

Seletus raamatule “Tähtsad õppetunnid igale moslemile”

Mille autoriks on imaam ja õpetlane Abdulaziiz ibn Abdullah ibn Baaz

–olgu Jumal temaga armuline ja et Ta annaks talle elukoha oma tohutusuuures Paradiisis -

Seletuse autoriks on auväärne õpetlane

Haytham ibn Muhammad Jameel Sarhaan

Endine õpetaja Prohveti Mošees ning veebilehe

<http://attasseel-alelmi.com> haldaja

Andestagu Jumal talle, tema vanematele ning kõigile, kes selle raamatu väljaandmisele kaasa aitasid

Kinkimiseks, mitte müümiseks

See on trükitud Faatimah bint Jaylaalee ibn Fareehah vara eest – olgu Jumal temaga armuline ja et Ta annaks talle elukoha oma tohutusuuures Paradiisis

Esimene väljaanne

Kõik õigused kaitstud

Välja arvatud, kes soovib seda trükkida või tõlkida tasuta jagamiseks peale autoriga kooskõlastamist

Kontakt:

islamtorrent@gmail.com

Meediaministeeriumi loaga

Autori sissejuhatuse seletus

Õpetlane ja imaam Abdulaziiz ibn Abdullah ibn Baaz (olgu Jumal temaga armuline) ütles:

“Armulise ja Halastava Jumala nimel

Kogu kiitus kuulub Jumalale, maailmade Issandale. Lõpptulemus kuulub jumalakartlikele. Saatku Jumal rahu ja õnnistusi oma sõnumitoojale ja meie prohvet Muhammadile, tema perele ja kõikidele kaaslastele.

Need sõnad on selgituseks mõningatele asjadele, mida peab iga moslem islamiusu kohta teadma ning ma panin sellele nimeks “Tähtsad õppetunnid igale moslemile.”

Ma palun Jumalat, et Ta teeks selle moslemitele kasulikuks ning et Ta võtaks selle minult vastu; tõesti, Ta on lahke ja helde.”

Abdulaziiz ibn Abdullah ibn Baaz

Miks me õpime neid tähtsaid õppetunde?

Sest need on tähtsad nagu ka autor (olgu Jumal temaga armuline) neid nimetas ja neid on soovitanud ka õpetlased.

Keegi võib aga öelda: “Jah, need on tähtsad tavalistele moslemitele, aga mina olen *taalib ul-‘ilm* (islami tudeerija) ja minu tase on nende omast kõrgem.”

Vastus sellele on, et me küsime temalt selle kohta, mis selles raamatus on ning kui ta ei tea nende asjade kohta, siis on tavalised moslemid temast paremad. Islami tudeerija peab olema alandlik ning ta ei tohi olla üleolev ei teadmiste ega õpetlaste suhtes ning ta peab käima õppinud õpetlaste jälgedes.

Raamatus “Sahiih Al-Bukhari” on, et Mudžaahid ütles: “Ükski häbelik ega ükski üleolev ei omanda teadmisi.”

Millest "Tähtsad õppetunnid" koosnevad?

1. Viis kuidas vagad eelkäijad lugesid Koraani, õppisid seda pähe, mõtisklesid selle üle ja tegustsesid selle järgi.
2. Islami, imaani, ihsaani ja tauhiidi (Jumala ainsuse) ning širgi (ebajumalakummardamise) kategooriate selgitus.
3. Palve selgitus.
4. Wuduu ehk väikse rituaalse puhastuse selgitus.
5. Enda kaunistamine islamiseaduses ette nähtud karakteriga ning islamipäraste kõlblusnormide järgimine.
6. Hoiatamine ebajumalakummardamise ja erinevat sorti pattude eest
7. Surnu ettevalmistamine (matmiseks), tema eest palvetamine ning matmine.

Miks alustavad õpetlased oma teoseid Jumala nime mainimisega?

1. Järgimaks Jumala raamatu, prohvetite ja sõnumitoojate (rahu olgu nendega) eeskuju.

2. Järgides hadiithi: „Iga tähtis asi, mida ei alustata Jumala nime mainimisega, on puudulik.“ Isegi kui see hadiith on nõrk.

3. Järgides eelkäijatest õpetlaste eeskuju (olgu Jumal nendega armuline).

4. Otsides head ja õnnistust, alustades Kõigekõrgema Jumala nime mainimisega.

Esimene õppetund

Al-Faatiha suura (peatükk) ja mõned lühikesed suured

Al-Faatiha suura ning mõned lühikesed suured, milleks ollakse suutelised alates Az-Zalzala suurast kuni An-Naas suurani; lugedes neid ette (Koraani õpetajale) koos parandustega, neid pähe õppides ning koos selgitustega nende asjade osas, millest peab aru saama.

Selgitus:

Pähe peaks õppima – nii nagu seda tegid vagad eelkäijad – iga päev kümme värssi, lugedes ka nende värsside selgitust mingist lühikesest tafsiihist (Koraani seletusest) nagu näiteks As-Sa'di tafsiiir (olgu Jumal temaga armuline) ning paludes Jumalalt abi selle järgi tegutsemisel.

Millise Koraani seletusega peaks islami õppiija alustama?

Islami õppijal on soovitatud alustada Koraani seletusega “Taisiir Al-Kariim Ar-Rahmaan Fii Tafsiiir Kalaam Al-Manaan”, mille autoriks on šeikh Abdurrahman ibn Nasir As-Sa'di (olgu Jumal temaga armuline ja andestagu talle). **Miks?**

Kuna õpetlased on seda soovitanud ja selle vastu suurt hoolt näidanud.

See on kokkuvõtlik ja sobib seega algajale islami õppijale.

Selle väljendid on lihtsad ja selles pole mitmetähenduslikkust

See aitab inimesel Jumala tahtel Koraani põhjal tegutseda.

Kuna selle autor (olgu Jumal temaga armuline) keskendub Jumala ainsusele.

Esimese õppetunni seletus

Inimeste kategooriad Koraani osas:

Inimesed jagunevad Koraani osas kahte äärmusesse ja mõõdukasse kategooriasse.

Hooletus

Kategooria, kes jätavad Koraani maha ning see leiab aset, jättes kas:

Äärmuslikkus

Kategooria, kes loevad ja õpivad pähe ilma mõtisklemata ja selle järgi tegutsemata

Mõõdukus

Kategooria, kes on järjepidevad lugemises, mõtisklevad selle üle ja paluvad Jumalalt abi selle järgi tegutsemisel. See on õiglaste eelkäijate ja nende järgijate viis.

Lugemise

Pähe-
õppimise

Mõtiskle-
mise

Selle põhjal
tegutsemise

Selle abil
ravimise

Jumal ütleb: “Ja Sõnumitooja ütles: “Oo mu Issand, tõesti minu rahvas on võtnud selle Koraani kui (midagi) mahajäetut.”” (Koraan 25:30) Ja Jumala sõnumitooja (rahu olgu temaga) on öelnud: “Selle inimese järeltulijate hulgast tuleb rahvas, kes loevad Koraani, kuid see ei jõua kaugemale nende kurgust (ehk nad ei mõista seda). Nad tapavad islami rahvast ja jätavad rahule ebajumalakummardajad. Nad lahkuvad islamist nii nagu vibunool läheb läbi sihtmärgi. Kui ma nendeni jõuan, tapan ma neid nagu tapeti ‘Aadi rahvast.”

Väljavõtteid Abdurrahman As-Sadi – olgu Jumal temaga armuline – raamatust “Taisiir Al-Kariim Ar-Rahmaan Fii Tafsiir Kalaam Al-Manaan” ja küsimused selle kohta.

[Al-Faatiha suura seletus, mis on Meka suura]

1. Halastava ja Armulise Jumala nimel 2. Kiitus olgu Jumalale, maailmade Issandale. 3. Halastavale ja Armulisele. 4. Viimse Kohtupäeva Omajale. 5. Ainult Sind me teenime ja ainult Sinult me palume abi. 6. Juhi meid sirgele teele. 7. Nende teele, keda Sa oled õnnistanud ja mitte nende teele, kes on Sind vihastanud ega nende (teele), kes on eksinud.

---

(1) See tähendab: ma alustan kõike Kõigekõrgema Jumala nimega, sest sõna “nimel” on ainsuses ja araabia keeles liidetu, mistõttu hõlmab see kõik Jumala ilusad nimed. “Jumal” – Ta on see teenitav ja kummardatav ning ainuke, kes kummardamist väärrib ning seda Tema jumalikkuse omaduste tõttu, milleks on täiuslikkuse omadused nagu “Halastav ja Armuline”. Need kaks nime viitavad sellele, et Kõigekõrgemale Jumalale kuuluvad suur ja lai armulikkus, mis hõlmab kõike ning katab iga elava olendi ning mille Ta on määranud nii jumalakartlikele, kes järgivad Tema prohveteid ja sõnumitoojaid – ning nendele kuulub täielik armulikkus – kui ka teistele, kes saavad mingi osa sellest.

Tea, et üheks reegliks, milles ollakse õiglaste eelkäijate ja ülemaailmse moslemikogukonna imaamide seas üksmeelel, on usk Jumalasse ja Tema omadustesse ning Tema omaduste reeglitesse. Seega nad usuvad näiteks, et Ta on halastav ja armuline, kellele kuulub armulikkus, millega kirjeldatakse seda, kellega ollakse armuline.

Seega kõik õnnistused on selle armu märgid. See printsip kehtib kõikide Tema nimedega.

Tema nime Kõiketeadja kohta öeldakse: Ta on kõiketeadja, kellele kuulub teadmine ja kes teab kõike. Ta on Kõikvõimas, kellele kuulub kõikvõimsuse omadus ja kes suudab kõike.

2. „Kiitus olgu Jumalale.“

See on kiitus Jumalale Tema täiuslikkuse omadustega ja Tema tegudega, mis põhinevad headusel ja õiglusel. Talle kuulub täielik kiitus igal võimalikul moel. **"Maailmade Issandale"**: Issand on see, kes hoiab alal kogu loodut ja kogu loodu on kõik, mis ei ole Jumal. Ta teeb seda läbi nende loomise, andes neile vahendid, õnnistades neid suurte õnnistustega, ilma milleta ei oleks neil võimalik olemas olla. Ei ole ühtegi õnnistust, mis ei oleks tulnud Kõigekõrgemalt Jumalalt.

Temapoolne loodu alalhoidmine on kahte sorti: üldine ja spetsiifiline.

Üldine alalhoidmine viitab Temapoolsele loodu loomisele, neile elatise andmisele ja nende juhatamisele selle juurde, mis neil vaja on, et maises elus ellu jääda.

Spetsiifiline alalhoidmine viitab Tema siirate sulaste alalhoidmisele läbi usu, neid selles edukaks tehes ja täiustades ning hoides neist eemale igasugused takistused, mis nende ja selle vahele võib tulla.

Reaalsuses tähendab see nende juhatamist igasuguse hea juurde ja nende kaitsmist igasuguse halva eest. Ehk just selletõttu kasutasid enamik prohveteid oma palvetes sõna „Issand“, kuna kõik, mis nad palusid on seotud Jumala olemusega kui Issand. Tema sõnad „Maailmade Issandale“ viitab sellele, et Tema on ainuke Looja ja Temale kuulub kõikide asjade korraldamine ja õnnistused. See näitab ka, et Ta on täielikult rikas igasugustest vajadustest, samas kui kogu loodu vajab teda täielikult ja igal võimalikul moel.

(4) "Viimse Kohtupäeva Omajale". Omaja on keegi, keda kirjeldatakse kui kedagi, kellele kuulub mingi omand, mille tagajärjel on tal võime käskida ja keelata, tasuda ja karistada ning toimida oma omandiga ükskõik millisel viisil ta soovib. Siin värsis tehti omandiks Viimne Kohtupäev, mis tähendab Ülestõusmispäeva, mil tasutakse inimestele nii nende heade kui halbade tegude eest. Seda seetõttu, et sel päeval saab loodule täielikult selgeks Tema täiuslikkus omamises, õigluses ja tarkuses. Samuti saab see olema lõpp maistele omajatele, kuna sel päeval on maised valitsejad ja nende rahvas, orjad ja vabad inimesed kõik alistunud Tema suursugususele, andlikud Tema au ees, oodates Tema tasu, lootes Tema heale tasule ja kartes Tema karistust. Sellepärast ongi mainitud just Viimset Kohtupäeva, sest Ta on tegelikult ka kõikide teiste päevade omaja.

5) "Ainult Sind me teenime ja ainult Sinult palume me abi". See tähendab, et me valime ainult Sinu üksinda teenimiseks ja abipalumiseks. Seda seetõttu, et sihitise tegusõnast ettetoamine on araabia keeles piiramise meetod, et kinnitades seda, mis on lauses mainitud ja eitades seda kõige muu osas. Seega on see justkui, et inimene ütleb: „Me teenime Sind ja ei kedagi/midagi teist ja me palume abi Sinult ja mitte kelleltki/milleltki teiselt.“ Teenimise mainimine enne abipalumist on viis mainida üldist enne spetsiifilist ning hoolides sellest, et Kõigekõrgema õigus tuleb enne Tema sulaste õigust.

Teenimise definitsioon: üldine nimisõna, mis hõlmab kõik sisemised kui ka välised teod, mida Jumal armastab ja millega Ta rahul on. Abipalumine on Kõigekõrgemast Jumalast sõltumine hea saamisel ja halva tõrjumisel ning kindlustunne, et Ta tõesti aitab abipalujat.

Jumala teenimise ja Tema abipalumisest sooritamise on viis saavutamaks igavene õnn ning pääseda ära kõigest halvast. Ei ole mingit teed pääsemiseni ilma nende kaheta. Teenimine on teenimine vaid siis, kui see on võetud Jumala sõnumitoojalt (rahu olgu temaga) ning seda tehakse siiralt Jumalale. Nende kahe tingimusega on see teenimine. Abipalumisest mainimine peale teenimist – kuigi see on osa teenimisest – on sulase vajaduse tõttu Kõigekõrgemalt Jumalalt abipalumisest järele kõikides teenimise viisides, sest kui Jumal teda ei aita, ei leia aset ka see, mida Ta tahab käskude täitmise ja keelatust hoidumise osas. Siis ütleb Jumal:

(6) "Juhata meid sirgele teele". See tähendab: näita meile kätte ja juhata meid sirgele teele ja tee meid selles edukaks. See on selge tee, mis viib Jumala ja Tema Paradiisini ning selleks on töö teadmine ja selle järgi tegutsemine. See tähendab: juhata meid teele ja juhata meid sellel teel. Juhatamine teele tähendab islami järgimist ja kõikide teiste religioonide kõrvale jätmine ning sellel teel juhatamine hõlmab juhatamist kõikide usudetailide juurde nii teadmistes kui tegudes. See palve on üks kõikehõlmavamaid ja sulastele kasulikemaid palveid. Sellepärast ongi tehtud inimesele kohustuslikuks paluda selle läbi Jumalat oma palvuste igas raka'as (palveüksuses), kuna ta vajab seda nii väga. See sirge tee on:

" Nende tee, keda Sa oled õnnistanud " , kelleks on prohvetid, siiralt ausad, märtrid ja õiglased. **"ja mitte"** nende tee, **"kes on Sind vihastanud"** ehk kes teadsid tõde, kuid jätsid selle maha nagu juudid ja teised nende sarnased. **"Ega"** nende tee **"kes on eksinud"** ehk kes jätsid tõe oma rumaluse ja eksimuses olemise tõttu nagu kristlased ja teised nende sarnased.

Kuigi see peatükk on lühike, hõlmab see rohkem kui hõlmab ükski teine Koraani peatükk. See sisaldab endas kolme *tauhiidi* liiki: *tauhiid ar-rububiyya* ehk Jumala ainsus Issandana ning see tuleb Tema sõnadest “maailmade Issandale”; *tauhiid al-ilaahiyya* ehk Jumala ainsus Tema teenimises, mis võetakse sõnast “Jumal” ning Tema sõnadest “Ainult Sind me teenime ja ainult Sinult me palume abi” ning nimede ja omaduste tauhiid, mis tähendab Kõigekõrgema Jumala puhul nende nimede kinnitamist, mida Ta kinnitas endale ise või mida kinnitas talle Tema sõnumitooja (rahu olgu temaga), ilma omaduste eitamiseta ega nende sarnastamise ega võrdlemiseta (loodu omadustega) ning sellele viitab sõna “kiitus” nagu juba varem mainitud.

Samuti sisaldab see prohvetluse kinnitamist Tema sõnades “**juhata meid sirgele teele**” sest see oleks ilma sõnumita võimatu.

See sisaldab ka kinnitust tegude eest tasumise osas ning see on Tema sõnades “**Viimse Kohtupäeva Omajale**” ning et tasustamine leiab aset õiglusega, sest araabia keelses tekstis kasutatav sõna “diin” tähendab tasu ja õiglust.

See kinnitab ka *qadrit* ehk jumalikku ettemääratust ning et sulane on see, kes sooritab oma tegusid, mitte nii nagu väidavad *Al-Qadariyya* ja *Al-Džabariyya* sektid.

Selles peatükis on ka vastuväide kõikidele innovaatoritele ja eksinutele Tema sõnades “**juhata meid sirgele teele**” sest see on tõe tundmine ja selle järgi tegutsemine ning iga innovaator (negatiivsete uuenduste tegija usus) ja eksinu läheb sellega vastuollu. See sisaldab ka seda, et kogu religioon peab olema suunatud siiralt Jumalale nii teenimises kui abipalumisest ning see on Tema sõnades “**Ainult Sind me teenime ja ainult Sinult me palume abi.**”

Al-Kursi värsi selgitus

"Jumal – ei ole teist (kummardamist väärivat) Jumalat peale Tema, Igavesti Elava ja Iseseisva Alalhoidja. Teda ei taba unisus ega uni. Temale kuulub see, mis on taevastes ja see, mis on maal. Kes saab Tema juures eest kosta välja arvatud Tema loaga? Ta teab, mis on nende ees ja mis on nende taga. Nad ei hõlma oma teadmistega mitte midagi, välja arvatud seda, mida Ta soovib. Tema Kursi hõlmab taevaid ja maad ning nende alalhoidmine ei väsita teda. Ja Ta on Kõigekõrgem, Suurim."

---

(255) Allahi sõnumitooja (rahu olgu temaga) on andnud teada, et see on tähtsaim värss Koraanis, kuna see hõlmab Kõigekõrgema Looja erinevaid tauhiidi, suursugususe ja rohkete omaduste tähendusi.

Allah annab meile teada, et Ta on „Allah“, mis tähendab et Temale kuulub teenimine igal moel ning et mitte keegi peale Tema ei vääri teenimist ega jumalikkust ning kõige muu jumalikkus ja teenimine on väär. Ta on „**Igavesti Elav**“, kellele kuuluvad kõik täiusliku elu omadused nagu täiuslik kuulmine, nägemine, võimekus, tahe ja teised omadused, mis on seotud Tema olemusega. Ta on „**Iseseisev Alalhoidja**“ ning see hõlmab kõiki omadusi, mis kirjeldavad Tema tegusid. Ta on sõltumatu ja vaba igasugusest vajadusest oma loodu järele.

Ta hoiab alal kogu loodut. Ta on põhjustanud kõikide asjade olemasolu, andnud kõigele elatise ning kõik mida on olemasoluks ja ellujäämiseks vaja. Tema täiusliku elu ja alalhoidmise omaduste tõttu „**Teda ei taba unisus ega uni.**”. Unisus ja uni tabavad ainult loodut, mis kogeb nõrkust, väsimust ja võimetust ning see ei kehti Tema puhul, kellele kuulub Suursugusus, Üleolevus ja Auväärsus. Ta annab teada, et Ta on kõige Omaja, mis on taevastes ja maal. Seega kõik on Jumala sulased ja omandid ja mitte keegi ei välju sellest seisundist. „Ei ole kedagi taevastes ega maal, ilma et see tuleks Kõigehalastavama juurde sulasena.“ (19:93) Ta on seega kõige Omaja ning Tema on see, kellele kuuluvad omamise, asjade korraldamise, valitsemise ja üleolemise omadused. Tema omamise täiuslikkuse alla käib, et keegi ei saa Tema juures eest kosta, välja arvatud Tema loaga. Kõik tähtsa kohaga inimesed ja eestkostjad on tema sulased ja omandid ning nad ei saa eest kosta, enne kui neile seda lubatakse. „Ütle: „Kogu eestkostmine kuulub Jumalale. Talle kuuluvad taevad ja maa.““ (39:44) Ja Jumal ei lase kellelgi eest kosta, välja arvatud neil, kellega Ta rahul on. Ja Jumal on rahul vaid nendega, kes teenivad Teda üksinda ja järgivad Tema sõnumitoojaid. Kelle omadusteks see aga pole, sellele ei saa eestkostest midagi osaks.

Siis annab Jumal teada oma kõikehõlmavate ja lõputute teadmiste kohta ning et Ta teab, mis ootab Tema loodut lõpututest tuleviku sündmustest ja samuti seda, „**mis on nende taga**“ lõpututest mineviku sündmustest. Ükski varjatud asi ei ole Tema eest peidetud. „Ta teab, mis petab silmi ja mida peidavad südamed.“ (40:19)

Mitte keegi Tema loodu hulgast ei mõista midagi Jumala teadmistest ja infost „**välja arvatud seda, mida Ta soovib**“ ehk mida Ta on neile avaldanud sealhulgas ettemääratuse ja seadusega seotud asjade osas. Samas see on vaid väga pisike ja tühine osa võrreldes Loojale kuuluvate teadmiste ja informatsiooniga. Seda kinnitavad loodu hulgast kõige teadjamad, kelleks on sõnumitoojad ja inglid. Nad ütlesid: „Ole Sa ülistatud! Meil ei ole mingeid teadmisi, välja arvatud see, mis Sa oled meile õpetanud.“ (2:32)

Seejärel annab Ta teada oma suursugususe ja auväarsuse kohta ning et Tema *kursi* ehk jalapink ulatub üle taevaste ja maa ning et Ta hoiab taevast ja maad alal koos kõikide nende elanikega läbi põhjuste ja korralduse, mille Jumal on oma loodusse pannud. Samas selle kõige alalhoidmine ei väsita teda Tema suursugususe, võimekuse ja oma laia tarkuse tõttu oma seadustes. „**Ta on Kõigekõrgem**“ oma olemuselt kõige looduga võrreldes; Ta on Kõigekõrgem oma suursuguste omaduste tõttu ja Ta on Kõigekõrgem, kes on üle kogu oma loodust ning kõik loodu on Temast allpool ning isegi üleolevad ja kangekaelsed on Talle alistunud ja alandlikud. „**Suurim**“: see võtab kokku kõik suursugususe, üleolevuse, auväarsuse ja kiiduväärsuse omadused. Ta on see, keda südamed armastavad ja hinged ülistavad. Teadjad teavad, et iga asja suursugususe, ükskõik kui suur see ka poleks on Kõigekõrgema ja Suurima suursugususe kõrval tühine.

Kahtlemata värss, mis hõlmab endas nii suursuguseid tähendusi, väärib olemast tähtsaim värss Koraanis. Samuti väärib igäüks, kes seda mõtiskledes ja aru saades loeb, et tema süda täituks kindluse, tunnistamise ja usuga ning et see oleks talle kaitseks Saatana kurja eest.

Meka suura = Koraani peatükk, mis on ilmutatud enne prohveti (rahu olgu temaga)

Mekast Mediinasse emigreerumist

Mediina suura= Koraani peatükk, mis ilmutati pärast prohveti emigreerumist

[**Mediina suura “Äz-Zälzälä” (“Maavärin”) seletus**]

Jumala, Kõigehalastavama ja Kõigearmulisema nimel. 1. Kui maa väriseb oma (viimset suurimat) värisemist. 2. Ja viskab välja oma koorma. 3. Ja inimkond ütleb: “Mis temaga lahti on?” 4. Tol päeval jutustab ta (maa) oma loo 5. Sest su Issand on talle selle avaldanud. 6. Tol päeval tulevad inimesed esile gruppides, et neile näidataks nende tegusid. 7. Nii et kes teeb kübemegi võrra head, saab seda näha. 8. Ja kes teeb kübemegi võrra halba, saab seda näha.

(1-2) Kõigekõrgem Jumal annab teada, mis hakkab toimuma Ülestõusmispäeval ning et maa väriseb, rapub ja raputab, nii et kukuvad kokku kõik maal olevad hooned ja ehitised; mäed kukuvad kokku ja tehakse maatasa. Maa pind saab olema viljatu tasandik, kus ei ole näha mingit lohku ega kallakut. " **Ja viskab välja oma koorma.**" Ehk selles olevad surnud ja aarded.

(3) " **Ja inimkond ütleb**" kogu seda õudust nähes, olles sellest imestunud: “**Mis temaga lahti on?**” ehk mis on juhtunud?

(4-5) "Tol päeval jutustab ta (maa) oma loo“ tunnistades inimeste osas nii hea kui halva osas, mis nad tema pinnal tegid. Maa on üks tunnistajatest, kes tuuakse esile tunnistama sulaste heaks või vastu nende tegude osas. Seda sellepärast, et "su Issand on talle selle avaldanud" ehk käskinud tal rääkida seda, mis tema peal tehti ning ta ei ole Jumala käsu suhtes sõnakuulmatu.

(6) " **Tol päeval tulevad inimesed esile**" Ülestõusmise platsile, kus Jumala nende üle kohut mõistab "**gruppides**" ehk erinevates rühmades "**et neile näidataks nende tegusid**" ehk et Jumal võiks neile näidata, mis halbu ja häid tegusid nad on teinud ning näidata neile oma tasu, mis neile valmis on pandud.

(7-8) "**Nii et kes teeb kübemegi võrra head, saab seda näha. Ja kes teeb kübemegi võrra halba, saab seda näha.**" See hõlmab ja on üldine kogu hea ja halva osas, mis tehti, sest kui inimene näeb isegi kübemegi võrra tehtud ja talle tasutakse selle eest, siis kahtlemata käib sama kõige suhtes, mis sellest suurem on. Nii nagu Kõigekõrgem Jumal on öelnud: „Päeval, mil iga hing leiab kohalolevana selle hea, mis ta tegi ja selle halva, mis ta tegi. Ta soovib, et tema ja selle vahel oleks pikk (aja)periood.“; „Ja nad leidsid selle, mis nad tegid, kohalolevana.“

Selles on suur julgustus tegemaks head, isegi kui see on vähene ning hoiatus halva tegemise eest, isegi kui see on midagi vähest.

[Meka suura “Äl-‘Aadiyaat” (Kappajad)]

Jumala, Kõigehalastavama , Kõigearmulisema nimel. 1. Nende (hobuste) nimel, kes end hingetuks kappavad. 2. (Kelle kabjad) sädemeid löövad 3. Kes koidul ründavad. 4. Ja sellega tolmu(pilve) üles keerutavad. 5. Ning üheskoos (vaenlasele) peale tungivad 6. Tõesti, inimene on oma Issanda suhtes tänamatu. 7. Ja tõesti ta (ise) on selle tunnistajaks. 8. Ja tõesti vara armastuses on ta kange. 9. Kas ta ei tea, et kui see, mis haudades saab laiali puistatud 10. Ja see, mis südameis, teatavaks tehakse. 11. Tõesti, tol päeval on nende Issand neist põhjalikult teadlik.

(1) Jumal vannub hobuste nimel Tema imeliste märkide ja ilmselgete õnnistuste tõttu, mis neis on ning mis on tuntud kogu loodule. Kõigekõrgem Jumal vannub nende nimel kui nad on seisundis, mille poolest ei sarnane nad ühelegi teisele loomale: **“Nende (hobuste) nimel, kes end hingetuks kappavad”** ehk kiirelt ja jõuliselt jooksvad hobused, kes puristavad ning see nende hingamise hääli nende rinnus kui nad kiiresti jooksevad. .

(2) **“(Kelle kabjad) sädemeid löövad”** kui nad oma kapjadega vastu kive löövad, lööb nende kiire jooksmise ajal sealt sädemeid nende jõu tõttu.

(3) **“ Kes koidul ründavad ”** vaenlase vastu ja tavaliselt tehakse seda koidikul.

(4-5) **“ Ja sellega tolmu(pilve) üles keerutavad”** nende peale tungimise kiiruse tõttu **“ Ning üheskoos (vaenlasele) peale tungivad”** ehk rünnates kõiki vaenlasi.

(6) See, mille osas vannutakse, on et "**Tõesti, inimene on oma Issanda suhtes tänamatu.**" See tähendab, et inimesed ei soovi kulutada seda, mille Jumal on neile kohustuslikuks teinud. Oma loomult ei täida inimesed oma kohustusi vabatahtlikult ning tihtipeale kui nad neid täidavad, ei tee nad seda täielikult ega korralikult. Inimene on oma loomult laisk ning tahab hoiduda õiguste täitmisest, mis on soetud tema vara ja kehaga. Välja arvatud need, keda Jumal on juhatanud ja nende puhul ei ole seda omadust ja nad täidavad õigusi.

(7) "**Ja tõesti ta (ise) on selle tunnistajaks.**" See tähendab, et inimene on ise tunnistajaks oma soovimatusel täita kohustusi ning ta ei eita ega lükka seda tagasi, kuna see on midagi ilmselget. Samuti on võimalik, et asesõna viitab Kõigekõrgemale Jumalale ehk et sulane on oma Issanda suhtes tänamatu ja Jumal on sellele tunnistajaks. Selles on tõsine hoiatus ja ähvardus neile, kes on oma Issanda suhtes tänamatud, sest Jumal on sellele tunnistajaks.

(8) „**Ja tõesti vara armastuses on ta kange.**“ Ehk inimene armastab rohkelt vara ning ja see vara armastus on see, mis põhjustab teda jätma oma kohustuste täitmise. Ta on seadnud oma enda ihad Jumala heameelest ettepoole. See juhtub sellepärast, et ta keskendub ainult sellele maisele elule ja on hooletu tulevase elu osas.

(9-10) Sel põhjusel kutsub Jumal teda ülesse kartma Lubatud Päeva "**Kas ta ei tea**" ehk see pettekujutluses olev inimene "**et kui see, mis haudades saab laiali puistatud**" ehk kui surnud võetakse haudades välja nende ülestõusmiseks ja kogunemiseks "**ja see, mis südameis, teatavaks tehakse**" ...

ehk mida iganes need sisaldasid heast või halvast, tehakse teatavaks: saladused saavad avalikuks ning peidetu saab nähtavaks. Inimeste tegude tulemus saab olema selgelt näha nende nägudes.

(11) "Tõesti, tol päeval on nende Issand neist põhjalikult teadlik." ehk nende välised ja sisemised teod, suured ja väiksed teod ning Ta tasub neile nende eest. Kuigi Jumal on neist täielikult teadlik iga päev, on spetsiifiliselt seda päeva mainitud selleks, et tuua välja, et nende tegude eest tasutakse täielikult, kuna Jumal on neist täielikult teadlik.

[Meka sura „*Äl-Qaari'a*“ (Ootamatult Saabuv Tund)]

Jumala, Kõigehalastavama ja Kõigearmulisema nimel. **1. Ootamatult saabuv tund. 2. Mis on see ootamatult saabuv tund? 3. Ja mis ütleks sulle, mis on ootamatult saabuv tund? 4. (See on) päev, mil inimesed saavad olema kui laiali pillutud ööliblikad. 5. Ning mäed saavad olema kui kohev vill. 6. See, kelle (heade tegude) vaekauss on raske. 7. Sellel saab olema hea elu (Paradiisis). 8. Kuid see, kelle (heade tegude) vaekauss on kerge, 9. Selle ulaluseks saab (põrgu)sügavik. 10. Ja mis ütleks sulle, mis see on? 11. See on kuum tuli.**

(1-3) "Ootamatult Saabuv Tund" on üks Viimse Kohtupäeva nimesid. Seda nimetatakse nii, sest selle õudused tabavad ja häirivad inimesi hirmuga. Seetõttu on Jumal toonud välja selle tõsisuse ja rõhutanud seda, öeldes: **"Ootamatult saabuv tund. Mis on see ootamatult saabuv tund? Ja mis ütleks sulle, mis on ootamatult saabuv tund?"**

(4) " See on päev, mil inimesed saavad olema" suure õuduse ja hirmu tõttu " kui laiali pillatud ööliblikad“ ehk nagu laialipillatud ritsikad, kes suvaliselt üksteisega kokku põrkuvad, teadmata, kuhu nad lähevad. Ja siis, kui tuli süüdatakse, kiirustavad nad otse selle sisse, mõistmata selle ohtu. Samamoodi on inimestega, vaatamata sellele, et nad on mõistusega olendid.

(5) Mis puutub kindlatesse võimsatesse mägedesse, siis need saavad olema nagu „kohev vill“ ehk nagu kohev vill, mis on nii õrn ja kerge, et väiksemgi tuulehoog viib selle lendu. Kõigekõrgem Jumal on öelnud: „Ja sa näed mägesid, mida sa pead jäikadeks, möödumas nagu pilved.“ (27:88) Pärast seda saavad need olema nagu laialipillatud tolm, kadudes ära nii, et neist midagi nähtavat järele ei jää. Siis pannakse üles kaalud ja inimesed jagatakse kahte kategooriasse: õnnelikud ja õnnetud.

(6-7) See, kelle (heade tegude) vaekauss on raske“ ehk kelle head teod kaaluvad üles halvad teod, " Sellel saab olema hea elu (Paradiisis)” ehk õndsuse aedades.

(8-11) " Kuid see, kelle (heade tegude) vaekauss on kerge" ehk kelle head teod ei kaalu üles tema halbu tegusid, "selle ulualuseks saab (põrgu)sügavik", ehk tema ulualune ja viimne sihtkoht. See saab olema nagu ema, kes koguaeg tema juures on nagu Jumal ütleb: „Tõesti, selle karistus on külge klammerdub.“ (25:65) On öeldud ka, et selle tähendus on, et tema mõistus heidetakse Põrgutulle ehk et ta visatakse Põrgusse, nii et tema pea on eespool.

" Ja mis ütleks sulle, mis see on?“ ehk küsimus rõhutamaks selle tõsidust ning siis antakse ka vastus: „see on kuum tuli“, ehk tohutult kuum, kuna see tuli on selle maailma kuumusest seitsekümmend korda kuumem. Me palume Jumala kaitset selle eest.

[Meka suura “Ät-Takääthur” (Kuhjamine)]

1. Rivaalitsemine (kõige maise) kokku kuhjamine juhhib teid kõrvale 2. Kuni te külastate haudu. 3. Aga ei, küllap te saate teada 4. ja veelkord ei, küllap te saate teada. 5. Aga ei, kui te vaid teaksite kindla teadmisega, 6. tõesti, te saate näha Põrgutuld 7. ja veelkord, te saate seda kindlasti näha 8. siis sel päeval küsitakse teilt kahtlemata (selle maailma) naudingute kohta.

(1) Jumal noomib oma sulaseid, kes lasevad end kõrvale juhtida eesmärgist, milleks nad on loodud: ainult Tema teenimine üksinda, omistamata Talle kaaslasti; Tema tundmine, Tema poole patukahetsuses pöördumine ning selle eelistamine, mida Tema armastab kõige muu üle. „**Juhib teid kõrvale**“ ülal mainitud "**rivaalitsemine (kõige maise) kokku kuhjamine**". Siinkohal on jäetud mainimata, milliste maiste asjadega on tegemist ja seda sellepärast, et see hõlmaks kõike, mida inimesed kuhjavad ja mille üle nad uhkust tunnevad nagu vara, lapsed, toetajad, armeed, teenrid, kõrge positsioon jms millega püütakse teistest ettepoole jõuda ja mida ei tehta Jumala nimel.

(2) Teie hooletus, tühine meelelahutus ja hõivatud olemine kestab, „**kuni te külastate haudu**“ ja kui teilt tõstetakse (hooletuse) loor, kuid siis on juba liiga hilja midagi teha. Jumala sõnad „**kuni te külastate haudu**“ näitab, et *Al-Barzakh* ehk hauaelu tähendab vahepeatust teel teispoolse elupaika, sest Jumal nimetas neid külalisteks ja mitte elanikeks. See kõik viitab ülestõusmisele ja tegude eest tasumisele igaveses elupaigas, mis kunagi ei kao.

(3-6) Seetõttu ähvardab Jumal neid oma sõnadega: „**Aga ei, küllap te saate teada; ja veelkord ei, küllap te saate teada. Aga ei, kui te vaid teaksite kindla teadmisega.**“

Ehk kui te vaid teaksite mis teid ootab teadmisega, mis ulatub südameni, ei oleks rivaalitsemine teid kõrvale juhtinud ja te oleksite kiirustanud tegema häid tegusid. Tõelise teadmise puudumine oli aga see, mis viis teid selleni, mida te näete; „**tõesti, te saate näha Põrgutuld**“ ehk te saate näha ülestõusmist ja te saate näha Põrgutuld, mille Jumal uskmatutele valmis on pannud.

(7) " ja veelkord, te saate seda kindlasti näha" ehk oma silmaga nagu Kõigekõrgem Jumal on öelnud: „Ja kurjategijad näevad Tuld ja saavad aru, et nad kukuvad sinna sisse ning nad ei leia sellest põgenemist.“ (18:53).

(8) "siis sel päeval küsitakse teilt (selle maailma) naudingute kohta.“

Ehk naudingute kohta, mida te maises elus nautisite. Kas te näitasite Jumalale üles tänulikkust? Kas Te täitsite Jumala õigused ega kasutanud Tema õnnistusi Tema vastu patustamiseks, et Ta võiks õnnistada teid sellest veelgi suurema ja parema õnnistusega? Või te lasite end sellest maailmast petta ja ei näidanud üles tänulikkust? Või äkki te kasutasite neid õnnistusi patustamiseks, nii et Jumal võib teid selle eest karistada? Kõigekõrgem Jumal on öelnud: „Päeval mil need, kes ei uskunud, paljastatakse Tulele (öeldakse): „Te kasutasite ära oma head asjad (või mõnud) oma maises elus ja nautisite neid, nii et täna tasustatakse teid alanduse karistusega...“ (46:20)

ככב

[Meka suura “Äl-‘Asr” (Aeg) seletus]

Jumala, Kõigehalastavama ja Kõigearmulisema nimel. 1. Aja nimel, 2. tõesti, inimkond on kaotanud, 3. välja arvatud need, kes usuvad ja teevad häid tegusid ning innustavad üksteist tões ja innustavad üksteist kannatlikkuses.

(1-3) Kõigekõrgem Jumal vannub aja nimel, milleks on öö ja päev ehk see, kus toimuvad sulaste teod. Ta vannub, et iga inimene on kaotanud ning kaotanu on eduka vastand. Kaotamine on erinevate astmetega: tegemist võib olla täieliku kaotamisega nagu see, kes kaotab nii maise elu kui ka teispoolsuse ning temast lähevad mööda õnnistused ja ta väärrib Põrgutuld. Kaotamine võib leida aset ka vaid mõningate asjade puhul. Seetõttu hõlmabki Jumal kaotamisega kõik inimesed, välja arvatud need, keda saab kirjeldada nelja omadusega:

- Usk sellesse, millesse Jumal on käskinud uskuda. Usku aga ei saa olla ilma teadmisteta ja see on usu haru, ilma milleta see ei ole täielik.
- Head teod ning selle alla käivad kõik avalikud kui ka peidetud head teod, mis on seotud nii Jumala õiguste kui ka sulaste õigustega ning mis on kas kohustuslikud või soovituslikud.
- Üksteise innustamine tões, milleks on usk ja head teod ehk et antakse üksteisele nõu selles, julgustatakse ja innustatakse üksteist selles.
- Üksteise innustamine kannatlikkuses Jumalale sõnakuulelik olemises ning Tema vastu patustamisest hoidumises; samuti kannatlikkuses nendes Jumala poolt ettemääratud asjades, mis inimese jaoks valusad on.

Kaks esimest asja täiustavad inimest ennast ja teised kaks asja täiustavad teisi. Täiustades need neli asja, pääseb sulane kaotusest ja saavutab suure edu.

[Meka suura “Äl-Humäzä” (Laimaja) selgitus]

Jumala, Kõigehalastavama ja Kõigearmulisema nimel. 1. Häda igale laimajale ja klatšijale, 2. kes on vara kogunud ja seda loendanud. 3. Ta kujutab ette, et ta vara muudab ta surematuks, 4. kuid ei, tõesti, ta visatakse Hävitajasse. 5. Ja mis ütleks sulle, mis on Hävitaja? 6. (See on) Jumala süüdatud tuli, 7. mis neelab südamed. 8. Tõesti, see sulgub nende ümber. 9. kõrgete sammastena.

(1) "Häda", see on ähvardus raskete tagajärgede ja tõsise karistuse eest igale

" laimajale ja klatšijale“ kes teeb inimesi maha oma tegudega ja mõnitab neid oma sõnadega. *Hammaaz* on see, kes teeb inimesi maha viibete ja tegudega ning *lammaaz* on see, kes solvab neid oma sõnadega.

(2) Selliste inimeste kirjelduse hulgas on see, kel pole muud eesmärki kui koguda kokku vara ja seda üle lugeda. Ta tunneb sellest rõõmu ja tal pole mingit soovi puhastada seda, kulutades seda heategevuseks, sugulussidemete hoidmiseks ega muuks selliseks.

(3) "ta kujutab ette" oma teadmatuses, et "ta vara muudab ta surematuks" selles maailmas. Just sellepärast on kõik tema püüdlused ja vaevanägemine suunatud oma vara kasvatamisesse läbi mille ta usub, et tema eluiga pikeneb. Ta ei mõista reaalsust, et selline ihnus vaid rikub elusid ja hävitab kodusid, samas kui vagadus on see, mis tegelikult eluiga pikendab.

(4-7) "Kuid ei, tõesti, ta visatakse Hävitajasse. Ja mis ütleks sulle, mis on Hävitaja?" Seda küsitakse viisil, mis rõhutab asja tõsidust ja suurendab inimese hirmu selle suhtes. Siis selgitatakse, et „(see on) Jumala süüdatud tuli“, mille kütuseks on inimesed ja kivid, mis oma suure intensiivsuse tõttu „neelab südamed“, lõigates läbi nende kehast ja kõrvetades nende südameid.

(8-9) "Tõesti, see sulgub nende ümber", ehk see piirab nad sisse igast küljest " kõrgete sammastena", pannes nende puuri nende kohal kõrguvate sammastega uste taha, mis takistab neil lahkumast: „Igakord kui nad tahavad sellest välja saada, pannakse nad uuesti sellesse.“ (32:20).
Me palume Jumalalt kaitset selle eest ja palume Temalt heaolu ja andestust.

[Meka suura „Äl-Fiil“ (Elevant) seletus]

Jumala, Kõigehalastavama ja Kõigearmulisema nimel 1. Kas sa ei ole mõelnud, mida su Issand tegi elevanti(armee) omanikega? 2. Kas Ta ei viinud eksitusse nende plaani? 3. Ja Ta saatis nende peale parvedes linde, 4. kes neid kõvast savist kividega loopisid. 5. Ta muutis nad näritud aganate sarnasteks.

(1-5) “Kas sa ei ole mõelnud” Jumala jõu, suursugususe, oma sulastega armulik olemise, Tema tauhiidi tõendite ja Tema sõnumitooja (rahu olgu temaga) tõesuse peale, mida on näha selles, „**mida su Issand tegi elevandi(armee) omanikega**“ kes sepitsesid plaani Jumala püha koja (Kaaba) vastu ning tahtsid seda hävitada. Nad panid end selleks valmis ja võtsid endaga kaasa ka (sõja)elevandid selle hävitamiseks. Nad tulid sellise armeega Abessiiniast ja Jeemenist, millele araablastel polnud midagi vastu panna. Kui nad Mekasse jõudsid, ei olnud araablastel seda kaitsmas, vaid Meka elanikud lahkusid sellest enda pärast kartes. Jumal saatis aga selle armee peale parvedes linnud, kes kandsid savist kive ning nad pildusid neid nendega, jätmata mitte kedagi ja nad hävitati ja tapeti ning nad muutusid justkui näritud aganateks. Niimoodi hoidis Jumal ära nende kurja ja pööras nende plaani nende vastu. Nende lugu on tuntud ja kuulud. See juhtus samal aastal, mil sündis Jumala sõnumitooja (rahu olgu temaga) ning sellest sai üks tema misjoni märkidest ja sõnumi tõenditest. Jumalale kuulub kogu kiitus ja tänu.

[Meka suura „Quraiš“ seletus]

Jumala, Kõigehalastavama ja Kõigearmulisema nimel . 1. Quraiši (hõimu) tavapärase kaitse pärast, 2. (nende) suve- ja talvekaravanide tavapärase kaitse pärast 3. nii et kummardagu nad selle Koja Issandat, 4. Kes on neid näljast toitnud ning hirmu eest hoidnud.

(1-4) Paljud Koraani seletajad on öelnud, et see osa sellest peatükist on seotud eelmise peatükiga. Ehk et selle tähendus on selliselt järgmine: „Me tegime, mis Me tegime elevandi rahvale Quraiši pärast; nende turvalisuse, nende kasu ja talverännakude korraldamise pärast Jeemenisse ja suverännakude korraldamise pärast Süüriasse kaubanduse ja kasusaamise pärast.“ Jumal hävitas seega need, kes soovisid halba ning suurendas püha linna ja selle elanike tähtsust araablaste südameis, nii et neid austati ja neile ei tekitatud mingeid probleeme ühelgi nende rännakul, mille nad soovisid ette võtta.

Sellepärast käskis Jumal olla tänulik, öeldes: „**nii et kummardagu nad selle Koja Issandat**“ ehk et kummardagu nad Teda üksinda ja olgu siirad Tema teenimises, „**kes on neid näljast toitnud ning hirmu eest hoidnud.**“ Sest elatis ja turvalisus hirmu eest on ühed suurimad maised õnnistused, mis nõuavad tänulikkust Kõigekõrgemale Jumalale. Oo Jumal, Sulle kuuluvad kogu kiitus ja tänu Sinu avalike ja peidetud õnnistuste eest! Jumal mainib spetsiifiliselt, et Ta on Koja Issand selle tähtsuse ja au pärast, kuigi Ta on ka kõige muu Issand.

[Meka suura „Äl-Mää'uun“ (Väike abi) seletus]

Jumala, Kõigehalastavama ja Kõigearmulisema nimel **1. Kas oled näinud seda, kes eitab usku? 2. See on see, kes tõukab põlastusega endast ära orvu, 3. ega ei innusta vaese toitmist. 4. Nii et häda neile palvetajaile, 5. kes on oma palvete suhtes hoolimatud; 6. Kes eputavad, 7. ja keelduvad väiksemagi abi andmisest.**

(1) Kõigekõrgem Jumal ütleb kritiseerides neid, kes ei täida Tema ega Tema sulaste õiguse: "**Kas oled näinud seda, kes eitab usku?**", ehk eitades ülestõusmist ja tasustamist ning uskumata sellesse, millega tulid sõnumitoojad.

(2) **"See on see, kes tõukab põlastusega endast ära orvu"** karmuse ja põlgusega. Ta ei näita tema suhtes oma kõva südame tõttu mingit armu ja samuti kuna ta ei oota tasu ega karda karistust.

(3) **"ega ei innusta vaese toitmist"** ehk ei innusta teisi vaeseid toitma ja kui ta isegi teisi ei innusta, siis veel vähem toidab ta neid ise.

(4-5) **"Nii et häda neile palvetajaile"** kes küll palvetavad, kuid on **"oma palvete suhtes hoolimatud"** ehk lasevad oma palved raisku minna, palvetamata õigetele aegadel ja jättes vahele selle sambaid ehk põhilisi osi. Seda nende hooletuse tõttu Jumala käskude osas, kuna nad lasid raisku palvuse, mis on üks kõige tähtsamaid sõnakuulelikkuse tegusid. Palve hooletusse jätmine on miski, mille tegija väärrib noomitust ja laitust. Hajameelsus palves endas aga juhtub igauhega, isegi prohvetiga (rahu olgu temaga).

(6-7) Seetõttu kirjeldab Jumal neid eputamise, kõva südame ja armu puudumise omadustega. Ta ütles: „**Kes eputavad**“ ehk kes teevad oma tegusid, et seda teistele näidata „**ja keelduvad väiksemagi abi andmisest**“ ehk nad keelduvad ka kõige väiksemate asjade andmisest, mis neile endile kuidagi kahju ei tee nagu näiteks kruusi, kausi või muu sellise, mida tavapäraselt antakse ära nii, et selle andja ei tunne mingit kahju selle kaotamise pärast. Need inimesed aga keelduvad oma suure ihmuse tõttu andmast isegi selliseid asju ja mis siis rääkida veel suurematest ja tähtsamatest asjadest.

See suura kutsub üles toitma orbe ja vaeseid ning julgustama ka teisi seda tegema. Samuti rõhutab see palvest kinnipidamise tähtsust, selle suhtes hoolas ja siiras olemist nii nagu ka kõikide teiste tegude puhul. See peatükk kutsub samuti üles tegema head ja andma väikseid asju heategevuseks nagu toidunõud, raamat vms, sest Jumal noomib seda, kes seda ei tee. Ja Ülistatud Jumal teab kõige paremini.

[Meka suura „Äl-Kauthar“ (Küllus – paradiisijõgi) seletus]

Jumala, Kõigehalastavama ja Kõigearmulisema nimel 1. Tõesti, me oleme andnud sulle (Muhammad) Külluse. 2. Seega palveta oma Issanda poole ja ohverda (vaid Talle). 3. Tõesti see, kes sind (Muhammad) vihkab, saab olema ära lõigatud (kõigest heast).

(1) Kõigekõrgem Jumal ütleb oma prohvet Muhammadile (rahu olgu temaga), teda toetades: „**Tõesti, me oleme andnud sulle (Muhammad) Külluse**“. See tähendab palju head ja rohkelt soosingut ning selle alla käib ka see jõgi, mille Jumal Viimsel Kohtupäeval oma prohvet Muhammadile (rahu olgu temaga) annab ning mida kutsutakse Äl-Kauthariks. Samuti Äl-Haud (tsistern), mille pikkus on ühe kuu rändamise aeg ja mille laius samuti ühe kuu rändamise aeg; mille vesi on valgem kui piim ja magusam kui mesi; selle nõud on nagu tähed taevas oma arvu ja valguse poolest. Kes iganes sellest joob, ei tunne pärast seda enam kunagi janu. (2) Olles tuletanud prohvetile meelde oma õnnistusi temale, käskis Ta tal nende eest tänulik olla, öeldes: “**Seega palveta oma Issanda poole ja ohverda (vaid Talle).**“

Ta mainis spetsiifiliselt neid kahte teenimise viisi, kuna need on parimad Jumala teenimise teod ning ülevaimad Jumalale lähemale saamise teod. Samuti, sest palvus sisaldab alistumist Jumalale nii südames kui ka jäsemetega ning viib inimese läbi erinevat tüüpi alistumise. Ohverdamine on aga Jumalale lähemale saamise tegu parima ohverdusega, mis sulasel on ning oma vara kulutamine, mida inimhinged kipuvad armastama ja mille suhtes nad kipuvad kitsid olema.

(3) " Tõesti see, kes sind (Muhammad) vihkab ", ehk sinu vihkaja, laimaja ja mahategija, **" saab olema ära lõigatud (kõigest heast)"**, ehk kellest hoitakse eemal kõik hea; kes saab olema ära lõigatud headest tegudest ja sellest, et teda mäletataks. Mis aga Muhammadisse (rahu olgu temaga) puutub, siis tema on tõeliselt täiuslik; nii täiuslik, kui ühel loodud olendil on võimalik olla nii rohke mainimise või meenutamise kui ka arvukate toetajate ja järgijate poolest.

[Meka suura „Äl-Kääfiruun“ (Uskmatud) seletus]

Jumala, Kõigehalastavama ja Kõigearmulisema nimel 1. Ütle: „Oo teie, kes te ei usu, 2. ma ei kummarda seda, mida teie kummardate 3. ja teie ei ole selle kummardajad, mida kummardan mina. 4. Ja ma ei saa kummardama seda, mida teie kummardate 5. ja teie ei saa kummardama seda, mida mina kummardan. 6. Teile jäägu teie usk ja minule minu oma.“

(1-6) Ehk ütle uskmatutele teavitades ja otsekoheselt: „**ma ei kummarda seda, mida teie kummardate**“ ehk ütle end lahti sellest, mida neil oli kombeks kummardada Jumala kõrval avalikult ja salaja; „**ja teie ei ole selle kummardajad, mida kummardan mina**“ kuna Te ei kummarda vaid Jumalat üksinda. Teie Jumala teenimine on ühendatud Tema kõrval teiste kummardamisega ja seetõttu ei kutsuta seda teenimiseks. Ta kordas seda, et esimene näitaks seda, et see tegu ei eksisteeri ning teine näitab, et see on saanud nende omaduseks. Ta tegi seetõttu vahet kahe grupi vahel ja eristas nad, öeldes: „**Teile jäägu teie usk ja minule minu oma**“. Samuti on Jumal öelnud: „Ütle: „Igaüks töötab omal moel.“ (17:84); teie vabastate end sellest, mida teen mina ja mina vabastan end sellest, mida teete teie.

[Meka suura „Ān-Nasr“ (Võit) seletus]

Jumala, Kõigehalastavama ja Kõigearmulisema nimel 1. Kui on tulnud Jumala võit ja vallutus, 2. ja sa näed inimesi hulgaliselt Jumala usku sisenemas, 3. siis ülista oma Issanda kiitust ja palu Temalt andestust. Tõesti, Ta on alati patukahetsust vastuvõttev.

(1-3) See suura Koraanist toob rõõmusõnumi ja samuti käsu sõnumitoojale (rahu olgu temaga), kui see rõõmusündmus kätte jõuab. Samuti sisaldab see viidet ja teadaannet selle osas, mis sellega kaasneb.

See rõõmusõnum on rõõmusõnum Jumala abi kohta Tema sõnumitoojale, Meka vallutamise ja selle kohta, kuidas inimesed hulgaliselt Jumala religiooni sisenevad ning kellest aljud on tema enda hõimu ja pere hulgast pärast seda, kui nad olid olnud tema vaenlased. Ja see, mille kohta rõõmusõnum tuli, läks täide.

Mis puutub käsku pärast võitu ja vallutust, siis Jumal käskis oma sõnumitoojal tänada Teda selle eest, ülistada Teda Tema kiitusega ja paluda Temalt andestust.

Viide selle kohta hõlma endas kahte viidet. Esimene viide on, et võit saab olema jätkuvalt religioonile ning see kasvab Jumala kiitmise, ülistamise ja Tema andestuse palumisega sõnumitooja poolt. See on osa tänulikkusest ja Jumal on öelnud: „Kui te olete tänulikud, annan Ma teile lisa.“ (14:9) See leidis selles *ummas* aset õiglaselt juhitud kaliifide ajal ja pärast neid. See Jumala toetus jätkus, kuni islam jõudis sinna, kuhu ükski teine religioon pole jõudnud ning sellesse siseneti rohkem kui teistesse religioonidesse. Seda kõike kuni *ummas* leidis see Jumala käsu vastu minemine, mis aset leidis ning nad pandi proovile lõhestatuse ja lahkheliga ning juhtus see, mis juhtus. Vaatamata sellele saab see *umma* ikka osaks Jumala armust ja headusest seda, mis isegi pähe ei tule.

Teine viide on viide sellele, et Jumala sõnumitooja (rahu olgu temaga) surmaaeg oli lähedale jõudnud. Seda seetõttu, et tema elu on üllas elu, mille nimel Jumal ise vandus. Islamis on teada, et üllad asjad lõpetatakse andestuse palumisega nagu on näiteks palvetamise, palverännaku jm puhul. See Jumala käsk oma sõnumitoojale kiita Teda ja paluda andestust selles seisundis on viide sellele, et tema aeg on tulnud ja et ta peaks valmistama end oma Issandaga kohtumiseks ja lõpetama oma elu parimate tegudega, olgu Jumala rahu ja õnnistused temaga.

Tal oli kombeks tihti seda osa Koraanist oma palves lugeda ning öelda rohkelt oma pool- ja täiskummarduses: „Sulle olgu kogu ülistus, oo Jumal, meie Issand ja kogu kiitus. Oo Jumal, andesta mulle!“

[Meka suura "Äl-Mäsäd" (Palmikiud) seletus]

Jumala, Kõigehalastavama ja Kõigearmulisema nimel 1. Hävigu Abu Lahabi käed ja hävigu ta ise! 2. Ei tema vara ega see, mis ta on teeninud, ei ole talle kasuks. 3. Ta saab olema põletatud lõõmava leegiga tules, 4. nagu ka tema naine, küttepuude kandja, 5. kelle kaelas on palmikiust nõör.

Abu Lahab oli prohveti (rahu olgu temaga) onu. Ta oli tema vastu väga vaenulik ja tegi talle palju kahju. Ta ei olnud temasse usklik ega ta ei tundnud tema vastu mingit kohust ka suguluse pärast, et Jumal teda alandaks! Jumal noomis teda selle suure noomitusega, mis on talle alanduseks kuni Viimse Kohtupäevani.

(1) " Hävigu Abu Lahabi käed ja hävigu ta ise", et tema käed läheks raisku ja et ta oleks õnnetu ja et ta ei teeninud mingit kasu.

(2) " Ei tema vara ega see, mis ta on teeninud, ei ole talle kasuks", see, mis tal oli ja teenis, tegi ta türanlikuks ning see kõik ei tõrju Jumala karistust eemale vähimalgi viisil, kui see tema peale tuleb.

(3-5) "Ta saab olema põletatud lõõmava leegiga tules", ehk mis piirab ta ümber igast küljest, "**nagu ka tema naine, küttepuude kandja**", kes oli ka keegi, kes tegi Jumala sõnumitoojale (rahu olgu temaga) palju kahju. Tema ja tema abikaasa tegid koostööd patus ja vaenus, kurja tegemises ning püüdluses teha sõnumitoojale (rahu olgu temaga) nii palju kahju kui võimalik. Tema patud on kogunenud tema seljale nii nagu küttepuude korjaja kogub puid enda seljale, sidudes need „**palmikiust**“ nõõriga. See võib tähendada ka, et ta saab Põrgutules oma abikaasat põletava tule jaoks kandma küttepuid, mis on seotud palmikiust nõõriga tema kaela külge.

Igal juhul sisaldab see suura ilmselget märki Jumala märkide hulgast. Jumal ilmutas selle suura enne kui Abu Lahab ja tema naine surid. Ta andis neile teada, et neid karistatakse kahtlemata Põrgutules ning sellest tulenevalt, et nad ei võta islamit vastu. Täpselt nii ka juhtus nagu Peidetu ja Avaliku Teadja sellest teada andis.

[Meka suura „Äl-Ikhlaas“ (Siirus) seletus]

Jumala, Kõigehalastavama ja Kõigearmulisema nimel 1. Ütle: Ta on Ainus Jumal 2. Täielikult Iseseisev Jumal. 3. Ta ei ole sünnitanud ega sündinud 4. ja Talle ei ole kedagi võrdväärset.

(1) "**Ütle**", kindlusega, sellesse uskudes ja selle tähendust teades: "**Ta on Ainus Jumal**", ainsus on midagi unikaalset Tema puhul ja Ta on üks ja ainus igas mõttes. Ta on üks, ainuke oma täiuslikkuses ning Talle kuuluvad ilusaimad nimed ja täiuslikud ülevad omadused ja pühad teod. Talle ei ole midagi võrdväärset ega sarnast.

(2) "**Täielikult Iseseisev Jumal**," ehk keegi, keda otsitakse kõikide vajaduste korral. Terve maailma elanikud nii taevastes kui maal kõik vajavad teda äärmise vajadusega. Nad paluvad Teda oma vajaduste pärast ja panevad oma lootuse Tema peale oma asjades. Seda sellepärast, et Ta on oma omadustes täiuslik: Ta on Kõiketeadev, kelle teadmised on täiuslikud; Ta on Pikameelne, kelle pikameelsus on täiuslik ja Ta on Kõigearmulisem, kelle armulikkus hõlmab kõike. Niimoodi on kõikide tema omaduste puhul.

(3) Tema täiuslikkuse alla käib see, et „**Ta ei ole sünnitanud ega sündinud**“ ja seda Tema täiusliku omaduse tõttu, et Ta ei vaja absoluutselt mitte midagi.

(4) "**ja Talle ei ole kedagi võrdväärset**", ei Tema nimedes, omadustes ega tegudes. Ta on õnnistatud ja ülistatud.

See suura keskendub Jumala nimede ja omaduste tauhiidile.

[Meka suura „Äl-Falaq“ (Koidik) seletus]

Jumala, Kõigehalastavama ja Kõigearmulisema nimel 1. Ütle: Ma otsin kaitset koidiku Issandalt 2. kurja eest, mis Ta on loonud,

3. pimeduse kurja eest, kui see tuleb ja levib 4. ja sõlmedesse puhujate kurja eest 5. ja kadeda kurja eest, kui ta kadestab.

(1) "**Ütle**" kaitset otsides "**Ma otsin kaitset**" ehk ma hoian tugevalt kinni, otsin varjupaika ja toetust "**koidiku Issandalt**," seemne ja tuuma Lõhestajalt ja hommiku ööst välja toojalt.

(2) "**Kurja eest, mis Ta on loonud**", seda kõiges, mis Jumal on loonud: inimesed, džinnid ja loomad. Seega otsitakse nende Loojalt kaitset selle kurja eest, mis neis on.

(3) Seejärel mainib Jumal pärast üldist spetsiifilisi näiteid: "**pimeduse kurja eest, kui see tuleb ja levib**", ehk kurja eest, mis on öös, kui see inimesed katab ja kui selles levivad paljud kurjad hinged ja kahjulikud loomad.

(4) "**Ja sõlmedesse puhujate kurja eest**", ehk nõidade kurja eest, kes toetuvad oma nõiduses sõlmedesse puhumisele, mille nad oma nõiduses sõlmivad.

(5) "**Ja kadeda kurja eest, kui ta kadestab**" ning kadestaja on see, kes tahab, et õnnistused kaoksid sellelt, keda ta kadestab ning ta teeb kõik, mis tema võimuses, et neid õnnistusi eemaldada. Seepärast ongi vajalik otsida kaitset Jumalalt sellise inimese kurja eest ja et tema plaan ära rikkuda. Kadestajaga samas kategoorias on ka kurja silmaga inimene, sest kuri silm tuleb ainult nurjatu loomu ja koleda olemusega kadestajalt.

See suura hõlmab kaitse otsimist igat sorti kurja eest nii üldiselt kui spetsiifiliselt. See näitab samuti, et nõidus on reaalsus, mille kahju tuleb karta ja et tuleb otsida kaitset Jumalalt nii nõiduse kui nende eest, kes seda praktiseerivad.

[Meka suura “Än-Nääs” (Inimesed) seletus]

Jumala, Kõigehalastavama ja Kõigearmulisema nimel 1. Ütle: Ma otsin kaitset inimeste Issandalt, 2. inimeste Kuningalt, 3. inimeste Jumalalt 4. taganeva sosistaja kurja eest, 5. kes sosistab inimeste südameisse 6. inimeste ja džinnide seast.

(1-6) See suura käsitleb kaitse otsimist inimeste Issandalt, nende Kuningalt ja Jumalalt Saatana eest, kes on kogu kurja allikas ja olemus ning kelle poolt on üheks katsumuseks ja kurjaks see, et ta sosistab inimeste südameisse. Ta ilustab neile niimoodi kurja ning näitab seda neile ilusana ning kutsub neid üles seda tegema. Samuti hoiab ta nad tagasi heast ning näitab seda neile sellena, mis see ei ole. See on koguaeg tema loomuseks: sosistada ja siis taganeda ehk et ta taganeb siis, kui sulane meenutab oma Issandat ja palub Temalt abi Saatana eemale tõrjumiseks. Seega tuleb igal sulasel paluda abi, otsida kaitset ja hoida tugevalt kinni Tema olemusest kui kõikide inimeste Issand. Kogu loodu on Tema kui Issanda valitsemise all ning Ta haarab iga elusolendi selle otsmikust. Samuti tuleb tugevalt kinni haarata Tema teenimisest, mille jaoks Ta on inimesed loonud. See teenimine ei täiustu aga nende jaoks enne, kui nad tõrjuvad oma vaenlase kurja, kes tahab neid teenimisest ära lõigata ja neid sellest eemale tõmmata. Samuti tahab Saatan, et nad oleksid osa tema grupist, et nad saaksid olema lõõmavas tules. Sosistamine võib tulla nii džinnidelt kui ka inimestelt ja seetõttu ütles Jumal: "**inimeste ja džinnide seast**".

Kogu kiitus kuulub Jumalale, maailmade Issandale, algusest kuni lõpuni nii sisemiselt kui väliselt. Me palume Kõigekõrgemat Jumalat, et Ta viiks täide oma õnnistuse ning et Ta andestaks meile meie patud, mis on tulnud meie ja paljude Tema õnnistuste vahele; et Ta andestaks meile meie vead ja ihad, mis on viinud meie südamed eemale Tema värsside meenutamisest. Me loodame Temalt, et Ta ei keela meile ära seda head, mis Temal on selle kurja pärast, mis meis on. Mitte keegi peale uskmatu rahva ei kaota lootust Jumala suhtes ning mitte keegi peale eksinute ei kaota lootust Tema armu osas. Et Jumal kiidaks ja saadaks rahu oma sõnumitoojale Muhammadile, tema perele ja kaaslastele alatise ja järjepideva kiituse ja rahuga. Kogu kiitus kuulub Jumalale, läbi kelle õnnistuse viiakse täide häid tegusid.

Sissejuhatuse ja Koraani seletuse küsimused

1. Kes on raamatu „Tähtsad õppetunnid...“ autor?
 Abdul-Azeez ibn Baz (olgu Jumal temaga armuline) Muhammad ibn Uthaymeen (olgu Jumal temaga armuline) Haytham Sarhaan
2. Miks me õpime „Tähtsaid õppetunde“?
 Need on tähtsad Õpetlased on soovitanud neid õppida
 Need õppetunnid sisaldavad tähtsaid teemasid, mida moslemid vajavad
 Kõik eelpool mainitu
3. See raamat käsitleb:
 Moslemi seisund Koraani ja tauhiidi suhtes Palvetamine ja rituaalne puhastus Komed Pattude eest hoiatamine
 Surnu matmiseks ettevalmistamine Kõik eelpool mainitu
4. Moslem peaks alustama lugemise õppimist, päheõppimist ja tähenduse õppimist:
 Al-Alaqi suuraga Al-Faatiha suuraga Al-Ikhlaasi suuraga

{ Esimese õppetunni seletus }

5. Koraani üle mõtisklemises ja selle järgi tegutsemises jagunevad inimesed kahte äärmusesse ja mõõdukasse kategooriasse. (Õige – Vale)
6. Millist Koraani seletuse raamatut peaks islami õppija kõigepealt lugema?
- Ibn Kathiir   As-Sa'di   Al-Qurtubi
7. Islami õppija peaks alustama lühikeste seletustega enne pikki seletusi (Õige – Vale)
8. Islami õppija peaks alustama Koraani seletuse raamatutest suuraga, mida ta soovib lugeda korduvalt ja järjepidevalt nagu „Al-Qasas“, „Maryam“ või „Al-Kahf“ suura (Õige – Vale)
9. Islami õppija võib kuulata Koraani seletuste audioraamatuid kui nende lugemine on talle raske (Õige – Vale) Nagu näiteks As-Sa'di tafsiiri seletuse audioprogramm
10. Prohvet (rahu olgu temaga) hoiatas seda, kes loeb Koraani, aga ei mõtiskle selle tähenduste üle (Õige – Vale)

Küsimused Al-Faatiha (Avaja) suura kohta

11. See suura on saanud sellise nime, kuna ee on ümbritsetud taraga, mille tõttu ei välju sellest midagi ega sellesse ei sisene midagi (Õige – Vale)

12. Selle nimetus on Al-Faatiha (Avaja) suura, sest:

.....

13. Al-Faatiha suura nimede hulka kuulub:

- Koraani ema   Seitse tihti korratavat värssi   Ravi
 Palvus   Kõik eelpool mainitud

14. Jumalalt kaitse otsimine enne Koraani lugemist on kohustuslik, kuigi tegemist on teenimise teo ja mitte patuga. Mis selle põhjus on?

.....
.....
.....

15. Mis on sõna „’Auudhu“ tähendus?

.....

16. Saatanat kutsutakse „radžiim“, sest:

- ta on armust välja aetud   sest teda loobitakse langevate tähtedega
 sest ta loobib inimestele ihasid ja kahtlusi   Kõik eelpool mainitu

17. Eessõna ja sellele järgnev nimisõna fraasis „bismilleeh“ (Jumala nimel) on seotud tegusõnaga, mis tuleb selle järel ja mida ei ole mainitud. (Õige – Vale)

18. **Allah:**

- on kummardatav ja teenitav armastusest ja ülistusest
- kellelgi peale Jumala pole kunagi sellist nime olnud
- see nimi on lähtepunktiks Tema kõikidele teistele nimedele
- on öeldud, et see on Jumala kõige suurepärasem nimi
- Selle kahte esimest tähte „älif“ ja „lääm“ ei kaotata ära Tema hüüdmisel

- Kõik eelpool mainitu

19. Mis on erinevus Jumala kahe ilusa nime „Ar-Rahmään“ ja „Ar-Rahiim“ vahel?

.....
.....
.....

20. Jumala hoolitsus (või alalhoidmine) oma loodu suhtes on kahte sorti.
Mis need on?

- Üldine ja spetsiifiline
- Piiramatu ja piiratud

21. Enamus prohvetite (rahu olgu nendega) Jumala palumine on sõnaga:

- Jumal
- Issand

22. „Ad-Diini“ päev on:

- Ülestõusmispäev   Päev, mil inimestele tasutakse nende tegude eest
- Kõik eelpool mainitu

23. **"Juhi meid sirgele teele"** on kõige kõikehõlmavam ja sulasele kõige kasulikum Jumala palumise fraas (Õige – Vale)

24. Sõna „diin“ viitab:

- Tasule   Tegudele   Vahel tasule ja vahel tegudele

25. **"Sind"** mainimine enne **"me teenime"** viitab grammatiliselt...

- Et teenimine on piiratult vaid Tema jaoks   Mitte millelegi

26. Teenimise mainimine enne abipalumise mainimist on näide...

- üldise mainimisest enne spetsifilist   Jumala õiguse mainimisest enne Tema sulase õigust   Kõik eelpool mainitu

27. Miks on värss **"Ainult Sind me teenime"** mainitud mitmuses?

.....

28. **Teenimine...**

- on üldine nimisõna, mis viitab kõikidele sisemistele ja välistele tegudele ja ütlustele, mida Jumal armastab ja mis on Talle meelepärased

on enda Jumalale alandlikuks tegemine läbi Tema poolt kästud asjade tegemise ja Tema poolt keelatud asjadest hoidumise armastusest ja ülistusest Tema suhtes

viitab vahel esimesele ja vahel teisele definitsioonile

29. Juhatuse all on värsis "**Juhi meid**" mõeldud:

suunamist ja kättenäitamist edukaks tegemist

mõlemat

30. Värsis "**Nende teele, keda Sa oled õnnistanud**", on mõeldud:

iga usklikku

neid, keda Jumal on õnnistanud prohvetite, siiralt ausate, märtrite ja õiglaste seast

31. "**Ainult Sind me teenime ja ainult Sinult palume me abi**" sisaldab seadusandluse ja ettemääratuse kombinatsiooni (Õige – Vale)

32. Mis järgnevatest sisaldab seda, mida ükski teine Koraani osa ei sisalda?

Al-Faatiha suura Äl-Kursi värss Al-Ikhlaasi suura

33. Jumala sõnad "**Juhi meid õigele teele**" sisaldab...

prohvetluse kinnitust vastuväidet usus innovatsioonide tegijatele ja eksinutele mõlemat

34. Jumala sõnad "**Viimse Kohtupäeva Omajale**" sisaldab seda, et:
- tasu saab olema õiglane   sulane on see, kes tõesti teeb ise oma tegusid   tasu saab olema vaid tegude eest
- kõik   eelpool   mainitu

Al-Kursi värssi seletuse küsimused

35. Al-Kursi (jalapink) värssi kutsutakse selliselt, kuna selles on mainitud Al-Kursit (jalapinki) (Õige – Vale)
36. Mis on Koraani tähtsaim värss?
- Võlgade värss   Kümne õiguse värss   Äl-Kursi värss
37. Koraan on eriline selles olevate tähenduste poolest (Õige – Vale)
38. Mitu Jumala ilusat nime leidub Al-Kursi värssis?
- Viis   Kuus   Seitse
39. Jumala nimi Igavesti Elav näitab täiuslikkust Tema
- võimus   olemuses
40. Jumala nimi Iseseisev Alalhoidja näita täiuslikkust Tema
- võimus   olemuses

41. Kui kaks Jumala nime Igavesti Elav ja Iseseisev Alalhoidja on mainitud koos, siis see viitab Tema täiuslikkusele nii olemuses kui ka võimuses. (Õige – Vale)
42. Need kaks nime (Igavesti Elav ja Iseseisev Alalhoidja) on Koraanis mainitud koos...
- kolmes kohas   neljas kohas   kahes kohas
43. Vajalik on eitada Jumala puhul neid omadusi, mida Ta on iseenda puhul eitanud või mida on Tema puhul eitanud Tema sõnumitooja (rahu olgu temaga), kinnitades samas selle täiuslikku vastandit, sest ainult eitamine ei ole täiuslikkus. Näiteks eitame me Jumala puhul unisust ja und, kinnitades aga Tema täiuslikku elu ja alalhoidmist. (Õige – Vale)
44. Jumal ei lase mitte kellelgi eest kosta, välja arvatud sellel, kellega Ta rahul on ja Ta on rahul vaid sellega, kes:
- vaid Teda üksinda teenib   järgib sõnumitoojaid   kõik eelpool mainitu
45. See osa, mida Jumal on loodule õpetanud universumi seadustest ja ettemääratusest, on...
- väike   suur
46. **"Ta teab, mis on nende ees"** tähendab olevikku ja tulevikku ning **"ja mis on nende taga"** tähendab minevikku. (Õige – Vale)

47. Jumala nime „Kõigekõrgem“ tähendus on seotud:

- Tema olemusega Tema omadustega Sellega, et Ta on üle kõikidest elusolenditest Kõik eelpool mainitu

48. Kes iganes loeb seda enne magamaminekut, sellel saab olema Jumala kaitse ning Saatan ei tule ta lähedale seni, kuni saabub hommik.

- Mis see on? Al-Baqara suura lõpp Al-Kursi värss

49. Al-Kursi värssi on soovitatav lugeda:

- pärast kohustuslikke palvuseid enne magamaminekut
 hommikul ja õhtul kõik eelpool mainitu

Küsimused Äz-Zälzälä suura seletuse kohta

50. Äz-Zälzälä suura on: Meka suura Mediina sura

51. Äz-Zälzälä suura sisaldab: hoiatust julgustust kõik eelpool mainitu

52. Jumala sõnad „Kui maa väriseb oma (viimset suurimat) värisemist“ on sarnane Jumala sõnadega: „Ja Ta jätab selle (maa) tasase tasandikuna. Sa ei näe selles ühtki kõverust ega tõusu.“ (20:106-107) (Õige – Vale)

53. Jumala sõnad „Ja kui (maa) viskab välja oma koorma“ tähendab:

- Mägesid ja künkaid Surnuid ja aardeid

54. Maa on üks tunnistajatest, kes tunnistavad Jumala sulaste tegude osas. (Õige – Vale)
55. Jumala ütlus „gruppides“ tähendab:
- igaiüks eraldi   erinevates gruppides
56. Jumala ütlus „**Nii et kes teeb kübemeги võrra head, saab seda näha**“ on sarnane Tema ütlusega similar to His saying „Ja nad leidsid selle, mis nad tegid, kohalolevana.“ [Al-Kahf: 49] (Õige – Vale)

Küsimused Äl-'Aadiyaat suura kohta

57. *Äl-'Aadiyaat suura* on... Meka suura   Mediina suura
58. Sõna „'aadiyaat“ viitab:
- hobustele   kõigele, mis liigub   mõlemale
59. **Äl-'Aadiyaat suuras** on hoiatus kohustuslike õiguste täitmata jätmise eest. (Õige – Vale)
60. Seleta järgnevaid sõnu:
- Dab'han:* .....
- Qad'han:* .....

Naq'an: .....

Läkänuud: .....

Küsimused Äl-Qaari'a suura kohta

61. Äl-Qaari'a on... Meka suura Mediina suura
62. Üheks Äl-Qaari'a suura eesmärgiks on hoiatada:
 Viimse Kohtupäeva õuduste eest maise elu katsumuste eest
63. Äl-Qaari'a tähendab...
 hoiatuse värse Viimset Kohtupäeva
64. Selgita järgnevate fraaside tähendust:
"kui laiali pillutud ööliblikad" .....
"kui kohev vill" .....
65. See vaekauss, mis selles suuras on mainitud, on:
 päris kaalu vaekauss kõnekujund õigluse kohta
66. "hea elu" on elu ...
 selles maailmas Paradiisis

67. "Selle ulualuseks saab (põrgu)sügavik [otsetõlkes: tema ema saab olema Põrgu]" tähendab:

Põrgutuli saab olema alati tema juures nagu ema on oma väikse lapse juures tema otsmik saab olema Põrgutules kõik eelpool mainitu

68. Jumala ütlus "Ja mis ütleks sulle, mis see on?" ...

toob esile selle tõsidust küsib selle kohta

69. Põrgutule – Allah kaitsku meid selle eest – nimede hulgas on:

Äl-Hääwiya Džahannam Äl-Huṭamah
 Lazaa Äs-Sa'iir Saqar
 Kõik eelpool mainitu

70. " kuum tuli" – kaitsku Jumal meid selle eest, on _____

korda kuumem kui selle maailma tuli
 seitsekümmend üheksakümmend üheksakümmend viis

Küsimused Ät-Takääthur suura kohta

71. See suura on... Meka suura Mediina suura

72. See suura sisaldab...

uudiseid inimeste seisundi kohta inimeste noomimist selle pärast, et nad on hõivatud teiste asjadega ja mitte sellega, mille jaoks nad loodi

73. See suura keelab vara kuhjamise, isegi kui seda tehakse Jumala nimel. (Õige – Vale)

74. Lause „ta on läinud oma viimsesse puhkepaika“, on ülestõusmise eitamine lubatud

75. Oma ütluses **"kuni te külastate"**, nimetas Allah neid külalisteks ja mitte elanikeks. Miks?

Sest hauaelu all on mõeldud ülemineku kohta teispoolsuse elupaika

Sest nad läksid oma majadest selles maailmas haudadesse, mis ei kuulu neile

76. Teadmised jagunevad kolme kategooriasse: kindel teadmine, kindel nägemine, kindel tõde (Õige – Vale)

Küsimused Äl-'Asri suura kohta

77. Äl-'Asri suura on... Meka suura Mediina suura

78. Äl-'Asri suuras on tõend nelja asja kohta: teadmised, tegutsemine, õpetamine ja kannatlikkus. (Õige – Vale)

79. Milline alljärgnevatest väidetest on õige selle osas, mis puudutab vandumist kellegi teise kui Jumala nimel?

- Jumal võib vanduda ükskõik mille nimel oma loodu hulgast
Loodul ei ole lubatud vanduda muu kui Jumala nimel Loodul on lubatud
vanduda muu kui Jumala nimel Esimene ja teine vastus
80. Kannatlikkus jaguneb... Kahte kategooriasse Kolme
kategooriasse Nelja kategooriasse

81. Selles suuras on neli käsku. Esimesed kaks käsku aitavad sulasel
täiendada iseennast ning ülejäänud kaks käsku aitavad tal täiendada teisi.
(Õige – Vale)

Küsimused Äl-Humäza suura kohta

82. See suura on... Meka suura Mediina suura
83. Sõna *wail* („häda“) tähendab:
 orgu Põrgutules hoiatus, mis sisaldab orgu Põrgutules kui
ka muud
84. *Al-Hamz* on see, mida tehakse kõnega ning *Al-Lamz* on see, mida
tehakse viibete ja tegudega. (Õige - Vale)
85. Me saame Jumala sõnadest „**Ta kujutab ette, et ta vara muudab
ta surematuks**“ teada, et heade tegude tegemine pikeneb inimese
eluiga. (Õige – Vale)

86. Jumala sõnade **"Ja mis ütleks sulle"** tähendus on, et prohvet (rahu olgu temaga) teadis selle kohta ei teadnud selle kohta
87. Kõigekõrgema Jumala ütluses **"See on Jumala süüdatud tuli"**, on selle tule kütteks:
 inimesed kivid kõik eelpool mainitu
88. Kõigekõrgema Jumala sõnad **"mis neelab südamed"** tähendab:
 ehk selle, mis need südamed usuvad see tungib läbi kehade südameisse

Küsimused Äl-Fiil (Elevant) suura kohta

89. Äl-Fiil on... Meka suura Mediina suura
90. Selle suura üks õppetunde on, et kui suurim maismaaloom kardab rünnata ühte Jumala kodadest, siis inimesed peaksid seda veel rohkem kartma. (Õige – Vale)
91. Prohvet Muhammad (rahu olgu temaga) sündis: elevandi aastal kurbuse aastal põua aastal
92. See suura on üks meie prohveti (rahu olgu temaga) prohvetluse märkidest ja ime, mis juhtus prohvetiga seoses enne tema tulekut. (Õige – Vale)

93. Maini järgnevate fraaside tähendus:

"*Tairan äbääbiil*" .....

"*Kä'asfin mä'kuul*" .....

Küsimused Quraiš suura kohta

94. Quraiš on... Meka suura Mediina suura

95. See suura on seotud... Äl-Kääfiruun suuraga Äl-Fiil suuraga Än-Nääs suuraga

96. Quraiši hõimul oli kombeks talvel rännata Süüriasse ja suvel Jeemenisse. (Õige – Vale)

97. Jumal suurendas Meka püha linna ja selle rahva tähtsust araablaste südameis, mistõttu nad austasid neid ja ei tekitanud neile mingeid probleeme Mekas Mekas ja ka rännakul

98. Jumal mainis, et Ta on Koja Issand selle auväarsuse ja suure väärtuse tõttu, kuigi Ta on kõige Issand. (Õige – Vale)

99. Jumala sõnad „**selle Koja Issandat**“ näitavad loodu kuulumist Loojale austusega. (Õige – Vale)

Küsimused „Äl-Mää'uun“ (Väike abi) suura kohta

100. Äl-Mää'uun on ... Meka suura Mediina suura

101. Sõna *diin* tähendus Jumala sõnades „**Kas oled näinud seda, kes eitab diini**“ on...

- Ülestõusmine ja tasumine   laenu võtmine ja õiguste eitamine

102. Sõna *yadu*'' tähendus on...   mahajätmine

- karmilt eemale/ära tõukamine

103. Orb on see, kelle _____ on surnud.   isa

- ema

104. Orbu peetakse orvuks...   seni, kuni ta pole jõudnud puberteediikka   isegi peale puberteeti

105. Hajameelsus palvuses on see, mille puhul väärub inimene laitmist ja noomimist; palve hooletusse jätmine on aga miski, mis juhtub igaihega.
(Õige – Vale)

106. Eputamine (usuasjades) on...   lubatud   ebasoovitav
 keelatud   väiksem *širk*   suurem *širk*

107. See suura kutsub üles head tegema. (Õige – Vale)

108. Äl-Mää'uun (väike abi), mida värsis on mainitud, on...

- sööginõu   kõik, mida tavaliselt teistele antakse ja lubatakse

Küsimused Äl-Kauthar (Küllus) suura kohta

109. Äl-Kauthar on Meka suura Mediina suura
110. Äl-Kauthar on... jõgi külluslik hea ja headus
111. Jumal on spetsiifiliselt maininud neid kahte Jumala teenimise tegu – palvust ja looma ohverdamist – sest need on parimad Jumala teenimise teod ja ülevaimad teod, mille läbi Jumalale lähemale saada (Õige – Vale)
112. *Šääni`uka* tähendab... seda, kes sind vihkab seda, kes sind kritiseerib seda, kes sind maha teeb kõike eelpool mainitut
113. Jumala sõnad „**saab olema ära lõigatud (kõigest heast)**” viitab oma tähenduses sellele, et kes armastab prohvetit (rahu olgu temaga), seda mäletatakse ja kiidetakse alati. (Õige – Vale)
114. Selles suuras on märk selle kohta, et prohvetil (rahu olgu temaga) saab olema palju toetajaid ja järgijaid. (Õige – Vale)

Küsimused Äl-Kääfiriun (Uskmatud) suura kohta

115. Äl-Kääfiriun on... Meka suura Mediina suura
116. Äl-Kääfiriun suurat loetakse esimeses raka’as peale Al-Faatiha suurat...

enne fadžri palvust olevas sunna palvuses sunna palvuses peale maghribi palvust

sunna palvuses peale *tawaafi* (Kaaba ümber ringide tegemist)

Witri palvuses kõiges eelpool mainitus

117. Jumala teenimise tegu, mis on ühendatud ebajumalakummardamisga... ei nimetata Jumala teenimise teoks on puudulik Jumala teenimise tegu

118. Sõnaga „Ütle“, kõnetatakse...

prohvetit (rahu olgu temaga) prohvetit (rahu olgu temaga) ja igäihte, keda võib sarnaste sõnadega kõnetada

119. Äl-Kääfiruun on...

kõik, kelleni on jõudnud prohvet Muhammadi (rahu olgu temaga) sõnum, kuid kes ei uskunud sellesse nagu juudid ja kristlased

Meka mittemoslemid

120. Selles suuras on üleskutse süütusele širgist ja selle rahvast nii südame, keele kui ka jäsemetaga. (Õige – Vale)

121. Suuras esinev kordamine on...

rõhutamise pärast

- selleks, et esimene mainimine näitaks teo puudumist ja teine mainimine näitaks, et see on saanud üheks nende omaduseks

Küsimused Än-Nasr (Võit) suura kohta

122. Än-Nasr on... Meka suura Mediina suura
123. See suura sisaldab rõõmusõnumit, teadaannet, käsku ja viidet. (Õige – Vale)
124. Sellele rahvale ja usule kuulub selline Jumala arm ja headus, mis inimesel isegi pähe ei tule ja mida ette ei suudeta kujutada. (Õige – Vale)
125. Selles suuras on vihje, et Jumala sõnumitooja (rahu olgu temaga) lahkumise aeg on lähedal. (Õige – Vale)
126. Tegutsemaks selle suura järgi, oli prohvetil (rahu olgu temaga) kombeks öelda nii pool- kui täiskummarduses:
„Sulle olgu kogu ülistus, oo Jumal, meie Issand ja kogu kiitus. Oo Jumal, andesta mulle!“ (Õige – Vale)

Küsimused Äl-Mäsäd (Palmikiud) suura kohta

127. Äl-Mäsäd on... Meka suura Mediina suura
128. Abu Lahab...
 on prohvet Muhammadi (rahu olgu temaga) onu
 ei ole prohveti (rahu olgu temaga) sugulane

129. Kuni Viimse Kohtupäevani on laidetud...

- Abu Lahab   igaiüks, kes on prohvet Muhammadi (rahu olgu temaga) suhtes vaenulik

130. Maini järgnevate sõnade tähendus:

Täbbät   تَبَّاتٌ: _____

.....

Mää-käsäbä   مَا كَسَبَ: _____

.....

Džiidihää   دَجَّاهٌ: _____

.....

Mäsäd   مَسَدٌ: _____

.....

131. Selles suuras on imeline märk Jumala märkide hulgast seoses Abu Lahabi ja tema naisega, et nad ei võta islamit vastu. (Õige – Vale)

Küsimused Äl-Ikhlaas (Siirus) suura kohta

132. Äl-Ikhlaas on...   Meka suura   Mediina suura

133. Äl-Ikhlaas suura on sellise nimega, sest...

- see on siiras Jumala kirjeldamises   see vabastab selle lugejad širgist
 kõik eelpool mainitu

134. See suura on oma tasu poolest võrdne...

poole Koraaniga   veerandi Koraaniga   kolmandiku Koraaniga

135. Seda suurat loetakse teises raka'as peale Al-Faatiha suurat...

enne fadžri palvust olevas sunna palvuses

sunna palvuses peale maghribi palvust

sunna palvuses peale *tawaafi* (Kaaba ümber ringide tegemist)

witri palvuses

kõiges eelpool mainitus

136. Äl-Kaafiruun ja Äl-Ikhlaas suurasad loetakse päeval ja öösel, et täide viia tauhiidi kolme kategooriat. (Õige – Vale)

137. Äl-Ikhlaasi suuras on...

Tauhiid al-uluhiyya ehk Jumala ainsus Tema teenimises   Tauhiid (ainsus) Jumala olemusena Issandana ning Tema nimede ja omaduste tauhiid (ainsus).

138. "Ütle" tähendab...   ainult suuliselt väljaütlemist   nii suulist väljaütlemist, tegutsemist kui ka uskumist

139. Jumala ütlus " Ta on Ainus Jumal " tähendab ainsust Tema olemuses Issandana, Tema teenimises ja Tema nimedes ja omadustes. (Õige – Vale)

140. Jumala ütlus "Täielikult Iseseisev Jumal" tähendab...

see, kelle poole pöörduetakse kõikide vajadustega see, kes on iseseisev ja kõige alalhoidja

valitseja, kes on täiuslik oma valitsemises, oma olemuses Issandana, oma ainsuses Tema teenimises ning oma nimedes ja omadustes kõik eelpool mainitu

141. Omastada Jumalale lapsi või vanemaid on suurem uskmatust. (Õige – Vale)

Küsimused Äl-Falaq (Koidik) suura kohta

142. Äl-Falaq on... Meka suura Mediina suura

143. Äl-Falaqi suurat loetakse...

pärast kohustuslikke palvusi enne magamaminekut
 kõik eelpool mainitu

144. Kirjuta järgnevate sõnade tähendused:

'Auudhu :وذ: _____ أَع

.....

Äl-Falaq :ق: _____ الفأ

.....

Ghaasiqin :ق: _____ غاس

.....

waqab :ب: _____ وق

.....

An-Näffäähääät : ان : النَّفَّاثَاتُ

.....

Al-'Uqad : ا : الْعُقَدَاتُ

.....

Hääsidin : د : حَاسِدِينَ

.....

145. See suura näitab, et...

- kaitset otsitakse nii üldiselt kui ka spetsiifiliselt maagia on päriselt olemas kõik eelpool mainitu

Küsimused Än-Nääs (Inimesed) suura kohta

146. Än-Nääs on... Meka suura Mediina suura

147. Än-Nääs suurat loetakse...

- pärast kohustuslikke palvusi enne magamaminekut
 kõik eelpool mainitu

148. Mida tähendab sõna „*Al-Khannääs*“?

.....

Teine õppetund

Teine õppetund: islami tugisambad

Viie islami tugisamba seletus. Neist esimene ja tähtsaim on tunnistus: “Ei ole ühtegi (kummardamist väärivat) jumalat peale Allahi ja Muhammad on Allahi sõnumitooja.” See tuleb selle tähenduse seletusega ja “Ei ole ühtegi (kummardamist väärivat) jumalat peale Allahi” tingimuste selgitusega.

“Ei ole ühtegi jumalat” tähendab kõige selle eitamist, mida Allahi kõrval teenitakse ning “peale Allahi” kinnitab teenimise Jumalale üksinda, ilma partneriteta.

“Ei ole ühtegi (kummardamist väärivat) jumalat peale Allahi” tingimused on:

1. Teadmine, teadmatuse vastand. 2. Veendumus, kahtluse vastand. 3. Siirus, širgi vastand. 4. Ausus, valetamise vastand. 5. Armastus, vihkamise vastand. 6. Alistumine, selle jätmise vastand. 7. Aktsepteerimine, kõrvalelükkamise vastand. 8. Uskmatus kõigesse sellesse, mida teenitakse Jumala kõrval.

Selle võtab kokku luulesalm, mille tähendus on: teadmine, veendumus, siirus ja sinu ausus koos armastuse, alistumise ja selle aktsepteerimisega ning lisa kaheksas ehk uskmatust sinu poolt asjadesse, mis on Jumala kõrval jumalaks tehtud

Kaasneb ka tunnistuse, et Muhammad on Jumala sõnumitooja seletus. See tähendab tema uskumist selles, mida ta teada andis; sõnakuulelikkust selle osas, mis ta käskis; hoidumist sellest, mis ta ära keelas ja mille osas ta noomis ning Jumala teenimine vaid sellega, mis ta seaduslikuks tegi.

Siis seletatakse islami õppijale ülejäänud islami viiest tugisambast, milleks on: palvus, zakaat ehk kohustuslik almus, ramadaani paastumine ning palverännak Jumala koja juurde Mekas selle puhul, kes on selleks võimeline.

Teise õppetunni seletus

Tunnistuse “Ei ole (kummardamist väärivat) jumalat peale Allahi” sambad

Eitus: “Ei ole jumalat”

Eitab kõike, mida Jumala kõrval teenitakse.
(Uskmatus ebajumalatesse)

Kinnitus: “peale Allahi”

Kinnitab teenimise vaid Jumalale üksinda.
(Usk Jumalasse)

Siiral usutunnistusel on kaks sammast, eitus ja kinnitus, nii et õpi need pähe.

“Ei ole (kummardamist väärivat) jumalat peale Allahi” (“Lää iläähä illa Allaah”) tingimuste seletus

“Lää iläähä illa Allaah” tingimused on kui võtme hambad. Fraas “Lää iläähä illa Allaah” on võti Paradiisi ning ükski võti ei ava midagi, kui sellel pole hambaid. Seega iga tasu saamine, mida on Koraanis või Sunnas lubatud sellele, kes ütleb “Lää iläähä illa Allaah” sõltub nende tingimuste täitmisest, mida on kaheksa:

- 1- **Selle tähenduse teadmine:** selle vastandiks on teadmatuse selle tähenduse osas. See, kes selle tähendust ei tea, ei saa sellest mingit kasu. Seega peab see, kes tahab islamit vastu võtta, teadma selle tähendust. Jumala sõnumitooja (rahu olgu temaga) on öelnud: „**Kes sureb, teades, et ei ole ühtegi (kummardamist väärivat) jumalat peale Allahi, siseneb Paradiisi.**“ (Muslim)
- 2- **Veendumus:** 100%. Kui keegi kahtleb kasvõi 1% võrra uskmatuses ebajumalatesse või kõhkleb, siis ta ei ole ainujumalasse uskuja. Kui keegi kahtleb juutide ja kristlaste uskmatuses, kelleni on jõudnud Muhammadi (rahu olgu temaga) sõnum, ei ole ainujumalasse uskuja. Prohvet Muhammad (rahu olgu temaga) on öelnud: „**Ma tunnistan, et ei ole ühtegi (kummardamist väärivat) jumalat peale Allahi ja et ma olen Jumala sõnumitooja – ei ole ühtegi sulast, kes kohtaks Jumalat nende kahega (st nende kahe fraasiga) neisse kahtlemata, ilma et ta siseneks Paradiisi.**“ (Muslim)
- 3- **Siirus:** kes eputab sellega või sooritab suuremat širki, näiteks kes teenib kedagi Jumala kõrval – sellele ei ole sellest mingit kasu. Prohvet (rahu olgu temaga) on öelnud: „**Kõige õnnelikum inimene minu eestkostega on see, kes ütleb „Lää iläähä illa Allaah“ siiralt oma südamest või hingest.**“ (Bukhari)

4 – Ausus: kes ütleb seda valetades – nagu silmakirjatseja – sellele ei ole sellest mingit kasu. Prohvet (rahu olgu temaga) on öelnud: „**Ei ole kedagi, kes tunnistab, et ei ole ühtegi (kummardamist väärivat) jumalat peale Allahi ja et Muhammad on Tema sulane ja sõnumitooja ausalt oma südamest, ilma et Jumal keelaks ta Põrgutulele ära.**“ (Bukhari ja Muslim)

5- Armastus: armastada Jumalat nii nagu ta ei armasta mitte kedagi teist. Samuti armastada kõiki, keda Jumal on käskinud armastada. Selle vastand on vihkamine. Seetõttu on üheks inimese islamist väljavijjaks: „See, kes vihkab midagi, millega Sõnumitooja on tulnud, isegi kui ta ise seda praktiseerib, on uskmatu. Kõigekõrgem Jumal on öelnud: „**Ja inimeste hulgas on see, kes võtab Jumala kõrvale võrdväärseid, armastades neid nagu ta armastab Jumalat.**“ (2:165)

6- Alistumine: see tähendab, et vajalik on selle järgi tegutsemine. Kes jätab selle järgi tegutsemise, sellele ei ole sellest mingit kasu. Kõigekõrgem Jumal on öelnud: „**Aga ei, Sinu issanda nimel, nad ei usu kunagi tõeliselt enne, kui nad teevad sinust kohtuniku omavahelistes vaidlustes ja siis ei leia endis mingit vastupanud selle osas, mis sa otsustad ning nad alistuvad täielikult.**“ (4:65)

7- Aktsepteerimine: ehk et ei lükka kõrvale ei selle väljaütlemist, selle järgi tegutsemist ega sellesse uskumist. Kõigekõrgem Jumal on öelnud: „**Tõesti, kui neile öeldi: „Ei ole ole ühtegi (kummardamist väärivat) jumalat peale Allahi“, oli neil kombeks olla upsakad ja öelda: „Kas me peaksime tõesti jätma maha oma jumalad ühe hullu poeedi pärast?“**“ (37:35)

8- Uskmatus: kõigesse, mida teenitakse Jumala kõrval. Kõige selle teenimine on kehtetu ja mitte miski ega mitte keegi ei vääri teenimist peale Jumala.

Märkus:

Siiruse tunnistuse puhul on kohustuslik väljaütlemine, tegutsemine ja uskumine.

Armastuse kategooriad

Loomulik armastus

See on lubatud tingimusel, et see ei ületa Jumala armastamist. Selle näiteks on laste ja abikaasa armastamine. Prohvet (rahu olgu temaga) on öelnud: „Keegi teist ei usu tõeliselt enne, kui ma olen talle armastatum kui tema poeg, tema isa ja kõik inimesed.“

Armastamine Jumala nimel

See pole mitte ainult kohustuslik, vaid see on üks tähtsamaid usu osasid. Kõigekõrgem Jumal on öelnud: „**Muhammad on Jumala sõnumitooja; ja need, kes on temaga, on jõulised uskmatute vastu, armulised omavahel.**“
(48:29)

See esineb nelja asja puhul:

Kellegi armastamine nagu

Jumala armastamine
See on suurem širk ehk ebajumalakummardamine . Kõigekõrgem Jumal on öelnud: **“Ja inimeste hulgas on see, kes võtab Jumala kõrvale võrdväärseid, armastades neid nagu ta armastab Jumalat.”**
(2:165).

Kohad, mida

Jumal armastab;
nagu Meka ja
Mediina.

Ajad, mida

Jumala armastab;
nagu Al-Qadri
(Ettemääratuse)
öö ja öö viimane
kolmandik.

Nende tegude tegijad nagu

prohvetid,
sõnumitoojad,
inglid, prohveti
(rahu olgu
temaga)
kaaslased ja iga
usklik.

Teod, mida

Kõigekõrgem
Jumal armastab
ehk kõik, mis on
Tema seaduses
tulnud nagu
tauhiid ehk
Jumala ainsus.

Mida tähendavad moslemi sõnad “Tema sulane” tunnistuses, et Muhammad on Jumala sõnumitooja?

Ta (rahu olgu temaga) on loodu seas parim Jumala teenija ning ta viis auväärse ja ülistatud Jumala teenimise täiuseni.

Teda (rahu olgu temaga) ei peaks teenima, sest talle ei kuulu midagi erilistest omadustest Issanda olemuses, Tema ainsuses teenimisel ega Tema nimedes ega omadustes.

Teise õppetunni seletus

Ülistatud ja Kõigekõrgema Jumala teenimise kategooriad

Eriti spetsiifiline

See on sõnumitoojate (rahu olgu nendega) poolne teenimine. Kõigekõrgem Jumal on öelnud: **“Tõesti, ta oli tänulik sulane.”** (17:3)

See teenimine on omistatud eriti spetsiifiliselt just sõnumitoojatele, kuna mitte keegi ei ole nendega Jumala teenimises võrdne.

Spetsiifiline

See on üldine sõnakuulelikkuse teenimine.

Kõigekõrgem Jumal on öelnud: “Ja Kõigehalastavama sulased on need, kes kõnnivad maad mööda kergelt.” (25:63).

See hõlmab igäühte, kes teenib Jumalat vastavalt

Tema seadusele.

Üldine

See on (sunnitud) sulaseks olemine seetõttu, et Jumal on Issand. Selle alla käib kogu loodu. Kõigekõrgem Jumal on öelnud:

“Ei ole kedagi taevastes ega maal, ilma et see tuleks Kõigehalastavama juurde sulasena.” (19: 93).

See hõlmab nii usklike kui ka uskmatuid.

Väike kokkuvõte meie prohveti (rahu olgu temaga) elust

Ta on Muhammad ibn ‘Abdullah ibn ‘Abdul-Muttalib ibn Haašim. Haašim on Quraišist ja Quraiš on araablaste seast ning araablased on Aabrahami poja Ismaeli (rahu olgu nende mõlemaga) järeltulijate seast.

Tema päritolu

Ta sündis Mekas Elevandi aastal, *rabii’ äl-awwal* kuul. Ta elas 63 aasta vanuseks. Neist 40 elas ta enne ilmutuse saamist ja 23 prohveti ja sõnumitoojana. Ta oli orb: tema isa suri enne tema sündi. Ta oli oma vanaisa ‘Abdul-Muttalibi hoole all ning pärast oma vanaisa surma kandis tema eest hoolt tema onu Abu Talib.

Tema sünd

Teise õppetunni seletus

Ta (rahu olgu temaga) saadeti inimeste ja džinnite juurde. Igauks, kelleni jõuab tema sõnum, kuid ei usu sellesse, on uskmatu (suurema uskmatusega), ükskõik kes ta ka poleks.

**Tema
saatmine**

Ta (rahu olgu temaga) kutsus Jumala ainsuse, heade kommete ja tegude juurde ning ta keelas ära ebajumalakummardamise ning halvad kombed ja teod.

**Tema
sõnum**

Ta (rahu olgu temaga) viidi Mekast Jeruusalemma. Siis tõsteti ta seitsmendasse taevasse ja Jumal kõnetas teda ning talle tehti kohustuslikuks viis palvust.

**Ööränak
ja taevasse
tõusmine**

Ta (rahu olgu temaga) emigreerus Mekast Mediinasse, kus ta ka suri. Ta maeti usklikke ema Aaiša (olgu Jumal temaga rahul) majja.

**Tema
emigree-
rumine ja
surm**

Jumal täiustas tema läbi usu ning ta (rahu olgu temaga) andis sõnumi selgelt edasi. Ta viis täide selle, mis talle usaldati; ta andis rahvale nõu ning püüdes Jumala teel igal võimalikul moel. Mitte kellelgi ei ole võimalik sellele religioonile midagi lisada.

**Tema
sõnumi
edasi-
andmine**

Neid on seitse: Badr, Uhud, Al-Khandaq, Khaibar, Meka vallutamine, Tabuuk ja Hunein.

**Tähtsai-
mad
lahingud**

Al-Qaasim, Ibrahiim, Abdullah (kes on ka tuntud kui At-Tayyib At-Taahir), Zeinab, Ruqaiyya, Umm Kulthuum ja Faatima. Kõik nad surid tema eluajal, välja arvatud Faatima, kes suri kuus kuud pärast tema surma (olgu Jumal rahul nende kõigiga).

Tema seitse last

Khadiidža, ‘Aaiša, Sauda, Hafsa, Zeinab Al-Hilaaliyya, Umm Salama Hind, Zeinab bint Džahš, Džuweiriya bint Al-Haarith, Safiyya bint Huyeyy, Umm Habiiba Ramla, Raihaana bint Zeid ja Meimuuna bint Al-Harith (olgu Jumal rahul nende kõigiga).

Tema kaksteist naist

Tema ema Aamina bint Wahb, Thuweiba (tema onu Abu Lahabi poolt vabastatud ori), Haliima bint Abi Dhueib As-Sa’diyya (olgu Jumal temaga rahul)

Tema ammed

Kõigekõrgema Jumala sõnad Al-’Alaқи suuras: „1. Loe oma Issanda nimel, kes on loonud. 2. Loonud inimese rippuvast klombist. 3. Loe ja sinu Issand on heldeim. 4. Tema, kes õpetas (kirja)sule läbi. 5. Õpetas inimesele seda, mida ta ei teadnud.“

Esimesed värsid, mis talle (rahu olgu temaga) ilmutati

Meeste hulgast Abu Bakr As-Siddiiq (olgu Jumal temaga rahul). Naiste hulgast uskllike ema Khadiidža bint Khuweilid (olgu Jumal temaga rahul). Laste hulgast ‘Ali ibn Abi Talib (olgu Jumal temaga rahul). Teenrite hulgast Zeid ibn Haaritha (olgu Jumal temaga rahul). Orjade hulgast Bilaal ibn Abi Rabaah.

Esimesed, kes temasse (rahu olgu temaga) uskusid

Ta sooritas umra (väiksema palverännaku) 4 korda; iga kord *dhul-qa'da* kuul. Ta sooritas hadži (suurema palverännaku) ainult ühe korra ning seda kutsutakse hüvastijātu hadžiks ning see oli kümnendal aastal pärast emigreerumist.

Tema
hadž ja
umra

Kõigekõrgem Jumal on öelnud: “**Ja tõesti, sul on ülevad kombed.**” Usklike ema ‘Aaiša (olgu Jumal temaga rahul) ütles: “**Tema kommeteks oli Koraan.**”

Tema
kombed

Ibn Al-Qayyim (olgu Jumal temaga armuline) on öelnud: “Kui inimese õnn mõlemas elus on soetud prohveti (rahu olgu temaga) juhatusega, siis peab igäüks, kes endale nõu annab ja soovib olla edukas ja õnnelik, teadma tema juhatuse, eluloo ja asjade kohta nii palju, et teda ei saaks pidada tema suhtes teadmatuks ning et teda saaks pidada tema järgijate ja grupi hulgast. Inimesed varieeruvad selle osas: osad teavad vähe, teised palju ja osad on üldse (teadmistest) ilma jätud. Õnnistused on Jumala kätes ja Ta annab neid neile kellele Ta soovib ning Jumalale kuuluvad tohutud õnnistused.

Tema
eluloo
õppimise
tähtsus

Kolmas õppetund

Iimaani ehk usu sambad

Usu sambad ja neid on kuus: et sa usud Jumalasse, Tema inglitesse, Tema raamatutesse, Tema sõnumitoojatesse, viimsesse päeva ja et sa usud ettemääratusse – nii heasse kui halba – mis on Kõigekõrgemalt Jumalalt.

Usu definitsioon islamiseaduses:

Suuga väljautlemine, südamega uskumine ja jäsemetega tegutsemine; see suureneb sõnakuulelikkusega ning väheneb patuga. Tõendid selle kohta:

Tõend väljautlemise kohta on prohveti (rahu olgu temaga) ütlus: **“Ja kõrgeim neist on ütlemine “Lää iläähä illa Allaah.””**

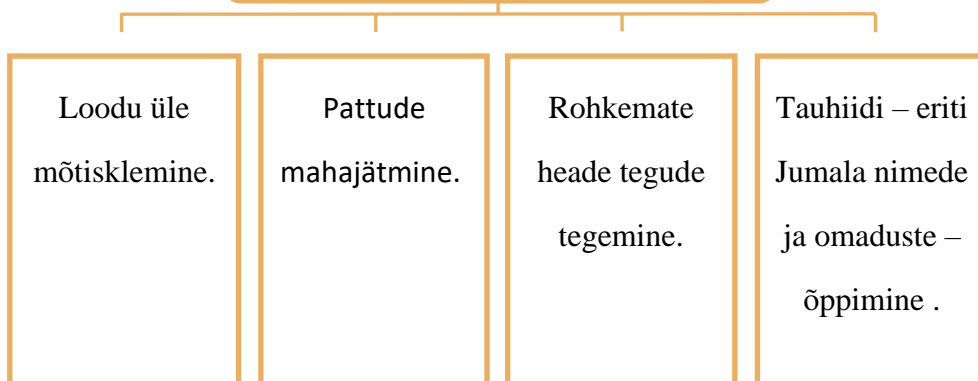
Tõend jäsemetega tegutsemise kohta on prohveti (rahu olgu temaga) ütlus: „**Ja madalaim neist on kahju eemaldamine teelt.**“

Tõend südamega tegutsemise kohta on prohveti (rahu olgu temaga) ütlus: **“Tagasihoidlikkus on üks usu haru.”**

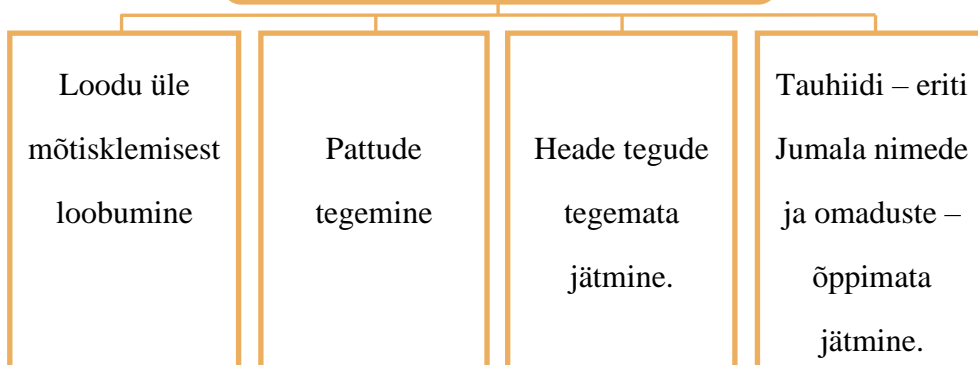
Tõendiks usu suurenemise kohta on Kõigekõrge ma Jumala sõnad: **“Kelle usku teie seast see kasvatas?”** (9:124)

Tõendiks selle vähenemise kohta on prohveti (rahu olgu temaga) sõnad: **“Ma ei ole näinud kedagi nii puudulikku mõistuses ja usus...”**

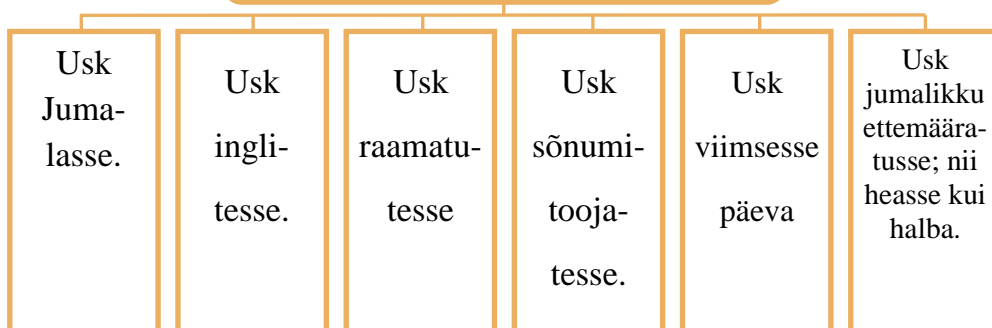
Usu suurenemise põhjused

Usu vähenemise põhjused

Usu kuus sammast

Esimene samm: usk Jumalase ning sellest tulenevalt on kohustuslik:

Usk Jumala olemasolusse ning see on läbi nelja asja:

Usk Jumala olemusse
Issandana

Usk Jumala ainsusesse teenimises

Usk Tema nimedesse ja omadustesse

Läbi mõistuse:
Mõistus ei suuda ette kujutada loodu olemasolu ilma loojata. "**Või nad loodi mitte millestki või nad olid ise loojad?**" (Koraan 52:35).

Läbi taju:
Ahastuses ja mingil raskel hetkel tõstad sa oma käed taeva poole ja ütled: "Oo Issand, oo Issand" ja sa näed, et Jumala loal see raskus kaob.

Loomuliku instinkti läbi:
Prohvet (rahu olgu temaga) on öelnud: „**Iga laps sünnib loomulikus seisundis ja tema vanemad teevad temast juudi, kristlase või zoroastrismi järgija.**“

Seadusallikate läbi:
Ibn Al-Qayyim (olgu Jumal temaga armuline) mainis, et Jumala raamatus ei ole ühtegi värssi, ilma et selles oleks tõend tauhiidi kohta.

Teine samm: usk inglitesse

Inglid on osa nähtamatust maailmast. Jumal lõi and valgusest. Nad on Jumalale sõnakuulelikud ega patusta Tema vastu. Neil on hinged: "Püha hing" (Koraan 2:87); keha: "(kes) tegi inglid sõnumitoojateks, kel on tiivad: kaks, kolm või neli. Ja Ta suurendab loodus seda, mida soovib." (Koraan 35:1); mõistus ja südamed: "Kuni nende südameist eemaldatakse hirm, ütlevad nad: „Mida ütles teie Issand?“" (Koraan 34:23) Me usume neisse ja nende nimedesse, mida Jumal on meile õpetanud nagu Gaabriel, Miikael ja Israafiil. Samuti usume nende omadustesse: „Nad ei ole Jumalale sõnakuulmatud selles, mis Ta neil käsib ning nad teevad, mis neil on kästud.“ (Koraan 66:6) Samuti usume nende tegudesse.

Mõned inglid, kelle kohta on meile teada antud

Nende hulgas on kaheksa trooni kandjat; Gaabriel, kellele on usaldatud ilmutus ning Miikael, kellele on usaldatud vihm. Me usume neisse kõigisse nende uudiste põhjal, mis nende kohta on tulnud, üldiselt ja detailselt.

Kolmas samm: usk raamatutesse

Me peame uskuma, et need on päriselt ja mitte allegooriliselt Jumala otsene kõne ning et need on alla saadetud ja mitte loodud; et Jumal saatis iga sõnumitoojaga raamatu. Me usume neisse ja sellesse, mis Jumal on meile teada andnud nende nimede, lugude ja nende reeglite kohta nii üldiselt kui ka detailselt, mis ei ole Jumala poolt muudetud. Me usume, et Koraan „kirjutab üle“ kõik eelnevad raamatud, milleks on: Toora, Evangeelium, Taaveti Laulud, Aabrahami ja Moosese (rahu olgu nende mõlemaga) käsikirjad.

Neljas samm: usk sõnumitoojatesse

Me peame uskuma, et nad on inimesed ning neile ei kuulu mingeid omadusi Issanda olemusest; et nad on sulased ja neid ei kummardata; et Jumal saatis nad ja ilmutas neile ning aitas neid märkidega; et nad viisid täide selle, mis nende hoolde usaldati, nad andsid oma rahvale nõu ja andsid täielikult edasi sõnumi ning et nad püüdisid Jumala teel tõelisel moel.

Me usume neisse ja sellesse, mida Jumal on meile õpetanud nende nimede, omaduste ja lugude kohta nii üldiselt kui ka detailselt. Me usume, et esimene prohvet oli Aadam (rahu olgu temaga), et esimene sõnumitooja oli Noa (rahu olgu temaga) ja et viimane prohvet ja sõnumitooja oli Muhammad (rahu olgu temaga); et kõik eelnevad seadused on „üle kirjutatud“ Muhammadi (rahu olgu temaga) seaduse poolt ning et Kindlameelsuse Omajaid (kõige tähtsamad prohvetid), keda on mainitud Aš-Šuura ja Al-Ahzaab suurades, on viis: Muhammad, Noa, Aabraham, Mooses ja Jeesus (rahu olgu nende kõigiga).

Viies samm: usk viimsesse päeva

See hõlmab usku kõigesse, mille kohta prohvet Muhammad (rahu olgu temaga) on teada andnud selle kohta, mis saab olema pärast surma nagu haua katsumus, pasunasse puhumine, inimeste ülestõusmine haudadest, kaalud, käsikirjad, As-Siraat (Sild), Al-Haud (Tsistern), eestkostmine, Paradiis, Põrgu, usklike poolt oma Issanda nägemine Ülestõusmispäeval ja Paradiisis ning teised peidetud maailma asjad.

Kuues samm: usk jumalikkude ettemääratusse, nii selle heasse kui halba

Sellel on neli astet: Jumala teadmine, Tema poolne kirjutamine, Tema tahe ning Tema poolne loomine.

Teadmine:

Usk, et Jumal teab kõike juba eelnevalt nii üldiselt kui detailselt. Selle tõendiks on Kõigekõrgema sõnad: “Ta teab, mis on nende ees ja mis on nende taga.” (2:255)

Kirjutamine:

Usk, et Jumal kirjutab kõik, mis saab juhtuma kuni Viimse Kohtupäevani. Selle tõendiks on Kõigekõrgema sõnad: “Ja ei ole midagi peidetut ei taevas ega maal, ilma et see oleks selges raamatus.” (27:75).

Tahe:

Usk, et see, mida Jumal tahab, saab olema ning see, mida Ta ei taha, ei saa olema. Samuti, et sulasel on ka tahe, kuid see tahe on Jumala tahte all. Kõigekõrgem Jumal on öelnud: “J ate ei taha, ilma et Jumal tahaks.” (81:29)

Loomine:

Usk, et sulane ja tema teod on loodud ning samuti kõigi elusolenditega. Selle tõendiks on Kõigekõrgema sõnad: “Jumal on kõige looja.” (39:62);
“Jumal on loonud teid ja selle, mida te teete.” (37:96)

Neljas õppetund

Tauhiidi ja širgi kategooriad

Tauhiidi ehk Jumala ainsuse kategooriate seletus. Neid kategooriaid on kolm: *tauhiid ar-rububiyya* ehk **Jumala ainsus Tema olemuses Issandana**, *tauhiid al-uluhiyya* ehk **Jumala ainsus Tema teenimises** ning *tauhiid al-äsmäi was-sifäät* ehk **Tema ainsus nimedes ja omadustes**.

Jumala ainsus Tema olemuses Issandana: see tähendab usku, et Jumal on kõige Looja ning kõikide asjade korraldaja ning et Tal ei ole selles kõiges ühtegi partnerit.

Jumala ainsus Tema teenimises: see tähendab usku, et Jumal on ainus, kes väärrib teenimist ja Tal ei ole selles ühtegi partnerit. See on ka “lää iläähä illa Allaah” tähendus, sest selle tähendus on, et ei ole kedagi teist kummardamist väärivat peale Jumala. Seega kõik teenimise teod nagu palvus, paastumine jne peavad olema tehtud siiralt Jumalale üksinda ning mitte midagi sellest ei tohi suunata kellelegi teisele kui Temale.

Jumala ainsus Tema nimedes ja omadustes: see tähendab usku kõigesse, mis on tulnud Pühas Koraanis ja korrektsetes hadiithides Jumala nimede ja omaduste osas ning nende kinnitamist Jumalale üksinda viisil, mis on Temale sobilik, ilma moonutamiset, tähenduste äravõtmiseta, küsimata “kuidas täpselt?” ning sarnastamata. Seda kõike tegutsedes järgnevate Jumala sõnade järgi: “Ütle: Ta on Ainus Jumal. Täielikult Iseiseiv Jumal. Ta ei ole sünnitanud ega sündinud. Ja Talle ei ole kedagi võrdväärset.” (112:1-4) Samuti Tema sõnade järgi: “Mitte miski ei ole Tema sarnane ja Ta on Kõikekuulev, Kõikenägev.” (42:11)

Osad õpetlased on jaganud tauhiidi kaheks kategooriaks ning pannud nimede ja omaduste tauhiidi kokku *tauhiid ar-rububiyyaga*. Selle osas ei ole aga mingit vaidlust, sest mõlema kategoriseerimise puhul on eesmärk selge.

Širgi ehk ebajumalakummardamise kategooriaid on samuti kolm: **suurem širk**, **väiksem širk** ja **peidetud širk**.

Suurem širk: see tühistab inimese teod ning kes sureb selle širgi seisundis, saab olema igavesti Põrgutules nagu Kõigekõrgem Jumal on öelnud: “Ja kui nad oleksid sooritanud širki, oleks see, mis nad tegid (st nende teod), läinud tühja.” (6:88); “Ebajumalakummardajatel ei ole õigust ülal pidada (või hooldada) Jumala mošeesid, olles ise enda vastu tunnistajateks uskmatuse osas. Nende teod on läinud tühja ja nad saavad olema igavesti tules.” (9:17)

Sellele, kes selles seisundis sureb, ei andestata ning Paradiis saab olema talle keelatud nagu on öelnud Kõigekõrgem Jumal: „Tõesti, Jumal ei andesta endale partnerite omistamist ja Ta andestab kõik peale selle kellele iganes Ta soovib.“ (4:48) Ta on ka öelnud: „Tõesti, kes sooritab Jumala suhtes širki, sellele keelab Jumal Paradiisi ning tema elukohaks saab olema tuli. Ja ülekohtutevijatel ei ole abistajaid.“ (5:72)

Selle alla käib näiteks surnute ja kujude palumine, neilt abi küsimine, neile vandumine, neile ohverdamine jms.

Väiksem širk: kõik, mida on Koraanis ja Sunnas nimetatud širgiks, kuid mis ei ole suurem širk. Näiteks eputamine mingis osas (Jumala teenimise) tegudest, kellegi teise kui Jumala nimel vandumine, ütlemine „Mida soovib Jumal **ja** see ja see (mingi inimene)“ jms.

Seda prohveti (rahu olgu temaga) sõnade tõttu: “Kõige kardetum, mida ma teie pärast kardan, on väiksem širk.” Talt küsiti selle kohta ja ta ütles: “Eputamine (Jumala teenimise tegudes).”

Ta (rahu olgu temaga) on ka öelnud: “Kes vannub millegi muu kui Jumala nimel, on sooritanud širki.”

Samuti tema (rahu olgu temaga) sõnade tõttu: “Ärge öelge: “Mida soovib Jumal ja see ja see (mingi inimene),” vaid öelge: “Mida soovib Jumal, siis see ja see (mingi inimene).” Selle edastas Abu Dawud tugeva ketiga Hudheifa ibn Al-Yamaanilt (olgu Jumal temaga rahul)

See kategooria ei põhjusta islamist väljumist ega igavest karistust Põrgutules, kuid see läheb vastuollu täieliku tauhiidiga, mis on kohustuslik.

Kolmas kategooria on peidetud širk. Selle tõendiks on prohveti (rahu olgu temaga) sõnad: „Kas ma ei peaks teile teada andma sellest, mida ma kardan teie pärast rohkem kui Antikristust?“ Nad ütlesid: „Jah, oo Jumala sõnumitooja.“ Ta ütles: „Peidetud širk: mees tõuseb palvetama ja ilustab oma palvust sellepärast, et ta näeb, et mingi mees teda vaatab.“

Samuti võib jagada širgi kaheks kategooriaks: suurem ja väiksem. Peidetud širk võib esineda neis mõlemas.

See esineb silmakirjatsejate suuremas širgis, sest nad peidavad oma valesid uskumusi ja teesklevad moslemiks olemist eputamisest ning enda pärast kartmise tõttu.

See esineb ka väiksemas širgis nagu eputamine nagu eelnenud Mahmuud ibn Labiid Al-Ansaari hadiithis ja mainitud Abu Sa’iidi hadiithis. Ja Jumal on see, kes annab edu.

Keelatu kategooriad:

Väiksed patud:

Kõik, mis Jumal on ära keelanud, kuid millele ei ole ette nähtud konkreetset karistust.

Suured patud:

Kõik, millele on ette nähtud spetsiifiline karistus nagu needmine, armust eemale jätmine, selle tegijast lahtiütlemine; et ta on uskmatute või ebajumalakummardajate seast; et ta ei ole usklike seast või tema võrdlemine koledaimate loomadega...

Väiksem širk:

See ei ole nii suur kui suurem širk, kuid tõsisem kui suured patud.

Suurem širk:

See on neist kõige tõsisem.

Suured patud:

Nende legaalne staatus

Nende puhul tuleb sooritada patukahetsust prohveti (rahu olgu temaga) ütluse tõttu: „**Kui palgatud ulgub leinav naine ei kahetse pattu enne oma surma...**“ (Muslim) Ühes teises hadiithis ütles prohvet (rahu olgu temaga): „**Kui suurtest pattudest hoidutakse...**“ (Muslim)

Nende astmed

Need varieeruvad prohveti (rahu olgu temaga) ütluse tõttu: „**Kas ma ei peaks teile teada andma suurimatest suurtest pattudest...**“ (Bukhari ja Muslim)

Nende tegija legaalne status

- Puuduliku usuga usklik või usklik oma usu tõttu, patustaja oma suure patu tõttu.
- Me armastame neid vastavalt neis olevale usule ning vihkame neid vastavalt neis olevale suurele patule.
- Nendega ei peaks koos olema ajal, kui nad suurt pattu sooritavad.

Nende arv

Neil ei ole kindlat arvu, kuid nad on piiritletud ülal mainitud kriteeriumiga.

Erinevus suurema ja väiksema širgi vahel

Suurem širk

1. Võtab inimese islamist välja
2. Tühistab kõik head teod.
3. Põhjustab igavest viibimist Põrgus.
4. See teeb lubatuks tema vere ja vara moslemist valitsejale.
5. Kui tõend viitab, et see on suurem širk.
6. Uskumine, et mingil vahendil on peidetud võim universumis.
7. Seda ei andestata, kui surrakse selles seisundis.
8. Kui inimene kahetseb seda, võtab Jumal tema patukahetsuse vastu, välja arvatud kahel juhul: kui päike tõuseb läänest ja surmakorina ajal ehk kui inimene on just suremas.

Väiksem širk

1. Ei võta inimest islamist välja
2. See ei tühista kõiki tegusid, kuid tühistab teo, milles see aset leiab.
3. See ei põhjusta igavest viibimist Põrgus.
4. See ei tee tema verd ja vara moslemist valitsejale lubatuks.
5. Kui on tõend selle kohta, et see on väiksem širk.
6. Millegi vahendiks pidamine, mida Jumal ei ole vahendiks teinud.
7. Kõik mis viib suure širgi juurde, on väiksem širk.
8. Kõik, mida islamiallikad mainivad kui širki või uskmatust ilma määrava artiklita „äl“, on väiksem širk, kui ei ole just teisi tõendeid, mis näitavad, et see on suurem širk.

Viies õppetund

Ihsaan

Ihsaani sammas ja see on: teenida Jumalat nagu sa näeksid Teda, sest isegi kui sina Teda ei näe, näeb Tema sind.

Ihsaan

See on üks sammas, mis jaguneb kaheks astmeks:

***Al-Mušaahada* teenimine**

(ehk selle poolt Jumala teenimine, kes justkui näeb Teda) See on teenimine soovist, armastusest ja igatsusest selle vastus, mis Jumala juures on ning see on prohvetite ja sõnumitoojate teenimine. Nagu prohvet (rahu olgu temaga) on öelnud: “Kas ma ei peaks olema tänulik sulane?” Siinpuhul on kummardamise motiveerijaks soov, armastus ja igatsus selle vastu, mis Jumala juures on, aga samas koos hirmu olemasoluga.

***Al-Muraaqaba* teenimine**

(ehk selle poolt Jumala teenimine, kes teab, et teda jälgitakse). See on teenimine hirmust ja kartusest ning ükski moslem ei ole väljaspool seda seisundit.

Küsimused tauhiidi kohta

1. Mitu astet on religioonil? Kolm Neli Viis
2. Mitu tugisammast on islamis? Viis Kuus Seitse
3. Islam on usust (imaan) kõrgem aste. (Õige – Vale)
4. Mitu sammast on tunnistusel „lää iläähä illa Allaah“?
 Seitse Kaheksa Kaks
5. Mitu tingimust on fraasil „lää iläähä illa Allaah“?
 Kaheksa Seitse Viis
6. „Lää iläähä illa Allaah“ üheks tingimuseks on teadmine ning see tähendab...
 asja mõistmist sellisena nagu see on et ei ole ühtegi kummardamist väärivat jumalat peale Allahi
7. Kui keegi kahtleb inimese uskmatuses, kelleni on jõudnud islami sõnum, kuid ei uskunud siis sellesse, siis see inimene...
 On uskmatu suurema uskmatusega Kui tema veendumus on suurem kui kahtlus, siis ei lange ta uskmatusse

8. Aktsepteerimine on üks „lää iläähä illa Allaah“ tingimustest. See tähendab...

suuliselt väljaütlemist   selle põhjal tegutsemist   sellesse uskumist   kõike eelpool mainitud

9. Eputamine „lää iläähä illa Allaah“ osas nagu näiteks almuse andmine eputades on väiksem širk. (Õige – Vale)

10. Kes iganes ütleb „lää iläähä illa Allaah“, uskumata sellesse oma südames, on...

usklik   moslem, kuid mitte usklik   uskmatu
 puuduliku usuga

11. Kui keegi armastab prohvetit (rahu olgu temaga) täpselt samamoodi nagu ta armastab Jumalat või võrdse armastusega, siis see on...

suurem uskmatu   väiksem uskmatu   suur patt

12. Mitmesse kategooriasse jaguneb armastus?

nelja   kolme   kahte

13. Armastus Jumala nimel on heade tegude, nende tegija, aegade ja kohtade vastu. (Õige – Vale)

14. Selle legaalne staatus, kui kedagi teist armastatakse nii nagu armastatakse Jumalat, on:

väiksem širk   kohustuslik   suurem širk

15. Jumala nimel armastamise legaalne staatus on, et see on:

lubatud   kohustuslik   suurem širk

16. Mitu erinevat Jumala teenimise või sulaseks olemise kategooriat on?

2   3   4

17. Iga loodu – isegi mittemoslem – on sunnitult sulane selleläbi, et Jumal on Issand. (Õige – Vale)

18. Kui keegi „lää iläähä illa Allah“, kuid ei tegutse absoluutselt: ei palveta ega soorita ka ühtegi teist Jumala teenimise tegu, siis see...

toob talle kasu   ei too talle kasu

19. "Tema sulane ja sõnumitooja" ustunnistuses tähendab sulast, keda ei teenita ja sõnumitoojat, keda ei eitata. (Õige – Vale)

20. Tunnistuses „et Muhammad on Tema sulane ja sõnumitooja“ peetakse sõnakuulelikkust temale selle osas, mis ta käskis ning tema uskumist selle osas, mille kohta ta teada andis...

- selle tähenduseks   selleks, millele see viitab

21. Kes omistab prohvetile (rahu olgu temaga) mingi issandaks olemise omaduse, ei ole tunnistanud, et ta on sulane. (Õige – Vale)

22. Prohvet Muhammadi (rahu olgu temaga) kõige üllam kirjeldus on, et ta on:

- Jumala sõnumitooja   Tema sulane ja sõnumitooja
prohvetite pitser

23. "Kes iganes toob islamisse uuenduse, pidades seda heaks, väidab seeläbi, et Muhammad (rahu olgu temaga) on reetnud sõnumi, sest Kõigekõrgem on öelnud: „Täna ma täiustasin teile teie religiooni.“ Seega see, mis ei olnud tol päeval osa religioonist, ei ole osa religioonist ka tänapäeval.“ Kelle ütlus see on?

- Ibn Taymiyyah   Ibn Baaz   Imaam Maalik

24. Prohvet Muhammad (rahu olgu temaga) on ..... järeltulijate hulgast.

- lisaku   Ismaeli

25. Täida lüngad. Prohvet Muhammad (rahu olgu temaga) sündis ..... aastal ..... linnas ning ta elas .... aastaseks. Nendest aastatest ..... elas ta enne prohvetlust ning ..... aastat prohveti ja sõnumitoojana. Ta tehti prohvetiks ..... värsiga ja sõnumitoojaks Jumala sõnadega .....

26. Prohvet Muhammad (rahu olgu temaga) saadeti:

- oma rahva juurde   inimeste juurde   inimeste ja džinnide juurde

27. Taevasse tõusmine on tema (rahu olgu temaga) rännak Mekast Jeruusalemma. (Õige – Vale)

28. Prohvet (rahu olgu temaga) emigreerus...

- Taaifisse   Etioopiasse   Mediinasse   kõik eelpool mainitu

29. Mis on tema (rahu olgu temaga) põhiliste lahingute arv?

- üks   kaks   kolm   neli   viis

30. Mitu last tal (rahu olgu temaga) oli?

- kolm   neli   seitse

31. Prohvet (rahu olgu temaga) sooritas oma hüvastijātu hadži ja see näitab, et ta on sooritanud hadži ka enne seda. (Õige – Vale)

32. Prohveti (rahu olgu temaga) eluloo õppimine on...

kohustuslik   soovituslik   lubatud

33. Täida lüngad. Usk islamis tähendab ..... väljaütlemist, uskumist ..... ja tegutsemist ..... See suureneb ..... ja väheneb .....

34. Mitu sammast on usul (imaanil) ?

kuus   viis   neli

35. Usk Jumalasse kohustab uskuma teatud asjadesse. Kui palju neid asju on?

neli   kolm   kaks

36. Üldiseid tõendeid Jumala olemasolu kohta on...

neli   loendamatu hulk

37. Miikael on ingel, kelle hoolde on usaldatud vihm. (Õige – Vale)

38. Inimestel on südamed, aga inglitel südameid ei ole. (Õige – Vale)

39. Mitut ilmutatud raamatud teame me nimepidi?

kuut   nelja   seitset   paljusid

40. Jumal on ilmutanud raamatu igale prohvetile (Õige – Vale)

41. Esimene sõnumitooja on Aadam – rahu olgu temaga. (Õige – Vale)

42. Muhammad (rahu olgu temaga) on sõnumitooja ja mitte prohvet. (Õige – Vale)

43. Kui palju on „Kindlameelsuse Omajaid“ sõnumitoojaid?

viis   neli   palju

44. Viimsesse päeva uskumine hõlmab uskumist kõigesse, mis toimub pärast surma kuni inimeste haudades ülestõusmiseni. (Õige – Vale)

45. Usul jumalikku ettemääratusse on astmed. Mitu neid on?

neli viis   kolm

46. Kas Jumal teab asjade kohta enne, kui need toimuvad? (Jah – Ei)

47. Kas Jumal teab kõike, mida inimesed teevad? (Jah – Ei)

48. Kas kõik, mis inimesed teevad, on Jumal juba varasemalt kirja pannud? (Õige – Vale)

49. Inimesel on sõltumatu soov ja tahe ja ta teeb, mis ta soovib. (Õige – Vale)

50. Kas inimeste teod on loodud? (Jah – Ei)

51. Tauhiid jaguneb...

kaheks kategooriaks   kolmeks kategooriaks   selle osas ei ole mingit vaidlust

52. Maini viis erinevust suurema ja väiksema širgi vahel.

1-

.....

2-

.....

3-

.....

4-

.....

5-

.....

53. Maini viis näidet suurema ja väiksema širgi kohta.

Suurem širk	Väiksem širk
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

54. Silmakirjatsemine südames on väiksem širk, mis ei vii inimest islamist välja. (Õige – Vale)

55. Ihsaan koosneb

ühest sambast

kahest sambast

Kuues õppetund

Palve tingimused

Palvel on üheksa tingimust:

1. Islam 2. Terve mõistus 3. Tamyiiz (iga, kus asjadel vahet hakatakse tegema) 4. Rituaalse eba puhtuse puudumine 5. Füüsilise eba puhtuse eemaldamine 6. Keha katmine 7. Palveaja kättejõudmine 8. Kaaba poole suuna võtmine 9. Kavatsus

1. tingimus: islam

Selle vastand on uskmatus. Seega kui keegi, kes mõnitab Jumalat või suunab osa oma teenimisest kellelegi või millelegi teisele kui Jumalale, siis tema palvus on kehtetu ja seda seni, kuni ta pöördub patukahetsuses Jumala poole.

2. tingimus: terve mõistus

Selle vastand on hullumeelsus. Samuti joobes olek.

Tamyiiz

See ei tähenda murdeiga, vaid selle all on mõeldud iga, mil asjadel hakatakse vahet tegema ehk kui hakatakse oskama küsida ja vastata. See ei ole piiritletud kindla vanusega, kuid üldiselt hakatakse asjadel vahet tegema seitsmeaastaselt. Alates mis ajast on lapse palvus kehtiv? Siis, kui ta asjadel vahet oskab teha: oskab küsida ja vastata ja teeb näiteks vahet tulel ja veel. Enne seda on tema palvus kehtetu.

4. tingimus: rituaalse ebapuhtuse puudumine

Selle alla käib:

Suurem rituaalne ebapuhtus:

Vaja pesta kogu keha

Väiksem rituaalne ebapuhtus:

Vajalik on väike rituaalne puhastus

5. tingimus: füüsilise ebapuhtuse eemaldamine

Kehalt, kohalt ja riietelt. Kui keegi palvetab, kui tema peal on mingi ebapuhtus ja ta on sellest teadlik ja võimeline seda eemaldamine ning tal on see meeles, siis on tema palvus kehtetu. Füüsiline ebapuhtus jaguneb kolme kategooriasse:

Raskekujuline:

Koera sülg. Prohvet (rahu olgu temaga) käskis pesta nõud, millesse sattus koera sülg, pesta seitse korda ning esimene kord pinnasega. See hadiith on Muslimi kogumikus.

Kerge:

Eemaldatakse vee peale pritsimise ilma selle välja pigistamiseta. Niimoodi eemaldatakse näiteks poisslapselt beebi uriini, kes veel ise ei söö. Samuti eelspermat ja spermat, kuigi viimane neist on puhas, kuid prohvetil (rahu olgu temaga) oli kombeks seda piserdada kui see oli märg ja maha kraapida kui see oli kuiv.

Keskmine:

Seda eemaldatakse läbi pesemise ja vee välja pigistamise. Näiteks mehe ja naise uriin jms ebapuhtused.

Ebapuhtad ained

Inimese uriin ja väljaheide; nende loomade uriin ja sõnnik, kelle liha ei ole lubatud süüa; kõik kiskjad, välja arvatud need, kellest on raske eemale hoida nagu kass, muul ja eesel; pärast looma tapmist temast väljavoolav veri; veri, mis väljub teed pidi, kust tavaliselt väljub uriin ja väljaheide; korjused, kui loom ei ole surnud läbi islamipärase tapmise välja arvatud need, kellel pole voolavat verd (nt putukad), need mis on merest ja ritsikad. Samuti ei ole inimese surnukeha ebapuhas.

6. tingimus: keha katmine

Piirkond, mida peab katma, jaguneb kolmeks:

Keskmine:

Kõik muu peale kahe mainitu ning siinkohal on tingimuseks katta naba ja põlvede vaheline piirkond, kuigi soovitav on katta ka õlad ja riietuda täielikult.

Suur:

Murdeikka jõudnud naise puhul on keha piirkond, mida katma peab, järgmine: kogu keha, välja arvatud nägu, mille ta peab katma vaid võõraste meeste ees olles.

Väike:

7-10 aastase poisilapse puhul tuleb katta intiimpiirkond.

7. tingimus: palveaja kättejõudmine

Palve ei ole kehtiv ei enne selle aja kättejõudmist ega peale selle aja möödumist, välja arvatud siis, kui kahte palvust mõjuva põhjusega ühendatakse. Kui aga keegi lükkab teadlikult palvuse väljapoole selle aega, siis on ta teinud pattu.

8. tingimus: Kaaba poole suuna võtmine

Sellest tingimusest on vabastatud reisil olles vabatahtliku palvuse tegemine: seda palvetatakse ükskõik, millises suunas reisivahend on ja siia alla käib tänapäeval näiteks palvetamine lennukis. Tingimusest ollakse vabastatud on ka siis, kui ollakse võimetud Kaaba poole suunda võtmast või kui kardetakse vaenlast.

9. tingimus: kavatsus

Kavatsuse tegemise koht on süda (mõistus) ja selle väljaütlemine on negatiivne uuendus. Palve on kehtiv ka siis, kui kavatsus tehakse mõnda aega enne palvust või kui kavatsuseks on lihtsalt palvetada konkreetse aja kohustuslik palvus.

Tähtis meelespea:

- 1- Tingimuse täitmata jätmisel ei ole vabanduseks ei teadmatus, unustamine ega selle meelega ära jätmine, välja arvatud palvetamine koos ebapuhtusega, kui tegemist on teadmatusel või unustamisega ja sellisel juhul on palve kehtiv, sest siin on tegemist millegi jätmisega ja mitte tegemisega.
- 2- Tingimused on väljaspool teenimist ja need peavad olema täidetud enne palvust ning olema olemas kuni teenimise teo (ehk palvetamise) lõpuni.

Seitsmes õppetund

Palve sambad

Palve sambaid on 14:

1- Püstiseismine kui selleks on võimekus. 2- Esimene takbiir (“Allahu akbar”). 3- Al-Faatiha suura lugemine 4- Poolkummardus. 5- Pärast poolkummardust sirgelt seismine. 6- Täiskummardus seitsmel kehaosal. 7- Täiskummardusest tõusmine. 8- Kahe täiskummarduse vahel istumine. 9- Rahulikkus igas positsioonis. 10- Sammaste järjekord. 11- Viimane tašahhud. 12- Viimaseks tašahhudiks istumine. 13- Prohveti (rahu olgu temaga) eest Jumala palumine. 14- Kaks “salaam” tervitust

1. sammas: püstiseismine, kui selleks on võimekus

Vabatahtlikus palvuses:

Vabatahtlik palve on kehtiv ka istudes, kuid siis saab inimene pool tasu seisva palvetaja tasust ning samuti on see kehtiv lamades ning siis saab ta pool istudes palvetava inimese tasust.

Kohustuslikus palvuses:

Püstiseismine on kohustuslikus palvuses sammas ning sellest ollakse vabandatud siis, kui ei olda selleks võimelised või kui ollakse võimelised, kuid püstiseismine viib ära keskendumisvõime. Kui ollakse võimelised kasvõi väikseks osaks palvest seisma, siis tuleb seda teha.

2. sammas: esimene takbiir

Ainult fraas “Allahu akbar” (Jumal on Suurim) on lubatud.

3. sammas: Al-Faatiha suura lugemine

Seda peab lugema palvuse igas raka’as (palveüksuses), on see siis vaikselt või häälega. Seda tuleb lugeda täielikult ja õiges järjekorras koos kõikide selle värsside, häälikute, sõnade ja tähtedega. Selle lugemisest ollakse vabandatud vaid siis, kui inimene ühineb ühispalvusega siis, kui imaam on juba poolkummardust tegemas.

4. sammas: rahulikkus igas positsioonis

Rahulikkus saavutatakse, kui igas sambas lausutakse see, mida on kohustuslik lausuda

Tähtis meelespea

Sambad on osa teenimise teost. Palvus ei ole kehtiv, kui üks sammastest jäetakse sooritamata olgu see siis teadmatusest, unustusest või tahtlikult. Siinkohal ei paranda seda ka *sudžuud as-sahw* ehk unustuse täiskummardus, vaid viimane palvus tuleb uuesti teha. Mis puutub aga varasemalt palvetatud palvetesse, kus inimene osad sambad ära jättis, siis nende puhul on ta vabandatud, sest prohvet (rahu olgu temaga) ei käskinud palvet valesti tegijal teha uuesti kõiki palveid, vaid ta käskis tal teha uuesti viimase palvuse, kuigi ta jättis selles rahulikkuse, mis on üks sammastest. Ja Jumal teab kõige paremini.

Kaheksas õppetund

Palve kohustuslikud osad

Neid on kaheksa:

- 1- Kõik takbiirid välja arvatud esimene takbiir.
- 2- Ütlus: “Sämi’a Allahu limän hämidah” (Jumal kuuleb seda, kes Teda kiidab). Seda ütleb nii imaam kui ka üksinda palvetaja.
3. Ütlus: “Rabbänää wa läkäl-hämd” (Meie Issand, Sulle kuulub kogu kiitus). Seda ütlevad kõik.
4. Ütlus: “Subhaana rabbiyal-‘aZiim” (Ülistatud olgu minu Issand, Suurepärane) poolkummarduses.
5. Ütlus: “Subhaana rabbiyal-ä’alää” (Ülistatud olgu minu Issand, Kõigekõrgem) täiskummarduses.
6. Ütlus: “Rabb ighfir lii” (Oo mu Issand, andesta mulle) kahe täiskummarduse vahel.
7. Esimene tašahhud.
8. Istumine esimese tašahhudi jaoks.

Tähtis meelespea:

Poolkummarduses on kohustuslik öelda “subhaana rabbiyäl-‘aZiim” sellisel kujul ning siis on soovitatud lisada teisi asju, mida on edastatud. Samuti täiskummarduses on kohustuslik ütlus “subhaana rabbiyal-ä’alää” sellisel kujul, mille järel võib lisada teisi edastatud ütlusi.

Üheksas õppetund

Taşahhudi seletus

Esimene taşahhud on ütlus: “Āt-tāHiyyātu lilleehi waSSalawaatu waTTayyibāat. Āssälāamu ‘aleika äyyuhān-nabiyyu wa rahmatullahi wa barakātuhu. Āssälāamu ‘aleināa wa ‘alāa ‘ibāādilleehi-SSaaliHiin. Āşhādu allāa ilāhā illa Allaah wa āşhādu ānnā muhammadan ‘abduhu wa rasuuluh.”

Selle tähendus on: “Kõik tervitused, palved ja head sõnad on Jumalale. Rahu olgu sinuga, oo prohvet ja Jumala arm ja Tema õnnistused. Rahu olgu meiega ja õiglaste Jumala sulastega. Ma tunnistan, et ei ole ühtegi kummardamist väärivat jumalat peale Allahi ja ma tunnistan, et Muhammad on Tema sulane ja sõnumitooja.”

Sellele järgneb viimane taşahhud, milles palutakse Jumalat prohveti (rahu olgu temaga) eest: “Allahumma Salli ‘alāa Muhammadin wa ‘alāa āli Muhammad, kāmāa Salleita ‘alāa Ibraahiima wa ‘alāa āli Ibraahiima innākā hāmiidum-madžiid. Allahumma bāarik ‘alāa Muhammadin wa ‘alāa āli Muhammad, kāmāa baarakta ‘alāa Ibraahiima wa ‘alāa āli Ibraahiima innākā hāmiidum-madžiid.”

Selle tähendus on:

“Oo Jumal, saada palveid Muhammadile ja Muhammadi perele nagu Sa oled saatnud palveid Aabrahamile ja Aabrahami perele, tõesti, Sa oled Kiiduväärne ja Auväärne. Oo Jumal õnnista Muhammadit ja Muhmmadi pere nii nagu Sa oled õnnistanud Aabrahami ja Aabrahami pere, tõesti, Sa oled Kiiduväärne ja Auväärne.”

Siis palutakse viimases taşahhudis kaitset Jumalalt, öeldes: “Allahumma inni a’uudhu bika min ‘adhāabi džahannam wa min ‘adhāabi-l-qabri wa min fitnati-l-māhyāa wal māmāat wa min šarri fitnati-l-masihi-ddadžžāal.” See tähendab: “Oo Jumal, ma otsin Sinult kaitset Põrgu karistuse eest; ma otsin Sinult kaitset hauakaristuse eest; ma otsin Sinult kaitset elu ja surma katsumuste eest ja ma otsin Sinult kaitset Antikristuse eest.”

Siis tehakse du’aa, mida soovitakse teha ja eriti hea on, kui teha du’aa, mis on prohvettilt edastatud nagu näiteks: “Allaahumma a’innii ‘alāa dhikrika wa šukrika wa husni ‘ibāādātik, allaahumma inni Zalamtu nāfsii Zulman kāthiiran wa lāa yaghfirudh-dhunuuba illāa ānt, faghfir lii maghfiratan min ‘indik warhamnii innākā āntā-l-ghafuur-ur-rahiim.”

See tähendab: “Oo Jumal, aita mul Sind meenutada, Sind tänada ja teenida Sind parimal moel. Oo Jumal, ma olen teinud enda vastu rohket ülekohut ja keegi ei andesta patte peale Sinu, nii et andesta mulle andestusega enda juurest ja ole minuga armuline. Tõesti, Sa oled Andestav ja Armuline.”

Esimese taşahhudi puhul tõustakse pärast kahe usutunnistuse lausumist kolmandaks raka’aks *djuhri*, *‘asri*, *maghribi* ja *‘išaa* palvuse puhul, kuid kui palutakse Jumalat ka prohveti (rahu olgu temaga) eest, siis see on parem, kuna hadiithid on selles osas üldised. Seejärel tõustakse kolmandaks raka’aks.

Kümnes õppetund

Palvuse soovituslikud osad

1. Palve avamise du'aa
2. Käte panemine rinnale, nii et parem peopesa on vasaku käelaba peal ja seda kõike seistes enne ja pärast poolkummardust.
3. Käte tõstmine – sõrmed koos ja sirged – õlgade või kõrvadega samale tasandile esimese takbiiri ajal, poolkummardusse minnes, poolkummardusest tõustes ning pärast esimest tašahhudit kolmandaks raka'aks püsti tõustes.
4. Jumala ülistamise ütluste lausumine pool- ja täiskummarduses rohkem kui ühe korra.
5. Öelda rohkem kui „rabbanää wa läkäl-hämd“ pärast poolkummardust tõusmist ning öelda andestuse palumise du'aad („rabb-ighfir lii“) rohkem kui ühe korra kahe täiskummarduse vahel.
6. Pea ja selja ühele sirgele joonele panemine poolkummarduse ajal.
7. Täiskummarduses küünarnukkide keha külgedest eemale hoidmine, kõhu reitest eemale hoidmine ja reite säärttest eemale hoidmine.
8. Käevarte maast eemal hoidmine täiskummarduse ajal.
9. Esimese tašahhudi ja kahe täiskummarduse vahel istumine maha asetatud vasaku jalalaba peal ja parema jalalaba ülesseadmise.
10. At-tawarruk viimases tašahhudis kolme- ja neljaraka'alises palvuses ja see tähendab istumist tagumiku peal nii, et vasak jalg pannakse parema jala alla ja parem jalg seatakse üles.
11. Esimeses ja teises tašahhudis nimetissõrmega osutamine kuni tašahhudi lõpuni, liigutades seda du'aad tehes.

12. Esimeses tašahhudis prohveti ja tema pere ning Aabrami ja teme pere eest Jumala palumine ja neile Jumala õnnistuse palumine.
13. Viimase tašahhudi lõpus du'aa tegemine.
14. Valjult lugemine fadžri palves, džumua palves, kahe *eid*'i palves, vihmavalves ning maghribi ja išaa palvuse kahes esimese raka'as.
15. Vaikselt lugemine dhuhri' ja 'asri palves ning maghribi palvuse kolmandas raka'as ning išaa palvuse kahes viimases raka'as.
16. Koraanist rohkem kui Al-Faatiha lugemine.

Samuti pidades silmas muid palvega seotud soovituslikke tegusid, mis on edastatud, kuid mida siin ei mainitud. Näiteks see, et palvetaja ütleks rohkem kui „rabbanää wa läkäl-hämd“ peale poolkummardusest tõusmist ja see käib nii imaami, imaami järel palvetaja kui ka eraldi palvetaja kohta, sest see on sunna. Samuti harali sõrmedega käte põlvede peale panemine poolkummarduse ajal.

Avamise du'aa

Avamise du'aa loetakse pärast avamise takbiiri, kasutades seda, mida prohveti (rahu olgu temaga) du'aadest on edastatud nagu tema sõnad: *“Allaahumma bää'id bāinīi wa bāinā khaTaayāā kāmāā bāā'adtā bāināl-mašriqi wal-maghrib. Allaahumma naqqinīi min-āl-khaTaayāā kāmāā yunaqqa-th-thaubul-abyaDu min ād-dānās. Allaahumma aghsilnīi min khaTaayāāyā bil-māāi wat-thāldži wal-barad.”*

See tähendab: “Oo Jumal pane minu ja minu pattude vahele suur vahemaa nagu Sa panid ida ja lääne vahele suure vahemaa. Oo Jumal, puhasta mind pattudest nagu puhastatakse valget riidet mustusest. Oo Jumal, pese mind minu pattudest vee, lume ja rahega.”

Või: “Subhaanak Allaahumma wa bihamdika wa tabaarak-asmuka wa ta'āälāā džādduka wa lāā ilāāhā ghairuk.”

See tähendab: “Ülistatud olgu Sina oo Jumal ja kogu kiitus kuulub Sinule. Õnnistatud on Sinu nimi, Sinu positsioon on kõrge ja ei ole ühtegi kummardamist väärivat jumalat peale Sinu.”

Üheteistkümmes õppetund

Palve kehtetuks muutjad

Neid on kaheksa:

1. Rääkimine koos teadmise ja mitte unustamisest. Kes unustab või ei tea, selle palve kehtetuks ei muutu. 2. Naermine. 3. Söömine. 4. Joomine. 5. Keha paljastamine. 6. Kaaba suunast olulisel määral ära pööramine. 7. Pidevad mittevajalikud liigutused palve ajal. 8. Rituaalse ebapuhtuse kaotamine.

1. kehtetuks muutja: rääkimine koos teadmise ja mitte unustamisest

Välja arvatud see, kes aitab imaami, kui ta unustab või lugemises eksib.

Erinevate liigutuste legaalne staatus palve ajal

Keelatud liigutused: Mitmed ebavajalikud liigutused ilma vajaduseta nagu söömine.	Ebasoovituslikud liigutused: Väikesed ebavajalikud liigutused nagu kergelt pööramine.	Lubatud liigutused: Vajalikud liigutused nagu habeme sügamine.	Soovituslikud liigutused: Palve täiustamiseks vajalikud liigutused nagu tühjade kohtade täitmine palvereas	Kohustuslikud liigutused: Liigutused, millest sõltub palve kehtivus nagu ebapuhtuse eemaldamine.

Tähtis meelespea

Juttu on olnud palve tingimustest, sammastest, kohustuslikest ja soovituslikest osadest.

Mis on erinevused nende vahel?

Soovituslik	Kohustuslik	Sammas	Tingimus
On osa Jumala teenimise teo olemusest			Ei ole osa Jumala teenimise teo olemusest
On olemas mingis osas Jumala teenimise teo osadest			On jätkuvalt olemas kogu Jumala teenimise teo jooksul
Selle ärajätmine on vabandatud teadmatuses, unustusest ja ka teadlikult.	Selle ärajätmine on vabandatud teadmatuses või unustusest, kuid mitte tahtlikult.	Selle ärajätmine ei ole vabandatud ei teadmatuses, unustusest ega ka tahtlikult.	
	Unustamise täiskummardus korrigeerib seda.	Unustamise täiskummardus korrigeerib	Selle jaoks ei ole unustamise täiskummardust.

Unustamise täiskummardus (sudžuud as-sahw)

Kolm põhjust:

Kahtlus:

Näiteks kui on kahtlus, kas on palvetatud kolm või neli raka'at. Seda on kahte sorti:

Puudus:

Näiteks kui jäetakse tegemata üks palve kohustuslikest osadest ning liigutakse järgmise osa juurde

Lisamine:

Näiteks kui lisatakse pool- või täiskummardus, seisimine või istumine.

Kahtlus Jumala teenimise teo ajal:

Kui seda on rohkelt, siis ei peaks sellele tähelepanu pöörama. Kui seda on vähe, siis peaks lähtuma sellest, mis paistab kindlam. Kui kahtlus on võrdne mõlema puhul, siis tuleb lähtuda vähemast (nt kui kahtleb, kas palvetas 3 või 4 raka'at, lähtub sellest, et palvetas 3)

Kahtlus pärast Jumala teenimise teo

lõpetamist:

Sellele ei peaks absoluutselt tähelepanu pöörama enne seda, kuni ollakse täiesti kindlad.

Märkused:

- Kui palvetaja kahtleb unustamise täiskummarduse tegemises, ei pea ta tegema midagi ja tema palve on kehtiv.
- Kui palvetaja jätab tegemata ühe samba, ei ole tema palve kehtiv enne, kui ta läheb selle samba juurde tagasi, teeb selle ja kõik sellele järgneva ja teeb siis ka unustamise täiskummarduse.
- Kui palvetaja jätab unustusest tegemata palve kohustusliku osa ja ta on palves sellest kohast juba edasi läinud, siis teeb ta pärast unustuse täiskummarduse.

Kokkuvõtlik illustreeritud palve kirjeldus

- Kõigepealt peaks moslem end oma kodus puhastama ja panema selga oma parimad riided.
- Siis peaks ta kõndima või sõitma mošeesse, olles oma liigutustes rahulik ja oma olekus väärikas ehk ilma sõrkimata ega jooksmata ega palju ringi vahtimata ega häält tõstmata.

- Mošeesse jõudes võtab ta oma jalanõud ära ja paneb need nende jaoks ettenähtud kohta. Maise elu peaks jätma seljataha ja mošeedes on keelatud osta, müüa ja kuulutada kaotatud asjade kohta.
- Siis siseneb ta parema jalaga ja ütleb: „Bismillehi waSSalaatu wassäläämu 'alää rasulilleeh, allaahumm-aftah lii abwaaba rahmatik.“ (Jumala nimel, olgu Jumala kiitus ja rahu Jumala sõnumitoojaga. Oo Jumal, ava mulle oma armu ukсед.) Väljutakse vasak jalg ees ja öeldes: „Bismillehi waSSalaatu wassäläämu 'alää rasulilleeh, allaahumma innii äs'äluka min faDlik.“ (Jumala nimel, olgu Jumala kiitus ja rahu Jumala sõnumitoojaga. Oo Jumal, ma palun Sinult Sinu head.)
- Mošeesse sisenedes lähevad mehed esimestesse ja naised viimastesse ridadesse.
- Kui palvus juba käib, siis tehakse esimene takbiir (Allaahu akbar) ja ühinetakse imaamiga, ükskõik millises positsioonis imaam parasjagu on. Palveüksus loetakse kehtivaks, kui imaamiga ühinetakse tema seismise (enne poolkumardust) või poolkumarduse ajal. Kui imaam lõpetab palvuse, teeb hiljem ühinenud palvetaja järgi selle, mis tal tegemata jäi.

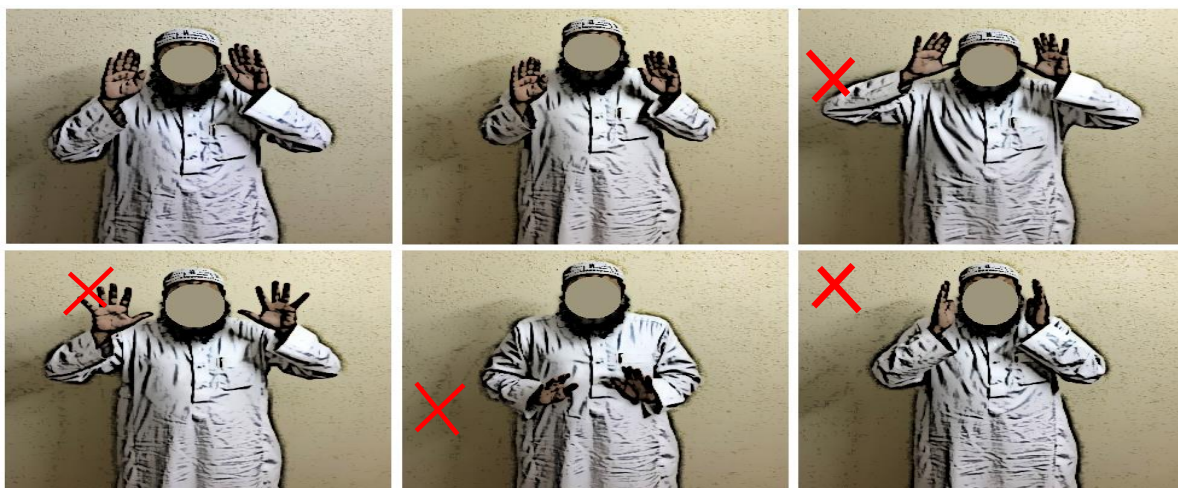
- Kui mošeesse sisenedes pole palvus veel alanud, peaks palvetama sunna palvuse, mis kohustuslikule palvusele eelneb. Kui antud kohustuslikul palvusel ei ole sellele eelnevat sunna palvust, siis peaks palvetama (kahe-raka'alise) mošee tervitamise palvuse enne maha istumist.
- Mošee pühadust ei peaks rikkuma kella vaatamise või kurgu puhastamisega, et palvet alustataks.
- Soovituslik on imaamil ja üksi palvetajal palvetada mingi objekti (*sutra*) poole. Imaami ees olev objekt on piisav ka tema taga palvetajate jaoks.

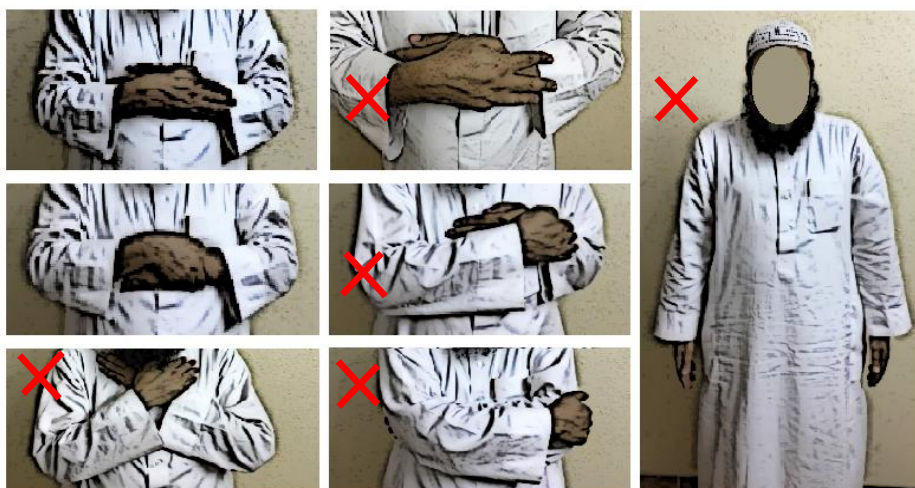
- Jalad peaksid olema õlgade laiuselt, ei vähem ega rohkem. Jalalabade välisküljed peaksid olema sirgelt.

-Pärast kõikide palvetingimuste täitmist öeldakse “Allaahu akbar”, tõstes koosolevate ja sirgete sõrmedega käed kõrvade või õlgade kõrgusele, nii et peopesad on suunatud Kaaba poole

-Siis asetatakse parem käsi vasema peale nii, et parema käe peopesa on vasaku käe käeselja, randme ja käevarre alguse peal või sellest kinni haaratult.

- Vaadatakse täiskummarduse koha poole ja ei vaadata ringi.

-Siis on soovituslik öelda avamise du'aa ja seda ainult esimeses raka'as. Parem on, kui kasutatakse varieeruvalt erinevaid edastatuid avamise du'aasid.

-Siis otsitakse Jumalalt kaitset Saatana eest, öeldes: „A'uudhu billeehi min aššeiTaan irradžiim.“

-Siis öeldakse: „Bismilleeh irraHmään irraHiim“ (Jumala, Kõigehalastavama ja Kõigearmulisema nimel)

-Siis loetakse Al-Faatiha suura täielikult ja õiges järjekorras koos selle häälikute, sõnade, tähtede ja värssidega.

-Siis on soovituslik lugeda Koraanist seda, mis on palvetajale lihtne, ilma uuesti Jumala kaitset otsimata, vaid lausudes lihtsalt „Bismilleeh irraHmään irraHiim“ iga suura alguses.

-Siis tõstetakse käed nagu palve alguse takbiiris, öeldakse „Allahu akbar“ ja minnakse poolkummardusse.

-Siis haaratakse põlvedest, ilma küünarnukke kõverdamata ja selg pannakse koos peaga ühele sirgele.

-Siis on kohustuslik öelda vähemalt üks kord „Subhaana rabbiyal-aZiim“ ning seejärel on soovituslik öelda juurde seda, mida on edastatud.

-Siis, tõustes üles ja enne sirgelt seismist öeldakse „Sāmi’a Allaahu limān Hāmidah“ (Jumal kuulab seda, kes Teda kiidab), tõstes käed kõrvade või õlgade kõrgusele.

-Juba sirgelt seistes öeldakse: „Rabbanāā wa lākāl-Hāmd“ (Oo meie Issand, Sinule kuulub kogu kiitus). Soovituslik on öelda lisaks seda, mida on edastatud.

-Siis öeldakse „Allaahu akbar“ ilma käsi tõstmata ning tehakse täiskummarduse seitsmel kehaosal: otsmik koos ninaga, peopesad, põlved ja varvaste tallapoolsed osad.

-Küünarnukid hoitakse keha külgedest eemal, kõhu ja reite vahel hoitakse vahet ja samuti reite ja sääрте vahel. Käsivarred on maast üles tõstetud.

-Kohustuslik on öelda “Subhaana rabbiyal-ä’alää” (Ülistatud olgu minu Issand, Kõigekõrgem) vähemalt ühe korra. Soovituslik on öelda lisaks seda, mida on edastatud. Samuti võib teha du’aad sellega, mida ise soovetakse, kuigi parem on kasutada edastatud du’aasid.

-Siis öeldakse “Allaahu akbar” ja istutakse vasaku jala peale, mis on maha asetatud ja parem jalg on üles seatud nii, et parema jalalaba varvaste siseosad on vastu maad ja suunatud Kaaba poole. Käed asetatakse peopesad allapoole reite põlvedepoolse osa. Niimoodi istutakse igas palvuses, välja arvatud kolme- ja neljaraka’alises palvuses viimases tašahhudis ja siis teeb ta at-tawarruki ehk paneb vasaku jalalaba parema sääre alla.

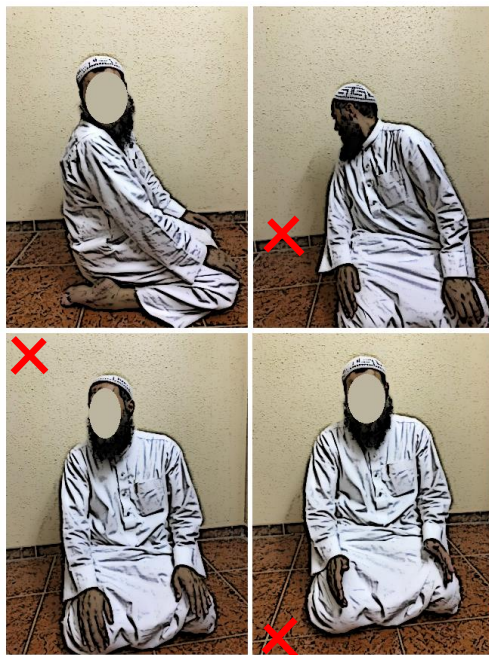

- Siis öeldakse “Allaahu akbar” ja tehakse täiskummardus nagu esimenegi.
- Siis öeldakse “Allaahu akbar” ja tõustakse teiseks raka’aks püsti ja selles tehakse sama, mis esimeses raka’as, välja arvatud see, et teises raka’as ei ole esimest takbiiri ega avamise du’aad.
- Pärast teist täiskummarust istutakse tašahhudi jaoks.
- Nimetissõrmega osutatakse ja seda liigutatakse du’aa tegemise ajal ning pöidla ja keskmise sõrmega tehakse ring.
- Kohustusliku osana loetakse tašahhud.
- Kui tegemist on kahe-raka’alise palvusega, loetakse kohustusliku osana ka viimane tašahhud. Peale seda palutakse kaitset nelja asja eest, öeldes: “*Allahumma inni a’uudhu bika min ‘adhäabi džahannam wa min ‘adhäabi-l-qabri wa min fitnati-l-mähyää wal mämääät wa min šarri fitnati-l-masiihi-ddadžžääl.*” See tähendab: “Oo Jumal, ma otsin Sinult kaitset Põrgu karistuse eest; ma otsin Sinult kaitset hauakaristuse eest; ma otsin Sinult kaitset elu ja surma katsumuste eest ja ma otsin Sinult kaitset Antikristuse eest.”

Siis tehakse du'aa, mida soovitakse teha ja eriti hea on, kui teha du'aa, mis on prohvetilt edastatud nagu näiteks: *“Allaahumma a'innii 'alää dhikrika wa šukrika wa husni 'ibäädätik.”* See tähendab: “Oo Jumal, aita mul Sind meenutada, Sind tänada ja teenida Sind parimal moel.”

-Siis öeldakse kaks tervitust: üks paremale ja teine vasakule poole, pöörates vaid oma pead ja mitte õlgu. Samuti liigutamata pead üles-alla ega viipamata oma kätega.

-Kui tegemist on kolme- või neljaraka'alise palvusega, siis tõustakse pärast esimest tašahhudi üles, kuigi soovituslik on lugeda enne ülestõusmist ka teine tašahhud.

-Õeldakse „Allaahu akbar“ ja palvetatakse kolmas raka'a ja kui tegemist on kolmeraka'alise palvusega, istutakse tašahhudi tegemiseks ja kui on nelja-raka'aline palvus, siis palvetatakse neljas raka'a ja siis istutakse viimase tašahhudi jaoks.

-Siis loetakse tašahhud ja palved Aabrahamile ning otsitakse kaitset nelja asja eest: “Oo Jumal, ma otsin Sinult kaitset Põrgu karistuse eest; ma otsin Sinult kaitset hauakaristuse eest; ma otsin Sinult kaitset elu ja surma katsumuste eest ja ma otsin Sinult kaitset Antikristuse eest.”

Siis tehakse du'aa, mida soovitakse teha ja eriti hea on, kui teha du'aa, mis on prohvetilt edastatud nagu näiteks: „Oo Jumal, aita mul Sind meenutada, Sind tänada ja teenida Sind parimal moel.”

-Kui tegemist on kohustusliku palvusega, on soovituslik pärast seda meenutada Jumalat edastatud ütlustega.

-„*Astaghfirullaah, astaghfirullaah, astaghfirullaah. Allaahumma äntäs-sälääm wa minkä-ässälääm tabaarakta dhä-l-džälääli wal-ikraam.*“ (Oo Jumal, andesta mulle. Oo Jumal, andesta mulle. Oo Jumal, andesta mulle. Oo Jumal, Sina oled rahu allikas ja Sinult tuleb rahu. Õnnistatud oled Sa, Suursugususe ja Au Omaja.“

-Siis öeldakse „Subhaan Allaah“ (Ülistatud olgu Jumal), „ÄlHamdu lilleeh“ (Tänu olgu Jumalale) ja „Allaahu akbar“ (Jumal on suurim) igauhte 33 korda, kokku 99 korda. Lõpetuseks, et saada täis sada, öeldakse „*Lää iläähä illa Allaah waHdahu lää šäriika läh. Lähul-mulku wa lähul-Hamd wa huwa 'alää kulli šeiyyin qadiir.*“ (Ei ole teist kummardamist väärivat jumalat peale Allahi. Talle kuulub valitsemine, Talle kuulub kiitus ja Ta on kõigeeks võimeline.)

-Siis loetakse Al-Kursi värss (selles raamatus lk 11), Äl-Ikhaasi suura (lk 34), Äl-Fäläqi suura (lk 35) ja Än-Nääsi (37) suura.

Tähtis meelespea:

-Üheks palve kehtivuse tingimuseks on kohustusliku osa katmine kehast palve ajal. Seega tuleb palvetajal olla ettevaatlik, et see osa tema kehast ei paljastuks palve ajal ega ei muudaks tema palvust kehtetuks.

-Kui imaam palvetab koos ühe inimesega, siis tuleb sellel inimesel seista imaami kõrvale, temast paremale poole, ühendades jalalabad ja seismata ei temast ees- ega tagapool. Niimoodi seistakse ka teiste palvetajate kõrval.

Palvete kokkuvõte

Nimetus	Legaalne staatus	Aeg	Raka'de ehk palveüksuste arv	Kirjeldus
Džumu'a ehk reede palvus	Kohustuslik	Dhuhri palve aeg	2	Džumu'a palvust loetakse valjuhäälselt ning seda sooritatakse ühiselt kolme või rohkem mehe poolt.
Varjutuse palvus	Kogukondlik kohustus	Kuu- või päikesevarjutuse ajal	2	Seda palvetatakse valjuhäälselt ja igas raka'as on kaks poolkummardust.
Witri palvus	Tugevalt soovituslik	Alates 'išaa palvusest kuni fadžri palvuseni	1-11	See võib olla kas: - Üks raka'a - Kolm ühendatud raka'at, istudes tašahhudiks vaid lõpus või palvetades kaks raka'at, siis tehes tasliimi (salaam mõlemale poole) ning siis ühe raka'a veel. - Viis raka'at, istudes tašahhudiks vaid viiendas

				raka'as. - Seitse raka'at, istudes tašahhidiks vaid seitsmendas raka'as. - Kaheksa raka'a, istudes tašahhudiks kaheksandas raka'as ja tõustes üheksandaks raka'aks, ilma tasliimi tegemata ning teeb tašahhudi selle raka'a lõpus koos tasliimiga. - Kahe raka'a kaupa, tehes lõpus ühe raka'a.
Fadžri sunna palvus	Tugevalt soovituslik	Enne fadžri palvust	2	Esimeses raka'as loetakse Äl-Kääfiruun suurat ning teises raka'as Al-Ikhlaas suurat.
Dhuhri sunna palvus	Soovituslik	4 raka'at enne dhuhrit ja kaks raka'at pärast	2/4	2 raka'at ja siis 2 raka'at
Maghribi sunna palvus	Soovituslik	Pärast maghribi palvust	2	Esimeses raka'as loetakse Äl-Kääfiruun suurat ning teises

				raka'as Al-Ikhlaas suurat.
'Išaa sunna palvus	Soovituslik	Pärast išaa palvust	2	
Tarawiih	Soovituslik	Alates peale išaa palvust kuni fadžri palvuseni	2-10	
Mošee tervitamise palvus	Kohustuslik	Mošeesse sisenedes	2	
Duhaa ehk ennelõuna palvus	Soovituslik	Alates päiksetõusust kuni ajani vahetult enne dhuhri palvust	2-8	
Al-Istikhaara (palvus juhatuse palumiseks otsuse tegemisel)	Soovituslik	Ükskõik millal	2	Enne tasliimi loetakse juhatuse palumise du'aa

Al-Istisqaa ehk vihma palumise palvus	Soovituslik vajaduse korral	Alates ajast, kui päike on tõusnud seisvast odast kõrgemale	2	Nii nagu Eidi palvuse puhulgi, tehakse esimeses raka'as seitse takbiiri koos esimese takbiiriga ning teises raka'as viis takbiiri, mille puhul positsiooni muutmise (püstitõusmise) takbiiri ei arvestata nende viie sekka.
'Eidi palvus	Soovituslik	Alates ajast, kui päike on tõusnud seisvast odast kõrgemale	2 palveüksust ja 2 jutlust	Esimeses raka'as tehakse seitse takbiiri koos esimese takbiiriga ning teises raka'as viis takbiiri, mille puhul positsiooni muutmise (püstitõusmise) takbiiri ei arvestata nende viie sekka.

Ajad, mil üldiste vabatahtlike palvete tegemine on keelatud:

- 1) Alates fadžri palvest kuni päike on tõusnud seisvast odast kõrgemale.
- 2) Alates 'asri palvest kuni päikeseloojanguni.
- 3) Ajast, mil päike on oma kõrgeimas punktis kuni ajani, mil ta hakkab allapoole langema.

Küsimused palvuse kohta

1. Mitu tingimust palvusel on?
 9   11   8
2. On vale pidada islamit palvuse tingimuseks, sest keegi peale moslemi ei palveta. (Õige – Vale)
3. Tamiizi ehk eristuse iga tähendab puberteeti. (Õige – Vale)
4. Füüsilise ebapuhtuse eemaldamine hõlmab keha, riideid ja kohta. (Õige – Vale)
5. Sea ebapuhtus on: raskekujuline   keskmine
6. Sperma on ebapuhas, kuna pärast selle väljumist on üleni pesemine kohustuslik. (Õige – Vale)
7. Ei ole vahet vee pritsimisel ja pesemisel. (Õige – Vale)
8. Kõik korjused, kui loom ei ole surnud läbi islamipärase tapmise, on ebapuhtad. (Õige – Vale)
9. Koera ebapuhtuse puhastamisel on piisav puhastamine pinnasega ja samuti on piisav puhastamine tänapäevaste puhastusvahenditega. (Õige – Vale)
10. Loomad, kellest on raske hoiduda, on need, kes käivad palju sisse ja välja, nii et mõne inimese jaoks võib kass olla puhas ja teise jaoks ebapuhas. (Õige – Vale)
11. Fraasis „kellel pole voolavat verd“ tähendab sõna „veri“ hinge. (Õige – Vale)
12. Veenidesse jääv veri on...   ebapuhas   puhas
13. Mitu sammast on palvusel? 14   9   8
14. Esimene takbiir tähendab käte tõstmist. (Õige – Vale)

15. Kui keegi unustab sooritada palve samba, siis peab ta tegema ainult unustamise täiskummarduse (Õige – Vale)
16. Mitu kohustuslikku osa on palvusel? 8 14 9
17. Kui keegi ütleb täiskummarduses „Subbuuh qudduus rabbul-mälääikati warruuh“ („Ülistatud ja Püha, inglite ja hinge Issand“) tahtlikult, teades, et kohustuslik on öelda vähemalt ühe korra „subhaana rabbiyal-ä'alää“, siis tema palvus on kehtetu. (Õige – Vale)
18. Islamiseaduse kohaselt pannakse palves parema käe peopsa vasaku käe käeselja, randme ja käevarre alguse peale. (Õige – Vale)
19. Palvet loetakse valjuhäälselt esimeses kahes raka'as kohustuslikus palvuses, kui see on öösel ning igas palvuses, mida islamiseaduse järgi palvetatakse ühiselt nagu kahe Eidi palvused. (Õige – Vale)
20. Mis on palvuse kehtetuks muutjate arv? 8 9 14
21. Tawarruk ehk vasaku jalalaba panemina parema sääre alla toimub _____ tašahhudis. esimeses viimases kõik eelpool mainitu
22. Fraasi „waš-šukr“ („ja tänu“) lisamine fraasile „rabbänää wa läkäl-hämd“ on...
 keelatud soovituslik lubatud
23. Ütlus „Oo Jumal andesta mulle ja mu vanematele“ kahe täiskummarduse vahepeal on...
 lubatud keelatud mittesoovitav
24. Kүүnarnukkide maa vastu panemine täiskummarduses on....
 keelatud soovitatav mittesoovitav
25. Mitu põhjust on unustamise täiskummarduse tegemiseks? 2 3
 4
26. Kahtlus pärast (Jumala teenimise) tegu ei mõjuta midagi. Samuti kui kahtlusi on palju. (Õige – Vale)
27. Fadžri sunna palvus erineb teistest regulaarsetest sunna palvustest järgneva poolest: selle eriline väärtus, selle kergus, selles kindlate suurade lugemine,

järjepidevus selle palvetamisel ka reisil olles ning kodes olles pärast selle palvetamist külje peal lebamine. (Õige – Vale)

28. Maini järgnevate asjade legaalne staatus:

Teema	Legaalne staatus
Selle palvus, kes mõnitab usku	
Purjus inimese palvus	
Selle palvus, kellel on Alzheimeri tõbi	
Lapse palvus	
Kui keegi palvetas ilma rituaalse puhastuseta unustusest	
Kui keegi palvetas unustusest nii, et tema riiete peal oli ebapuhtus	
Lehma uriin	
Varese uriin	
Kui keegi palvetas katmata reitega	
Kui keegi palvetas unustusest enne palveaega	
Lennukis palvetamine	
Teha kavatsus palvetada konkreetse aja kohustuslik palvus	
Kui keegi palvetab istudes	
Kui keegi unustas lugeda Al-Faatiha suurat	
Ühines palvega, kui imaam oli poolkummardust tegemas	
Kiiruga palvetamine	
Rohked kahtlused pärast palvust	

Kui keegi kahtleb pärast palvuse alustamist, kas ta on rituaalse puhtuse seisundis	
Kui keegi tegi unustusest liigse poolkummarduse	
Kui keegi jättis tegemata esimese takbiiri	
Kui keegi jättis ära esimese tašahhudi	
Kui keegi jättis ära teise tašahhudi	
Kui keegi kahtleb, kas palvetas kolm või neli raka'at	
Kui keegi kahtleb pärast palvust	
Kui keegi kahtleb palve ajal	
Kui keegi unustab, olles unustamise täiskummarduses	
Kui keegi unustusest rääkis palve ajal	
Kui keegi palvetas nii, et see osa kehast, mis palve ajal peab kaetud olema, oli katmata ning ta sai sellest teadlikuks vaid pärast palvuse lõpetamist	
Rituaalse puhastuse kodus tegemine enne palvusele minekuks väljumist	
Mošees millegi müümine	
Mošees valuuta vahetamine	
Kui keegi ühineb palvusega, kui imaam on tegemas viimast tašahhudit	
Enda ette mingi asja panemine palvetamise jaoks	
Vähene ringivaatamine palves	

Rohke ringivaatamine palves	
Väga kiirelt palvetamine	
Palved Aabrahamile tašahhudis	
Palve ajal rääkimine	
Liigutamine palve ajal	
Kui keegi unustas lugeda Al-Faatiha suurat	
Džumu'a (reede) palvus	
Witri palvus	
Mošee tervitamise palvus	

29. Maini erinevused tingimuse, sammas, kohustuse ja sunna (soovitusliku) vahel:

Tingimus	Sammas	Kohustus	Sunna (soovituslik)

Kaheteistkümnes õppetund

Kaheteistkümnenda õppetunni seletus

Väikse rituaalse pesemise ehk wuduu tingimused

Väikse rituaalse pesemise tingimused ja neid on kümme:

1- Islam. 2- Terve mõistus. 3- Tamyiiz ehk asjadel vahet tegemise iga. 4- Kavatsus. 5- Kavatsuse jätkumine, ehk et ei kavatseta selle katkestamist seni, kuni puhastus on lõpuni viidud. 6- Kõige selle peatumine, mis teeb wuduu kohustuslikuks 7- Intiimpiirkonna puhastamine (eest- ja tagantpoolt) vee või kuiva puhta objektiga 8- Et vesi on puhas ja lubatud 9- Kõige eemaldamine, mis takistab veel nahani jõudmist 10- Palveaja saabumine selle puhul, kelle puhtuse seisund alaliselt katkeb.

Osade tingimuste seletus

- " Kavatsuse jätkumine ehk et ei kavatseta selle katkestamist seni, kuni puhastus on lõpuni viidud. " See tähendab, et kavatsus jätkub alates wuduu tegemise alustamisest kuni selle lõpetamiseni.
- "Kõige selle eraldumise peatumine, mis teeb wuduu kohustuslikuks " Näiteks ei tehta wuduu'd kaameli liha süües või urineerimise ajal, vaid wuduu rikkuja peab enne wuduu tegemise alustamist lõppema.
- " Intiimpiirkonna puhastamine (eest- ja tagantpoolt) vee või kuiva puhta objektiga" Välja arvatud siis, kui wuduu'd tehakse kõhugaaside väljumise, magamise või kaameli liha söömise tõttu.

- "Et vesi on puhas ja lubatud " Wuduu'd ei tohi teha ebapuhta või jõu läbi võetud veega.

- "Kõige eemaldamine, mis takistab veel nahani jõudmist" Näiteks taigen või küünelakk, sest see takistab veel nahani jõudmast.

Loomuliku seisundi sunna

1- **Ümberlõikamine:** See on meeste puhul kohustuslik ja naiste puhul soovituslik, kui see on vajalik.

2-5- **Vuntside trimmimine, küünte lõikamine, kaenlaaluste karvade kitkumine ning intiimpiirkonna raseerimine.** Anas (olgu Jumal temaga rahul) ütles: „(Jumala sõnumitooja – rahu olgu temaga) pani meile paika kindla aja vuntside trimmimise, küünte lõikamise, kaenlaaluste karvade kitkumise ja intiimpiirkonna raseerimise osas: et me ei jätaks seda (kõike) rohkemaks kui nelikümmend ööd.“ Seega ei tohiks nende asjadega hilineda rohkem kui nelikümmend ööd.

6- **Habemel kasvada laskmine:** see on kohustuslik ning habeme maha ajamine on suur patt.

7- **Siwaaki kasutamine:** hammaste puhastamine arakipuu tokikestega või muu taolisega. See on soovituslik igal ajal, eriti enne rituaalset puhastust, enne palvust, majja sisenedes, enne Koraani lugemist, ärgates, enne surma ja siis kui suu lõhn muutub (halvaks).

Kolmeteistkümnnes õppetund

Väikse rituaalse puhastuse kohustuslikud osad

Wuduu kohustuslikud osad ja neid on kuus:

- 1- Näo pesemine, sealhulgas suu loputamine ja ninasõõrmete puhastamine.
- 2- Käte pesemine (sõrmede otstest) kuni küünarnukkideni (kaasa arvatud).
- 3- Pühkimine üle kogu pea ja samuti kõrvade pühkimine.
- 4- Jalgade pesemine kuni pahkludeni (kaasa arvatud).
- 5- Kindel järjekord pesemises
- 6- Jätkuvus

Soovituslik on pesta nägu, käsi ja jalgu kolm korda ning sama käib ka suu loputamise ja ninasõõrmete puhastamise kohta. Kohustuslik on aga vaid üks kord. Mis puutub aga pea pühkimisse, siis seda ei ole soovituslik teha rohkem kui ühe korra nagu korrektsed hadiithid on näidanud.

Jätkuvuse täideviimine

See leiab aset siis, kui rituaalse pesemise sooritaja ei viivita järgmise kehaosa pesemisega nii kaua, kuni eelmine ära kuivab.

Neljateistkümmes õppetund

Väikse rituaalse puhtuse tühistajad

Wuduu tühistajad ja neid on kuus:

1- Kõik, mis väljub intiimpiirkonnast (nii eest- kui tagantpoolt). 2- Rohke koguse ebapuhtuse väljumine ülejäänud kehast. 3- Teadvuse kaotamine magamise või muu tõttu. 4- Palja käega intiimpiirkonna puutumine eest- või tagantpoolt. 5- Kaameli liha söömine. 6- Islamist väljumine.

Tähtis märkus:

Mis puutub surnu pesemisse, siis korrektne arvamus on, et see ei tühista väikest rituaalset puhastust ning see on enamuse õpetlaste arvamus tõendi puudumise tõttu, mis kinnitaks vastupidist. Kui aga surnu pesija paljas käsi läheb vastu surnu intiimpiirkonda, siis peab ta tegema wuduu. Ta peab aga jälgima, et ta ei puutuks palja käega surnu intiimpiirkonda.

Sama on ka naise puudutamise kohta: see ei tühista väikest rituaalset puhastust, olgu see (puudutus) koos ihaga või ilma ihata; vastavalt korrektsemale arvamusele õpetlaste kahest arvamusel. Seda seni, kuni tema (st puudutaja) intiimpiirkonnast midagi ei välju. Seda seetõttu, et prohvet (rahu olgu temaga) suudles osasid oma naisi ning siis palvetas seejärel ilma rituaalset puhastust sooritamata.

Mis puutub aga Jumala sõnadesse “või kui te olete puutunud naisi”, siis selle all on mõeldud vahekorda, vastavalt korrektsemale arvamusele õpetlaste kahest arvamusel. See on samuti Ibn ‘Abbaasi (olgu Jumal temaga rahul) ning grupi varasemate ja hilisemate õpetlaste arvamus.

Mõningate tühistajate selgitus:

"Kõik, mis väljub intiimpiirkonnast (nii eest- kui tagantpoolt)" Kõik asjad nagu uriin, väljaheide, sperma, *wady* (lõhnatu vedelik, mis väljub vahel pärast urineerimist), kõhugaas, kivid, veri, ussid ning menstruatsiooni ja sünnitusjärgne veri.

"Rohke koguse ebapuhtuse väljumine ülejäänud kehast." Korrektne arvamus on, et see ei tühista rituaalset puhtust, kui see ei ole just sarnane uriinile või väljaheitele.

"Teadvuse kaotamine magamise või muu tõttu." Magamine ise ei tühista rituaalset puhtust, kuid võib arvata, et magamise ajal väljuvad kõhugaasid. Kui aga inimene oli enda suhtes teadlik, et temast ei väljunud midagi, siis see ei tühista tema rituaalset puhtust.

"Palja käega intiimpiirkonna puutumine eest- või tagantpoolt." Islamiõpetlane Ibn Taymiyyah (olgu Jumal temaga armuline) pidas korrektseks arvamuseks, et pärast sellist puutumist on rituaalse puhastuse sooritamine soovituslik ja mitte kohustuslik.

Kokkuvõtlik illustreeritud väikse rituaalse pesemise
õpetus

-Kui kavatsetakse teha väikest rituaalset pesemist, tuleks öelda kõigepealt „bismilleeh“

-Siis pestakse mõlemad käed kuni randmeteni (kaasa arvatud) kolm korda.

-Siis võetakse parema peoga vett ja loputatakse sellega suud. Siis tõmmatakse ninasõõrmetesse vett. Siis, kasutades vasaku käe pöidla ja nimetissõrme abi, puhutakse vesi ninast välja. Seda korratakse kolm korda.

-Siis pestakse nägu kolm korda. Näo piirid on pikkupidi alates kohast, kus tavaliselt on juuksejoon kuni lõuani ning laiuti ühest kõrvast kuni teiseni.

-Seejärel pestakse käed kuni küünarnukkideni (kaasa arvatud) kolm korda; kõigepealt parem käsi ja siis vasak.

-Siis pühitakse pead, liikudes kätega otsmikust kuklani ja siis tagasi.

-Siis pannakse nimetissõrmed kõrvadesse ja pühitakse kõrvad.

-Seejärel pestakse jalad kuni pahkluudeni (kaasa arvatud) kolm korda.

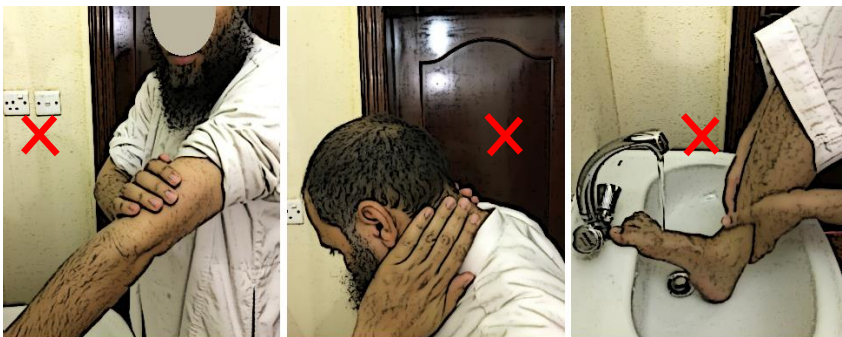

-Pärast pesemise lõpetamist öeldakse: *"Āshādu ăllāā ilāāhā illa Allaah wa āshādu ănnā muhammad 'abduhu wa rasuuluh"* (Ma tunnistan, et ei ole ühtegi kummardamist väärivat jumalat peale Allahi ja ma tunnistan, et Muhammad on Tema sulane ja sõnumitooja) Tirmidhi kogumikus on: *„Allahumma idž'alnii min attawwaabiina wadž'alnii min al-mutaTahhiriin"* (Oo Jumal, tee mind patukahetsejate hulgast ja nende hulgast, kes end puhastavad)

Mis on selle legaalne staatus, kui pesta rohkem kui on ette nähtud

Väikse rituaalse pesemise puhul ei ole lubatud pesta rohkem kui on ette nähtud nt pesta rohkem kui kolm korda, pesta käed peaaegu õlgadeni välja, pesta pahkludest ülespoole ehk jalasääred või pühkida kaela.

Mõned islami tugisammastega seotud punktid

Esiteks: puhtus

Tayammum ehk kuivpuhastus

See on asendus veega puhastamisele, kui vee kasutamine ei ole võimalik kõikide või osade kehaosade puhul kas vee puudumise tõttu või kartusest, et selle kasutamine teeb kahju. Sellisel puhul kasutatakse vee asemel pinnast.

Tayammumi tegemise kirjeldus:

Tehakse kavatsus teha tayammumit. Siis mainitakse Jumala nime (õeldakse “bismilleeh”). Seejärel lüüakse ühe korra kätega vastu maad ning pühitakse peopesadega nägu ja käeseljad.

Islamiseaduse järgi ei aeta sõrmi harali pinnase vastu lüües ega pühita sõrmede vahelt käsi pühkides.

Kohustusliku üleni pesemise ehk ghusli kirjeldus

Teha ghusli ja suure rituaale ebapuhtuse eemaldamise kavatsus. Seejärel mainida Jumala nime (öelda „bismilleeh“). Siis lasta kogu keha veega üle, kaasa arvatud õhukeste ja paksude juuste ja muude karvade alused ning loputada suu ja puhastada ninasõõrmed.

Soovituslik viis ghusli tegemisel:

Kõigepealt intiimpiirkonna pesemine, siis käte pesemine, siis väikse rituaalse puhastuse tegemine nagu palve jaoks, siis juuste pesemine (nii et vesi jõuab juuste juurteni), siis keha parema poole pesemine ja seejärel keha vasema poole pesemine, siis jalgade pesemine.

Asjad, mis teevad ghusli kohustuslikuks

1- Suurem rituaalne ebapuhtus: see juhtub läbi sperma väljumise vahekorra või muu tõttu ning mehe ja naise genitaalide kohtumise läbi. 2- Menstruatsiooni ja sünnitusjärgse vere väljumine. 3- Surm, mis ei ole märtrisurm. 4- Kui mittemoslem võtab islami vastu.

Tingimused sokkide pealt pühkimiseks (jalgade pesemise asemel)

Jalanõud või sokid peavad olema puhtad

Sokid on pandud jalga puhtuse seisundis, ehk et jalad on pestud veega wuduu'd tehes

Pühkimine toimub ainult väikse rituaalse ebapuhtuse korral ja mitte suure ebapuhtuse või selle korral, mis nõuab ghusli tegemist

Sokid katavad enamuse jalast.

Pühkimine toimub ainult islamiseaduse järgi piiratud aja jooksul, milleks on üks päev ja öö (24 tundi) selle puhul, kes ei ole reisil ning kolm ööd ja päeva (72 tundi) reisija puhul. Seda aega arvestatakse alates esimesest pühkimisest peale rituaalse puhtuse kaotamist.

Kuidas sokkide pealt pühitakse?

Pühitakse käega varvaste otstest kuni sääre alguseni ehk pühitakse ainult sokkide pealmise osa pealt. Pühkimine toimub mõlema käega mõlema jala pealt, ehk et parem käsi pühib parema jala pealt ja vasak käsi vasema jala pealt samal ajal nii nagu on ka kõrvade pühkimise puhul, sest see on selge sunna.

Pühkimise seotud punktid

- 1- Kui pühkimiseks lubatud periood lõppeb või see mille pealt pühitakse, jalast võetakse, jääb rituaalse puhtuse seisund ikkagi alles ja see ei katke.
- 2- Lubatud on pühkida katkise soki pealt või sellise soki pealt, millest paistab nahk läbi kas siis sellepärast, et sokk on õhuke või läbipaistev.

Tualeti kasutamise kombed

On soovitatav:

- Tualetti sisenetakse vasaku jalaga ja öeldakse: „**Bismilleehi Allaahumma innii äsäluka bika min al-khubthi wal-khabaith.**“ („Jumala nimel, oo Jumal, ma otsin Sinult kaitset mees- ja naissaatante eest.“)

- Väljuma peaks parema jalaga, öeldes: "**Ghufraanak**" („(Ma palun) Sinu andestust.“)

On kohustuslik end varjata seina või millegi muuga või väljas olles minna teistest eemale.

Lubatud ei ole:

- Urineerida või roojata tee peal; kohas, kus inimestel on kombeks istuda; viljakandvate puude all; ükskõik kus kohas, kus see inimestele kahju teeb ega ka seisvasse vette.

- Olla häda tehes näo või seljaga *qibla* (st Kaaba) suunas .

- Puudutada oma genitaali parema käega.

- Meenutada (suuliselt) Kõigekõrgemat Jumalat

Pärast tualeti kasutamist tuleb teha *istindžaa* (veega puhastamine) või *istidžmaar* (kuivalt paberi või muu asjaga puhastamine).

Istidžmaari ehk kuivpuhastuse tingimused on:

- Pühkida vähemalt kolm korda ning et ei pühita uuesti (paberi vm) sama kohaga.

- Et ei lõpetata enne, kui on puhas. Puhtust saab teha kindlaks selle järgi, kui kivi või paber, millega puhastatakse, on pärast pühkimist kuiv.

- See, millega puhastatakse, ei tohi olla ebapuhas ega ka mingi astatud asi nagu toit. Samuti ei tohi olla see ka luu ega (kuivanud) sõnnik.

Lubatud on urineerida seistes tingimusel, et inimene on kindel, et tema keha ega riiete peale ei satu uriini pritsmeid ning et ka tema intiimpiirkond ei paljastu teistele. „Ta (prohvet – rahu olgu temaga) tuli inimeste prügipanemise kohta ja urineeris seistes.“ (Bukhari ja Muslim)

Küsimused puhtuse kohta

1. Mitu tingimust on väiksel rituaalsel puhastusel ehk wuduu'l? 9
 10 8

2. Wuduu kohustuslikud osad on: Neli kehaosa Eelnevalt mainitu ja sellele lisaks järjekord ja jätkuvus.

3. Mis on wuduu tühistajate arv? 6 5 8

4. Vali järgnevate seast wuduu tühistajad:

Kaameli liha Gaselli liha Kõhu korisemine

Kõhugaaside väljumine Magamine Surnu pesemine

Naise puudutamine

5. Kirjelda tayammumit ehk kuivpuhastust:

.....
.....
.....

6. Kirjelda suurt rituaalset puhastust ehk ghusli:

.....
.....
.....

7. Maini järgnevate asjade legaalne staatus:

Teema	Legaalne staatus
Kavatsuse suuliselt väljaütlemine	
Kui keegi tegi kavatsuse teha wuduu ühe palve jaoks ning siis palvetas rohkem kui ühe palve.	
Kui keegi tegi wuduu Koraani lugemise jaoks ning siis palvetas	
Kui kellegi kavatsus katkes wuduu tegemise ajal	
Kui kavatsus katkes pärast wuduu tegemist	
Kui keegi tegi wuduu, nii et tema sääre peal oli taigen	
Kui keegi tegi wuduu kaamli liha süües	
Kui keegi tegi wuduu varastatud veega	
Kui keegi tegi wuduu enne, kui ta tegi istindžaa või istidžmaari	
Uue vee võtmine kõrvade jaoks	
Pea pühkimine kolm korda	
Kõikide kehaosade pesemine ühe korra wuduu'd tehes	
Kõikide kehaosade pesemine kolm korda wuduu'd	

tehes	
Käte pesemine wuduu'd tehes	
Märgade sõrmedega läbi habeme tõmbamine	
Kehaosade hõõrumine wuduu'd tehes	
Nende kehaosade pühkimine, mida on kohustuslik pesta	
Pea pesemine	
Käte veenõusse panemine	
Paremalt poolt alustamine wuduu'd tehes	
Rohkem kui kolm korda pesemine	
Sääre pesemine	
Kui keegi palvetas pärast ujumist	
Kui keegi palvetas pärast ghusli tegemist, ilma wuduu'd tegemata	

Teiseks: zakaat ehk kohustuslik almus

Seda on kahte tüüpi:

Keha pealt makstav zakaat

See on *zakaat al-fitr* ning seda on kohustuslik maksta iga moslemi pealt: nii suure kui väikse, mehe kui naise ning nii orja kui vaba inimese pealt.

Vara pealt makstav zakaat

See on kolmas islami tugisammas ning see on kohustuslik igale vabale moslemile, kellel on miinimumkogus, mille pealt seda makstakse. Vara pealt ei maksta zakaati enne, kui selle vara omamisest on möödunud aasta, välja arvatud nende asjade zakaat, mis kasvavad maa seest ning kõik, mis on seotud algega nagu miinimumkoguse kasv või äritegevuse kasum – nende puhul arvestatakse aastat nende alge aasta järgi.

See jaguneb nelja kategooriasse:

Kaubaartiklid

Kõik, mis on valmis pandud müügiks ja ostuks.

See, mis kasvab

maa seest
See tähendab tera- ja puuvilju.

Karjamaal toituvad kariloomad (*as-saaima*)

Ehk loomad, kes toituvad lubatud toidust karjamaal enamus aastast või terve aasta jooksul. Siin on mõeldud "*bahiimatul-än'aami*" ehk kaamleid, veiseid ja lambaid ja kitsi.

Kuld ja hõbe

Samuti kõik nende taoline nagu valuutad jms. Miinimumkogus kulla pealt on 20 *mithqaali* ehk 85 grammi ning hõbeda puhul on see 200 *dirhamit* ehk 595 grammi.

Inimesed, kellel on õigus saada zakaati:

1. **Vaesed (Al-Fuqaraa):** Need on abi vajavad inimesed, kellel ei ole mitte midagi või kellel on ainult natuke sellest, mis oleks neile piisav.
2. **Abivajajad (Äl-Mäsääkiin) :** Need on inimesed, kellel on vähemalt pool sellest, mis oleks neile piisav. Seega kui näiteks piisav on 12000, siis vaene (*faqiir*) on see, kellel on vähem kui 6000 või mitte midagi ning abivajaja (*miskiin*) on see, kellel on 6000 või rohkem, kuid vähem kui 12000. Vaestele ja abivajajatele antakse, mis on neile piisav terveks aastaks, sest zakaat on kohustuslik kord aastas.
3. **Zakaatiga seotud töötajad:** need on zakaati kogujad, selle hoidjad ja need, kes on määratud seda jagama. Need inimesed määratakse moslemite valitseja poolt. Ei ole tingimus, et need inimesed peaksid olema vaesed ja neile antakse zakaatist isegi siis, kui nad on rikkad.
4. **Need, kelle südamed on kaldumas islami poole:** inimesed, kelle puhul loodetakse islami vastuvõtmist, nende halva peatamist või nende usu tugevnemist.
5. **Vangid:** need on:
  - a. Moslemist ori, kes ostab end vabaks oma isandalt.
  - b. Moslemist orja vabastamine
  - c. Moslemist sõjavangSiia alla ei käi aga see, isand vabastab orja ja arvestab seda zakaati maksmisena. See ei ole lubatud.
6. **Võlgnikud** ja need on:
  - a. Kes on võtnud võla, et kedagi lepitada.
  - b. Kes on võtnud võla enda jaoks.Võlaandjal ei ole lubatud vabastada vaest võlgnikku võlamaksmise kohustusest, kavatsusega maksta niimoodi enda zakaati.

7. **Jumala teel:** siia alla käivad armees võitlejad ning see, mis neil on vaja relvade ja muu osas.
8. **Rändaja:** reisija, kes on ära lõigatud st tema vara on saanud otsa. Talle antakse nii palju, kui on piisav, et ta oma kodumaale tagasi jõuaks.

Lubatud on anda ka vaid ühele neist kategooriatest. Zakaati ei ole lubatud aga anda rikastele ega tugevatele, kes ise teenivad ega ka Muhammadi (rahu olgu temaga) perekonnale, kelleks on Banu Haašim ja nende poolt vabastatud orjad. Samuti ei ole lubatud seda anda sellele, keda zakaati andja on kohustatud zakaati andmise ajal üleval pidama ega ka mittemoslemitele. Mis puutub aga vabatahtlikusse almusesse, siis seda on lubatud anda neile ja teistele, kuid mida suurem on üldine või spetsiifiline kasu, mida selle andmine toob, seda parem.

Tähtsad terminid

- Bint Makhaad:** (otsetõlkes „sünnituse tütar“) emane kaamel, kellel on täitunud esimene eluaasta. Nimetatakse niimoodi, kuna tema ema on tiine.
- **Bint Labuun:** (otsetõlkes „selle tütar, kes annab piima“) emane kaamel, kellel on täitunud kaks eluaastat. Nimetatakse niimoodi, kuna tema emal on piima.
- Al-Hiqqah:** emane kaamel, kellel on täitunud kolm eluaastat. Nimetatakse selliselt, kuna ta on nüüd selles eas, kus isakaamelil saab temaga suhe olla.
- Al-Dža'tha:** emakaamel, kellel on täitunud neli eluaastat. Nimetatakse selliselt, kuna selles eas tulevad tema esihambad välja.
- At-Tabii'** või **At-Tabii'a:** veis, kellel on täitunud üks eluaasta.
- Al-Musanna:** veis, kellel on täitunud kaks eluaastat.

Zakaati kogus, mida peab maksma

Zakaati kogus	Vara omamine aasta jooksul	Miimumkogus, mille pealt makstakse	Vara
Vaata järgmist tabelit	See on tingimus.	Vaata järgmist tabelit.	Loomad, kes toituvad vabalt karjamaadel (kaamelid, veised, lambad ja kitsed)
Üks kümnendik selle pealt, mida on kastnud vihm, ojad või muu looduslik viis.	See ei ole tingimus.	300 saa'i (~900 liitrit)	See, mis kasvab maa seest
Üks kahekümnendik selle pealt, mida on kastetud kunstlikult.			
Kolm neljandikku ühest kümnendikust selle pealt, mida on kastetud mõlemat pidi.			
2.5%	See on tingimus.	85 grammi kulda või 595 grammi hõbedat	Kuld ja hõbe (ka raha)
2.5%	See on tingimus.	Arvestatakse see, mis on vaestele parem, kas kullast või hõbedast.	Kaubaartiklid

Miimumkogus, mis teeb zakaati kohustuslikuks loomade pealt, kes toituvad karjamaadel ning kogused, mida tuleb maksta

Veised ja pühvlid			Ühe või kahe küüruga kaamel			Lambad ja kitsed		
Makstav zakaat	Kogus		Makstav zakaat	Kogus		Makstav zakaat	Kogus	
	Alates	Kuni		Alates	Kuni		Alates	Kuni
1 <i>tabii'</i> või <i>tabii'a</i>	30	39	1 lammas	5	9	1 lammas	40	120
			2 lammast	10	14			
1 <i>musanna</i>	40	59	3 lammast	15	19	2 lammast	121	200
			4 lammast	20	24			
2 <i>tabii'a</i>	60	69	1 <i>bint</i> <i>makhaad</i>	25	35	3 lammast	201	300
			1 <i>bint labuun</i>	36	45			
Seejärel iga 30 pealt 1 <i>tabii'</i> ja iga 40 pealt 1 <i>musanna</i>			<i>Hiqqa</i>	46	60	Seejärel iga 100 lamba pealt üks lammas Zakaati jaoks ei võeta: sokku (kitse isasloom) ega vana ega vigast looma ega ka vara hulgast halvimat. Samuti ei võeta zakaati jaoks kõhna looma, ega sünnitusvaludes olevat looma, ega väga palju söövät looma ega ka vara hulgast prima.		
			<i>Dža'tha</i>	61	75			
			2 <i>bint labuuni</i>	76	90			
			2 <i>hiqqat</i>	91	120			
			3 <i>bint labuuni</i>	121	129			
			Seejärel iga 40 pealt 1 <i>bint labuun</i> ja iga 50 pealt 1 <i>hiqqa</i> . See, mis on kahe kohustuse vahel (<i>al-waqs</i>), on 9 ja vähem.					

Küsimused zakaati kohta

1. Zakaati ei maksta vara pealt enne, kui möödub üks aasta selle omamisest. See aasta on...
 islami kuukalendri (ehk hidžri) aasta   Gregoriouse kalendri aasta
 ei ole vahet
2. Erandiks ühe aasta möödumise tingimusele on...
 Maa seest leitud sinna maetud vara   see, mis kasvab maa seest   kõik eelpool mainitu
3. Miinimumkogus kulla puhul, mille pealt zakaati maksmine muutub kohustuslikuks, on...
 85 grammi   595 grammi   95 grammi
4. Miinimumkogus hõbeda puhul, mille pealt zakaati maksmine muutub kohustuslikuks, on...
 200 *dirhamit*   595 grammi   kõik eelpool mainitu
5. „*bahiimatul-an'aam*“ hõlmab: kaambleid, veiseid, pühvleid, lambaid ja kitsi

(Õige – Vale)

6. Puuviljade pealt zakaati ei maksta (Õige – Vale)
7. *As-saaima* on... see, mille hind tõuseb loom, kes toitub karjamaal aasta või rohkem
8. Kes toitub lubatud toidust karjamaal... see, kes sööb head toitu
 see, kellel pole omanikku
9. Kui mainitakse *mäsääkiin*'e, siis see hõlmab *äl-fuqaraa*'d. (Õige – Vale)
10. Vaesele antakse, mis on talle piisav...
 üheks aastaks üheks kuuks
11. Zakaatiga seotud töötajad...
 on kõik, kes töötavad zakaatiga ainult need, kelle valitseja määrab

12. Calculate the amount of *Zakaat* for the following:

Vara tüüp	Zakaati kogus, mida makstakse	<i>Al-Waqs</i> (kui esineb)
100 <i>dirhamit</i> (hübemünti)		
300 <i>diinaari</i> (kuldmünti)		
400 <i>dirhamit</i> (hõbemünti)		
80 grammi kulda		
500 grammi hõbedat		
30 lammast		

60 lammast		
565 lammast		
4 kaamlit		
17 kaamlit		
449 kaamlit		
30 lehma		
49 lehma		
77 lehma		
99 lehma		
20 miljonit riaali		
40 riaali		
45679 Riaali		
255 saa'i nisu		

13. „Need, kelle südamed on kaldumas islami poole“ alla käib ka mittemoslem, kelle puhul ei loodeta, et ta islami vastu võtab. (Õige – Vale)
14. Kui isand vabastab orja, antakse talle zakaati. (Õige – Vale)
15. Rikas inimene nõuab vaeselt raha, mis ta talle laenas. Seejärel loobub ta sellest rahast ja laseb vaesel selle endale jätta ning peab seda zakaati maksmiseks. Tema teguviis on korrektne. (Õige – Vale)

16. „Jumala teel“ hõlmab kõiksugu erinevaid häid tegusid nagu näiteks mošeede ehitamine. (Õige – Vale)
17. Kulla ja hõbeda pealt makstavat zakaati arvutatakse, jagades see neljakümnega. (Õige – Vale)
18. Zakaati maksmine on kohustuslik nende loomade pealt, kes toituvad ise karjamaal ning mitte tööloomade ega nende loomade pealt, keda söödetakse. (Õige – Vale)
19. Kohustuslik on maksta zakaati teravilja ja puuviljade pealt, kui nende puhul täitub miinimumkogus ning seda siis, kui terad on kõvad ja viljad küpsed. (Õige – Vale)
20. Tera- ja puuviljade pealt tuleb maksta zakaati $1/20$, kui neid kastetakse ja sellega kaasneb vaev ja kulutused. (Õige – Vale)
21. Kulla pealt on kohustuslik maksta zakaati, kui see jõuab miinimumkoguseni, milleks on 20 *mithqaali*. (Õige – Vale)
22. Tee ring selle ümber, mille pealt on kohustuslik maksta zakaati:
- kanad   kauplus   lambad, mida söödetakse
- kaamelid, kes toituvad karjamaal   datlikasvatus   25 *mithqaali* kulda

23. *Tabii'* veiste seast on see, kellel on täitund kaks eluaastat. (Õige – Vale)
24. Paberraha puhul määratakse miinimumkogus, millelt zakaati makstakse...
- kaubaartiklite põhjal kulla või hõbeda miinimumkoguse väärtuse põhjal.
- kulla ja hõbeda miinimumkoguse väärtuse põhjal
25. Paberraha pealt on kohustus maksta zakaati... 2,5% 1/20
26. 80 grammi kulla pealt makstav zakaat on...
- 2 grammi 4 grammi selle pealt ei maksta zakaati
27. Kohustuslik on maksta zakaati majade pealt, mis on mõeldud elamiseks. (Õige – Vale)
28. Igale reisivale inimesele peaks andma zakaati, kuna nad on rändajad. (Õige – Vale)

Kolmandaks: paastumine

Keeleliselt tähendab see millestki hoidumist. Islamiseaduse järgi on see Jumala teenimine, hoidudes söögist, joogist ja kõigest, mis paastu tühistab ning seda alates õige koidiku saabumisest kuni päikeseloojanguni

Paastu sambad

1- Kavatusus

2- Paastu tühistajatest hoidumine

Vabatahtliku paastu kavatusus

Selle kavatususe võib teha ükskõik mis kell päeva jooksul tingimusel, et sel päeval ei ole tehtud ühtegi paastu tühistavat tegu, kuid tasu arvestatakse alates kavatususe tegemise hetkest.

Kohustusliku paastu kavatusus

Kohustusliku paastu jaoks tuleb teha kavatusus öösel ehk enne koidikut ning piisab kavatususe tegemisest ramadaanikuu saabudes. Kavatusus tehakse südames ning selle väljätlemine on negatiivne usuline uuendus.

Paastu kategooriad

Kohustuslik:

Ramadaan, patulunastused ja vanded.

Vabatahtlik:

Kõik muud paastud.

Paastu kohustuslikkuse tingimused

1. Islam. 2. Terve mõistus. 3. Täisiga (last, kes teeb vahet õigel ja varel, innustatakse paastuma ning tema eestkostja käsib tal seda teha) 4. Paikne olemine (paastumine ei ole kohustuslik reisijale, kuid parem on tal paastuda, kui see talle raskusi ei valmista, kuna prohvet (rahu olgu temaga) tegi nii; kuna niimoodi vabaneb ta kiiremini kohustusest; kuna see on kohustatule lihtsam ning et saada osa ramadaanikuu erilisusest). 5. Korras tervis. 6. Menstruatsiooni ja sünnitusjärgse veritsemise puudumine.

Haiguse kategooriad paastumise puhul

**Haigus, millest loodetakse
tervenemist, kuid millega**

paastumine põhjustab raskusi:

Siia lisatakse ka menstrueeriv, sünnitusjärgse veritsusega ja imetav naine ning reisija. See inimene teeb terveks saades järgi nii mitu paastupäeva, kui tal paastumata jäi ning kui ta sureb enne, kui ta terveneb, siis langeb temalt see ära.

**Haigus, millest ei ole loota
paranemist**

Siia lisatakse ka vanainimene, kes ei suuda paastuda. Sellisel inimesel ei ole kohustust paastuda, kuid ta peab toitma iga päeva arvelt ühte vaest inimest; kas siis päevade arvule vastava hulga vaeseid kokku tuues ja neile lõuna- või õhtusööki pakkudes või siis jagades vaestele toitu vastavalt päevade arvule, andes igale vaesele veerand prohveti *saa* 'i, mis on võrdne 510 grammi hea nisu kaaluga. Soovituslik on lisada sellele midagi, mis seda täiendab nagu liha või rasv.

Mis kinnitab ramadaanikuu saabumist?

Seda kinnitab kas noorkuu nägemine või ša'baani kuus 30 päeva täitumine.

Paastu tühistajad

1. Tahtlikult söömine või joomine. Kes teeb seda aga unustusest, selle paast ei ole rikutud.
2. Seksuaalne vahekord. Kui seda teeb ramadaanikuu päeval ajal inimene, kes on kohustatud paastuma, siis saab talle kohustuseks suurem patulunastus, milleks on orja vabastamine ning kui ta seda ei leia, siis kahe kuu järjest paastumine ning kui ta seda ei suuda, siis kuuekümne vaese toitmine.
3. Sperma väljumine kas vahekorra, suudlemise, kallistamise või muu sellise tagajärjel.
4. Kõik, mis on söömise või joomise tähendusega nagu näiteks toitainete süstimine. Kui on tegemist aga ilma toitaineteta süstiga, siis see ei riku paastu.
5. Vere väljutamine kuppudega. Vähesese vere võtmine analüüsiks vms aga paastu ei riku.
6. Tahtlikult oksendamine.
7. Menstruatsiooni või sünnitusjärgse vere väljumine.

Mõned paastujale lubatud asjad:

Neelata enda sülge, maitsta vajadusel toitu, käia duši all (üleni pesta), kasutada *siwaak'*i (pulk hammaste puhastamiseks), end lõhnastada ja end jahutada.

Soovituslikud asjad paastumise puhul

1. Koidikueelne eine. 2. Koidikueelse eine edasilükkamine (vahetult enne koidiku saabumise aega). 3. Paastu lõpetamisega kiirustamine. 4. Paastu lõpetamine *rutab*'iga (valmis datlid) või kui neid ei leidu, siis *tamr*'iga (veidi üleküpsenud või kuivanud datlid) ning süüa neid paaritu arv. Kui neid ei leidu, siis mõne lonksu veega. Kui aga midagi ei leidu, siis teha paastu lõpetamise kavatsus südames. 5. Jumala palumine paastu lõpetades ja paastu ajal. 6. Rohke almuse andmine. 7. Püüdlikkus ööpalvuse sooritamisel. 8. Koraani lugemine. 9. *'Umrah* (väikse palverännaku) sooritamine. 10. Ütlus „ma paastun“ sellele, kes teda mõnitab/solvab. 11. Al-Qadri (ettemääratuse) öö otsimine. 12. *'Itikaafi* (mošeesse eraldumine) sooritamine viimasel kümnel päeval.

Mittesoovituslikud asjad paastumise puhul

1. Liialdamine suud ja nina loputades.
2. Toidu maitsmine ilma vajaduseta.

Paastujale keelatud asjad

1. Röga neelamine, kuigi see ei tühista paastu.
2. Suudlemine selle puhul, kes ei ole kindel, et see ei vii tema paastu rikkumiseni.
3. Valelik kõne (see on igasugune keelatud tegu)
4. Ignorantsus (ehk lollus, kannatuse puudumine)
5. Paastu ühendamine (ehk ei lõpeta paastu kahe päeva vahel)

Soovituslik paast:

1. Kuue päeva paastumine *šawwaali* kuus selle puhul, kes on ramadaani paastu lõpetanud ning parem on selle puhul paastuda järjest alates teisest päevast.
2. 'Arafati päeva paastumine selle puhul, kes ei ole palverännakut sooritanud.
3. 'Aasura päeva paastumine koos üheksanda ja üheteistkümnendaga.
4. Esmaspäeviti ja neljapäeviti paastumine ning kõige parem kui mõlemal päeval.
5. Kolme päeva paastumine igal kuul ning parim on, kui need on „valged päevad“ ehk islamikalendri kuu 13.,14. ja 15. päev.
6. Ülepäeviti paastumine.
7. Jumala kuu *muharrami* paastumine.
8. *Dhil-hidža* kuu 9. nda päeva paastumine.
9. *Ša'baani* kuu paastumine, kuid mitte täielikult.

Mittesoovituslik paastumine

Ei ole soovitatav paastuda spetsiaalselt reedel, laupäeval või pühapäeval. Kui seda teha aga põhjusega (nt 'Arafati päeva tõttu), siis ei ole see mittesoovituslik.

Keelatud paastumine

1. Spetsiaalselt *radžabi* kuul paastumine.
2. „Kahtluse päeval“ (st *ša'baani* kuu viimasel päeval) paastumine. Kel aga on kombeks regulaarselt paastuda ja tema tavaline paastupäev satub sellele päevale, siis ei ole probleemi.
3. Kahel 'eidi päeval paastumine.
4. *Tašriiqi* päevad (3 päeva pärast palverännaku ohverdampäeva), välja arvatud selle puhul, kes ei leia ohvriloomi.
5. Iga päev paastumine.

Paastu järeletegemise reeglid

- On soovituslik paastuda päevad järjest.
- On soovituslik teha seda ruttu peale Eidi päeva.
- Ei ole lubatud selle edasilükkamine järgmise ramadaani järel olevasse aega.
- Kui keegi aga seda niikaua edasi lükkas ilma vabanduseta, siis ei ole tal vaja teha rohkemat kui järele paastuda need päevad, mis tal paastumata jäid, kuid ta on patune.

Zakaat al-Fitr (al-Fitri almus)

See on kohustuslik sellele, kes on ramadaani viimase päikeseloojangu hetkel moslem, olgu ta noor või vana, mees või naine, ori või vaba. Seda annab see, kellel Eidi päeval ja ööl on olemas *saa* 'i võrra toitu enda ja oma pere arvelt, mida tal oma põhivajaduste jaoks ei ole vaja. Loote eest almuse andmine on soovituslik.

Tarkus selle taga, miks see on seaduseks tehtud:

1. Paastuja puhastamine vigadest ja kõlvatustest.
2. Vaeste vabastamine kerjamisest Eidi pühal.

Zakaat Al-Fitri andmise aeg

Keelatud aeg:

Pärast Eidi palvust.

Soovituslik aeg:

Enne Eidi palvust
pärast fadžrit.

Lubatud aeg:

Päev või paar enne
Eidi.

Zakaat Al-Fitri kogus

Üks *saa'* tavapärasest inimeste toidust ning seda ei asenda raha. Üks *saa'* on kaks kilo ja nelikümmend grammi hea nisu puhul.

'Eidi püha palvus

See on kohustuslik igapäevane ning seda palvetatakse alates sellest päikesestõusmisest oda kõrguse võrra kuni keskpäevani. Seda ei tehta järgi, kui see mööda läheb ning *sunna* on teha seda tühermaal ja mitte siseruumides, kuid on lubatud ka mošees. Enne *'Eidi* palvust on soovituslik süüa paaritu arv datleid, puhastada ja lõhnastada end, panna selga parimad riided ja minna palvusele ühte teed pidi ja tulla tagasi teist teed pidi. *'Eidi* puhul võib tervitada sõnadega „*taqabbal allaahu minnää wa minkum*“ (võtku Jumal vastu meilt ja teilt) ning soovituslik on teha üldist *takbiiri* *'eidi* püha öösel ja pärast palvuseid kuni päikeseloojanguni *'Eidi* päeval. Seda tehakse, öeldes „*allaahu akbar, allaahu akbar, läläähää illa allaah, allaahu akbar, allaahu akbar wa lilläähi-l-hamd*“. *'Eidi* palvust palvetatakse kahe *raka'ana* (palveüksusena) enne jutlust ning palve esimeses *raka'as* tehakse peale palve alustamise *takbiiri* kuus *takbiiri* ning teises *raka'as* enne retsiteerimist viis *takbiiri*, arvestamata püstitõusmise *takbiiri*.

Küsimused paastumise kohta

1. Mitu sammast on paastumisel?   2   3   4
2. Kelle jaoks on paast kohustuslik?
  - a. ....
  - b. ....
  - c. ....
  - d. ....
3. Iga haigus takistab inimesel paastumast. (Õige – Vale)
4. Maini järgnevate tegude legaalne staatus:

Tegu	Legaalne staatus
Kui keegi tegi kavatsuse paastuda peale fadžrit	
Paastumine ilma kavatsuseta	
Lapse paast	
Reisija paast	
Sünnitusjärgse veritsuse ajal paastumine	
Selle paast, kes pole paastumiseks võimeline	

Paastumise ajal söömine	
Toitainetega süstid paastu ajal	
Silmatilgad paastu ajal	
Valuvaigistav süst paastu ajal	
Kuppuodega vere väljutamine paastu ajal	
Oksendamine paastu ajal	
Sülje neelamine paastu ajal	
Toidu maitsmine paastu ajal	
Magamine paastu ajal	
Üleni pesemine paastu ajal	
Enda jahutamine paastu ajal	
<i>Siwaaki</i> kasutamine paastu ajal	
Viirukite kasutamine paastu ajal	
<i>Suhuuri</i> ehk koidikueelse eine aeg	
Mida peaks <i>suhuuri</i> ajal sööma?	
Millega peaks paastu lõpetama?	.....ga Kui aga seda ei leidu, siis.....ga. Kui seda ei leidu, siis .....ga. Kui ka seda ei leidu, siis .....
Tarawiihi palvus	

'Umra tegemine ramadaani ajal	
Liigne suu loputamine paastu ajal	
Suudlemine paastu ajal	
Kahe päeva paastumine järjest, ilma vahepeal paastu katkestamata	
6 päeva paastumine šawwaali kuus	
'Arafati päeva paastumine	
Kahtluse päeva paastumine (päev enne ramadaani)	
'Eidi päeval paastumine	
Kolmel 'Eidi päeval (ehk tašriiqi päevade) paastumine	
Muharrami kuu paastumine	
Radžabi kuu paastumine	
Iga päev paastumine	
Reedel paastumine	
Paastu järeletegemise edasilükkamine kuni järgmise ramadaanini	

Neljandaks: hadž

Hadž ehk suurem palverännak on viies islami tugisammas. Selle kohustuslikkuse tingimusteks on islam, terve mõistus, täisiga, vabadus ja võimekus ning naiste puhul lisandub *mahrami* (meeslähisugulane või abikaasa) olemasolu kui tal on vaja hadži jaoks reisida: Hadži sambaid on neli:

Ihraam

See on kavatsus hadži rituaalide alustamiseks. See ei ole *talbiya* ega üla- ja alakeha katvate linade selga panemine.

'Arafatis olemine

Seda alates hetkest mil päike hakkab langema oma kõrgeimast punktist *dhul-hidžža* kuu 9. päeval kuni 'eidi pidupäeva koidikuni. Prohvet (rahu olgu temaga) on öelnud: „Hadž on 'Arafat“

Tawaaf Al-Ifaada

Ehk külastuse *tawaaf* ning see on pärast 'Arafatis olemist ning see ei ole saabumise *tawaaf*.

Sa'i

Kõndimine Safa ja Marwa mäe vahel. Allah on öelnud: "Tõesti, Safa ja Marwa on Jumala sümbolite hulgast."
(2:158)

Hadži tüübid

Tamattu'

See tähendab *ihraami* seisundisse sisenemist 'umra ehk väiksema palverännaku jaoks, siis selle sooritamist ja seejärel *ihraamist* väljumist ning siis hadži jaoks *ihraami* seisundisse sisenemist samal aastal. Sellisel puhul on kohustuslik looma ohverdamine

Qiraan

See tähendab hadži ja 'umra kavatsemist koos ühiste tegudega. Sellisel puhul on kohustuslik looma ohverdamine.

Ifraad

See tähendab ainult hadži kavatsemist ja ainult hadži tegude sooritamist.

Hadži kohustused

Kes jätab ühe neist kohustustest täitmata, peab seda heastama läbi looma ohverdamise, milleks on lammas, mis tapetakse Al-Haramis ning mille liha jagatakse Meka vaestele. Sellest lihast ei ole tal endal lubatud süüa.

Ihraam määratud kohast.

Arafatis viibimine kuni päikeseloojanguni nende puhul, kes jõuavad sinna päeval.

Öö veetmine Muzdalifas.

Ööde veetmine Minas *tašriiqi* öödel (ööd pärast 'eidi pidupäeva).

Kivikeste loopimine.

Juuste maha ajamine või lühemaks lõikamine.

Hüvastijātu *tawaaf* nende puhul, kes tahavad Mekast lahkuda isegi kui see on pärast hadži kuid. Välja arvatud menstrueerivad ja sünnitusjärgse veritsusega naised.

Hadži ja 'umra miikaatid (ehk määratud kohad ja ajad)

Koha miikaatid

-*Dhul-Huleifa* Mediina inimeste ja nende jaoks, kes sellest läbi tulevad. -*Al-Džuhfa* Levanti Egiptuse ja Maroko inimeste jaoks. -*Qarn Al-Manaazil* Nadždi inimeste jaoks. -*Yalamlam* for Jeemeni jaoks. -*Dhaat 'Irq* Iraagi jaoks.

Aja miikaatid

Nendeks on hadži kuud: Šawwaal, Dhul-Qa'da ja Dhul-Hidžža.
Aja *miikaatid* on spetsiifiliselt hadži jaoks ja 'umra jaoks ei ole kindlat aega.

Hadži soovituslikud teod

Meeste puhul kahe valge lina kandmine üla- ja alakeha katmiseks.

Talbiya lausumine alates *ihraamist* kuni suurema kivisamba pildumiseni kivikestega.

Kiirustades kõndimine esimese kolme ringi ajal saabumise *tawaafi* ja *tamattu* ' hadži tüübi puhul 'umra *tawaafi* tehes.

Maghribi ja išaa palve ühendamine maghribi ajal Muzdalifas sinna jõudes.

Musta Kivi suudlemine.

Duši all käimine ja lõhnastamine enne *ihraami*.

Küünte lõikamine ja kubeme- ja kaenlaalusekarvade eemaldamine enne *ihraami* kavatsuse tegemist.

Saabumise *tawaaf ifraadi* ja *qiraani* hadži tüüpide puhul.

Parema õla paljastamine saabumise *tawaafi* ja *tamattu* ' hadži tüübi puhul 'umra *tawaafi* tehes.

Öö veetmine Minas Arafatile eelneval ööl.

Muzdalifas seismine ja Jumala palumine koidikust kuni ajani vahetult enne päikesetõusu ning kogu Muzladifa on sobilik seismise koht.

Keelud *ihraami* seisundi ajal

Neid on üheksa ja need on: pea ja keha pealt karvade eemaldamine; küünte lõikamine; meestel pea katmine millegagi, mis pea külge kinnitub; meestel õmmeldud riiete kandmine, mis tähendab sellist riiet, mis võtab keha või mingi kehaosa kuju; naistel niqaabi ja kinnaste kandmine; lõhnastamine (sh lõhnastatud seep); maal elavate loomade tapmine ja jahtimine; ise abiellumine või kellegi teise abielu sõlmimine; seksuaalne vahekord ja ka intiimsuhted, mis ei hõlma genitaale.

Kui keegi teeb midagi nendest keelatud asjadest unustusest, teadmatuses või sunniviisiliselt, siis ei kaasne sellega midagi, välja arvatud see, kes tapab mingi looma, peab tegema ohverduse. Mis puutub aga tahtlikult nende asjade tegemisse, siis see jaguneb neljaks kategooriaks:

Kahju patulunastus

Kõik ülejäänud keelud. Nende puhul on patulunastus valikuline: paastuda kolm päeva; või sööta kuut vaest inimest, andes igapähele pool *saa`i*; või ohverdada lammas, kelle liha jagatakse Meka vaestele.

Raskekujuline patulunastus

Seksuaalne vahekord. Kes on vahekorras enne esimest *ihraami* seisundist väljumist, on rikkunud oma hadži ning peab tegema selle lõpuni rikutult ning tegema selle uuesti. Samuti on tal kohustus ohverdada kaamel või lehm.

See, mille patulunastuse tegu on sarnane keelatud teoga

Maal elava looma tapmine ja jahtimine. Kes tappis selle, peab sooritama ohverduse ning selleks on kaamel, veis või lammas (või kits) ning selle otsustab õiglane inimene.

See, millel konkreetset patulunastuse tegu ei ole

Ise abiellumine või kellegi mehele panek. Samuti (oma kaasa) intiimne puudutamine, kui see ei hõlma genitaale ning kui ei välju sperma. Sellisel juhul konkreetset patulunastuse tegu ei ole ja vaja on lihtsalt teha patukahetsus.

Hadži päevade nimetused

Tarwiya päev, mis on (<i>dhul-hidža</i> kuu) 8. päev Sel päeval oli kombeks viia vett Minasse	‘Arafati päev, mis on 9. päev	‘Eidi päev või Ohverdamispäev, mis on 10. päev	Al-Qarri päev, mis on 11. päev	Esimese Nafari päev, mis on 12. päev	Teise Nafari päev, mis on 13. päev

Kogunemise öö on ‘Eidi öö. Seda nimetatakse inimeste kogunemise tõttu sellel ööl pärast ‘Arafatil seismist, sest ignorantsuse ajastul ei olnud Meka rahval kombeks ‘Arafati juurde minna.

5 Jumala palumise kohta hadžil

‘Arafatil 9. päeval alates <i>dhuhrist</i> kuni päikeseloojanguni.	Muzdalifas pärast 9.nda päeva fadžrit kuni ajani vahetult enne päikesetõusu	Tašriiqi päevadel pärast väiksema ja keskmise kivisamba pildumist kivikestega	Tawaafi ajal.	Safa ja Marwa künka peal ja samuti nende vahel.

'Umra ja hadži kirjeldus

Šeikh Muhammad ibn Saalih Al-'Utheimiin (olgu Jumal temaga armuline) ütles:

Kui te jõuate *miiqaati* ehk määratud kohta, peske end üleni ja (mehed) pange parfüümi enda kehadele, pea ja habeme peale. Seejärel, riietudes kahte valgesse riidesse sisenege 'umra ja *tamattu* ' hadži kavatsust tehes ihraami seisundisse ning suunduge Mekasse, samal ajal *talbiyat* lausudes. Jõudes Kaaba juurde, tehke selle ümber *tawaafi* seitse tiiru 'umra *tawaafina*. Teadke, et kogu mošee on koht *tawaafi* tegemiseks: nii Kaaba lähedal kui sellest kaugel, kuigi selle lähedal on parem, kui Sulle rahvahulgad liiga ei tee, kuid kui on liiga palju rahvast, mine sellest kaugemale. Selles asjas on paindlikkust ja tänu Jumalale. Kui olete *tawaafi* lõpetanud, palvetage kaks raka'at Aabrahami (rahu olgu temaga) seisukoha taga, kas selle lähedal, kui see on lihtne või kui ei, siis kaugemal. Tähtis on aga, et see seisukoht jääks Sinu ja Kaaba vahele. Siis minge 'umra *sa'yit* (Safa ja Marwa vahel käimist) tegema ning alustage Safast. Kui olete seitse käiku teinud, lõigake oma juukseid igalt poolt üle kogu pea. Ei ole piisav lõigata vaid ühest kohast ja ärge laske end petta paljude inimeste teguviisist.

Kui on *dhul-hidžža* 8. päev, peske end üleni, lõhnastage end ja sisenege uuesti ihraami seisundisse hadži jaoks, kus iganes te parasjagu olete. Minge Minasse ja palvetage seal dhuhri, 'asri, maghribi, 'išaa ja fadžri palvused. Lühendage palveid, kuid ärge ühendage neid teiste palvustega, sest teie prohvetil (rahu olgu temaga) oli kombeks Minas ja Mekas palveid lühendada, kuid mitte ühendada. Kui päike tõuseb 'Arafati päeval, minge *talbiyat* lausudes ja Jumalale alandlik olles 'Arafatti. Ühendage seal dhuhri ja 'asri palved dhuhri palve ajal, kumbki palvus 2 raka'at. See järel pühendage oma aeg Jumala palumisele du'aad tehes.

Olge püüdlikud selle osas, et te oleksite rituaalse puhtuse seisundis ning pöörduge *qibla* (st Kaaba) suunas, isegi kui mägi jääb teie selja taha, sest see on Jumala seadus. Olge väga ettevaatlikud 'Arafati piiride ja selle märgistuse osas, sest paljud palverändurid seisavad selle piiridest väljaspool ning kes ei seisa 'Arafatil, sellel hadži ei ole. Seda prohveti (rahu olgu temaga) sõnade tõttu: „**Hadž on 'Arafat.**“ Kogu 'Arafat on seisukoht: selle ida- ja lääneosa ning lõuna- ja põhja osa, välja arvatud ('Urna) oru põhi. Seda prohveti (rahu olgu temaga) ütluse tõttu: „**Mina seisin siin ja kogu 'Arafat on seisukoht.**“

Päikeseloojangu ajal, kui olete kindel, et päike on loojunud, minge alandlikult Muzdalifasse, samal ajal *talbiyat* lausudes. Olge võimalikult rahulikud nii nagu teie prohvet (rahu olgu temaga) on teid käskinud. Kui ta lahkus 'Arafatist, tõmbas ta oma kaameli ratsmeid nii, et selle pea oli läks vastu jaluseid ning ta viipas oma auväärse käega: „**Oo inimesed, rahu, rahu.**“

Kui olete jõudnud Muzdalifasse, palvetage seal maghribi ja 'išaa palvus. Siis veetke seal öö kuni fadžrini. Prohvet (rahu olgu temaga) ei lubanud kellelgi lahkuda Muzdalifast enne fadžrit, välja arvatud nõrkadel (nt haiged ja vanad inimesed), kellel ta lubas lahkuda öö viimases osas. Kui olete palvetanud fadžri palvuse, pöörduge *qibla* poole ja tehke takbiiri ning kiitke Jumalat. Paluge Jumalat, kuni ajani vahetult enne päikesetõusu. Siis lahkuge enne päikesetõusu Minast. Korjake seitse kivist ning minge kõike suurema *džamra* ehk kivisamba juurde, mis on kõige viimane ja Mekale kõige lähemal. Loopige seda pärast päikesetõusu seitse korda, iga kivi visates takbiiri tehes ning olles Talle alandlikud ning Teda ülistavad.

Teadke, et kivide loopimise eesmärk on Jumala ülistamine ja Tema meenutamine ning kivid peavad kukkuma auku ning samba tabamine kividega ei ole tingimus. Kui olete samba loopimise lõpetanud, ohverdage *hadyi* ehk ohvriloom ning selle puhul piisab vaid sellisest loomast, mida ohverdatakse ka 'Eidi puhul. Lubatud on ka volitada kedagi teist enda eest ohverdama.

Siis, pärast ohvrilooma, ajage oma pead kiilaks ning kohustuslik on ajada kiilaks terve pea ning ei ole lubatud vaid mingi osa peast kiilaks ajamine. Naised lõikavad oma juuste otstest sõrmeotsa pikkuse võrra.

Sellega olete tulnud välja esmasest ihraami seisundist ning te võite kanda tavalisi riideid, lõigata oma küüsi ja end lõhnastada, kuid ärge lähenege oma naistele (intiimselt). Seejärel minge enne dhuhri palvust Mekasse ning tehke *tawaaf* ja *sa'yi* hadži jaoks. Seejärel pöörduge tagasi Minasse ning *tawaafi* ja *say'iga* koos kivide pildumise ja pea kiilaks ajamise, olete täielikult ihraami seisundist väljunud ning kõik on teile jälle lubatud, isegi intiimsuhted oma naistega.

Oo inimesed, palverändur peab kahtlemata 'Eidi päeval tegema nelja tegu: sammaste loopimine kivikestega, siis ohverdamine, siis kiilaks ajamine, siis *tawaaf* ja *sa'yi*. See on kõige täiuslikum järjekord, kuid kui te muudate seda järjekorda ja näiteks ajasite end kiilaks enne ohverdamist, siis sellest pole mingit probleemi. Või kui te näiteks lükkate *tawaafi* ja *say'i* tegemise edasi, kuni te lahkute Minast, ei ole ka probleem. Või kui te lükkate ohverdamise edasi ja teete seda Mekas 13.ndal päeval, ei ole ka probleemi, eriti kui see on vajalik või selles on mingi kasu.

Veetke 11.nda öö Minas. Kui päike on hakanud keskpäeval langema (st pärast dhuhrit), loopige kivikestega kolme sammast, alustades esimesest, siis keskmine ning siis viimane, loopides igapäevaste neist seitsme kivikesega, tehes iga kivikese viskamisel takbiiri. Kivikeste loopimise aeg 'Eidi päeval algab päikesetõusuga ning nõrkadel on lubatud alustada öö lõpust ning loopimise aeg lõppeb päikeseloojanguga. Pärast 'Eidi on see loopimise aeg alates dhuhrist kuni päikeseloojanguni ning see ei ole lubatud enne dhuhrit. Öösel on lubatud kivikeste loopimine, kui päeval on tegemist erakordse ülerahvastatusega. Kes ei suuda ise kivikesi loopida, kuna ta on liiga väike, vana või haige, siis võib ta volitada kellegi seda tegema tema eest. Ei ole probleemi, kui volitatu loobib kivikesi enda eest ja selle eest, kes teda volitas samal ajal, seni kuni ta alustab enda eest loopimisega. Kui te olete loopinud kivikesed 12.ndal päeval, on hadž lõppenud. Teil on valik: kui soovite, võite kiirustada ja lahkuda või kui soovite, võite veeta 13.nda öö Minas ja loopida kolme sammast pärast dhuhrit ning viimane variant on parem, kuna nii tegi prohvet (rahu olgu temaga).

Kui te soovite Mekast lahkuda, sooritage hüvastijätu *tawaaf*. Menstruatsiooni ega sünnitusjärgse veritsusega naistel ei ole seda kohustust ning nad ei peaks tulema ka mošee ukse juurde ega selle juures seisma.

Küsimused hadži kohta

5. Kellele on hadž kohustuslik?
- a. ....
- b. ....
- c. ....
- d. ....
- e. Naise puhul on lisaks kohustuslik .....
6. Mitu sammast on hadžil?   2   3   4
7. *Ihraam* on üks hadži sammastest ning see tähendab ala- ja ülakeha katva kahe riide selgapanemist määratud kohast. (Õige – Vale)
8. *Tawaaf Al-Ifaada* erineb külastuse tawaafist: esimene neist on sammas ja teine on soovituslik. (Õige – Vale)
9. Prohvet Muhammad (rahu olgu temaga) tegi hadži kolmel korral. (Õige – Vale)
10. Hadži on kohustuslik sooritada niipea kui võimalik. (Õige – Vale)

11. Mediina inimesed sisenevad ihraami seisundisse Yalamlamist. (Õige – Vale)
12. 'Umra jaoks märatud aeg on ramadaanikuu. (Õige – Vale)
13. Täida lüngad järgnevates lausetes. Hadž ja 'umra ....
elu jooksul ..... korra. Kes iganes sooritab hadži, ilma .....
ja ....., väljub oma pattudest nagu päeval, mil ta ema ta
sünnitas. Vastuvõetud hadži tasuks ei ole muu kui .....
14. Meka inimesed sisenevad ihraami seisundisse Tan'iimis. (Õige – Vale)
15. Naised kannavad ihraami seisundis valget riietust. (Õige – Vale)
16. On soovitatav, et see, kes tahab siseneda ihraami seisundisse, paneb
parfüümi oma ..... peale ja mitte oma .....
peale.
17. Naistel ei ole lubatud kanda õmmeldud riideid. (Õige – Vale)
18. Ihraami seisundis ei ole lubatud kanda vööd. (Õige – Vale)
19. Naised ei kannu ihraami seisundis ..... ega .....
20. Soovitatav on paljastada parem õlg... 'Umra *tawaafi* ajal
 Saabumise *tawaafi* ajal

Külastuse *tawaafi* ajal   esimene ja teine   kõik eelpool mainitu

21. Soovituslik on teha *sa 'yit* erakordse intensiivsusega. (Õige – Vale)
22. *Sa 'yi* algab ..... juures ja lõppeb .....
juures.
23. Hadži sooritajad lahkuvad 'Arafatist enne päikeseloojangut. (Õige – Vale)
24. 'Arafatil olemine on üks hadži kohustuslikest osadest. (Õige – Vale)
25. Hadži teod algavad *dhul-hidžža* kuu .....ndal päeval ja kestavad kuni ..... nda päeva lõpuni.
26. Islamiseaduse järgi ei peaks ronima ühegi mäe otsa 'Arafatis. (Õige – Vale)
27. Ohvriloom on kohustuslik sellele, kes teeb *tamattu'* või *qiiraan* tüüpi hadži ning sellele, kes teeb *ifraad* tüüpi hadži, on see soovituslik. (Õige – Vale)
28. *Talbiya* lausumine lõpetatakse pärast suurema kivisamba loopimist 'Eidi päeval. (Õige – Vale)

29. Kui palverändur viskab kivikese auku, ilma et see tabaks kivisammast, on tema loopimine kehtiv. (Õige – Vale)
30. 10.ndal päeval loobib palverändur kivikestega kolme kivisammast. (Õige – Vale)
31. Tašriiqi päevadel (3 'Eidi päeva) algab kivisammaste kivikestega loopimise aeg pärast dhuhrit. (Õige – Vale)
32. Soovituslik on teha du'aad peale suure kivisamba loopimist kivikestega. (Õige – Vale)
33. Kui keegi lükkab *tawaaf al-ifaada* edasi kuni ajani vahetult enne Mekast lahkumist, ei pea ta tegema hüvastijätku *tawaafi*. *Tawaaf al-ifaada* on nagu 'umra *tawaaf* välja arvatud ..... ja .....
34. *Qiiraani* ja *ifraadi* hadži tüübi sooritajad peavad tegema *sa'yi* ....., samas kui *tamattu'* hadži tüübi sooritaja teeb *sa'yi* .....
35. Maini järgnevate tegude legaalne staatus:

Tegu	Legaalne staatus
Väiksem hadž ehk 'umra	

Naise hadž ilma mahramita	
Selle inimese hadž, kellel on mingi võlg	

Viieteistkümmes õppetund

Enda kaunistamine islamipäraste väärtustega iga moslemi puhul

Enda kaunistamine islamipäraste väärtustega iga moslemi puhul ning nende (väärtuste) hulka kuulub: ausus, usaldusväärsus, vooreslikkus, tagasihoidlikkus, julgus, lahkus, lojaalsus, kõigest Jumala poolt keelatud hoidumine, hea naaber, abivajaja aitamine vastavalt võimekusele ning muud väärtused, mille seaduslikkusele Koraan või sunna viitavad.

Tähtsad märkused

- (**Ausus**) Aus tuleb olla Jumalaga oma sõnades, tegudes ja uskumises. Aus tuleb olla ka Jumala sulastega. Selle vastand on valelikkus.
- (**Usaldusväärsus**) See on suur kohustus, mis inimeste peal on. Selle vastand on reetmine.
- (**Vooreslikkus**) See on kõigest keelatud hoidumine.
- (**Tagasihoidlikkus**) See on väärtus, mis viib inimese kiiduväärt asjade tegemiseni ja kõlvatute asjade jätmiseni.
- (**Hea naaber**) Selle alla käib pilgu mahapööramine (st nt naabri naise ilu vaatamisest hoidumine) ning naabri isiklikesse asjadesse oma nina mitte toppimine.
- (**Abivajajate aitamine**) Prohvet Muhammad (rahu olgu temaga) on öelnud: „**Kes eemaldab usklikult mingi maise mure, sellelt eemaldab Jumal ühe Ülestõusmispäeva mure. Kes leevendab vaese inimese olukorda, selle olukorda leevendab Jumal selles maailmas ja teispoolsuses. Kes varjab moslemi (halbu tegusid), selle (halbu tegusid) varjab Jumal selles maailmas ja teispoolsuses. Jumal aitab oma sulast seni, kuni sulane aitab oma venda.**“ (Muslimi kogumik)

Kuueteistkümmes õppetund

Islamipärase etiketi järgimine

Islamipärase etiketi järgimine ning selle alla käib: tervitamine (*salaam*-iga), rõõmsameelsus, söömine ja joomine parema käega ning “bismilleeh” ütlemine (söömist/joomist) alustades ja “älhāmdulilleeh” („tänu ja kiitus olgu Jumalale“) ütlemine lõpetades; „älhamdulilleeh“ ütlemine pärast aevastamist ning aevastajale ütlemine „yarhamukallaah“ („olgu Jumal sinuga armuline“), kui aevastaja ütleb „älhamdulilleeh“; haigete külastamine; matuserongkäigule järgnemine, surnu eest palvetamine ja matmise juures olemine. Samuti islamipärane etikett mošeesse või majja sisenedes ja neist väljudes, reisis; islamipärane etikett vanemate, sugulaste, naabrite, vanade ja noortega; vastsündinu puhul õnnitlemine; õnnistuse palumine vastselt abiellunud paarile; kaastunde avaldamine lahkunu lähedasele ning islamipärane etikett riiete selgapanemisel ja seljast võtmisel, jalanõude kandmisel jne.

Tähtsad kommentaarid

- "tervitamine (*salaam-iga*)" Selle kõige täiuslikum vorm on "ässäläämu 'aleikum wa rahmatullaahi wa barakaatuh". Tervita neid, keda sa tunned ja neid, keda sa ei tunne ning vasta sellele, kes tervitab sind.
- "söömine ja joomine parema käega" See on kohustuslik. Soovituslik on süüa kolme näpuga. Andmine ja võtmine on samuti soovituslikult parema käega.
- ""bismilleeh" ütlemine söömist/joomist alustades" Ehk öelda "bismilleeh" ("Jumala nimel") [sööma või jooma hakates]
- ""'älhāmdulilleeh" ("tänu ja kiitus olgu Jumalale") ütlemine lõpetades" Samuti on edastatud: "Älhāmdulilleehi-l-ādhiī aT'amaniī hāādhi wa razaqaniīhi min ghairi haulin minniī wa lāā quwwa" ("Tänu ja kiitus olgu Jumalale, kes mind sellega toitis ja on andnud selle mulle elatisena ilma igasuguse võimu ja jõuta minult endalt." Samuti peaks sööma seda, mis on (laua peal) inimese lähedal ning toitu ei tohiks kritiseerida.
- "älhamdulilleeh ütlemine pärast aevastamist" ehk pärast aevastamist peaks ütleva "älhamdulilleeh" ("tänu ja kiitus olgu Jumalale")
- "aevastajale ütlemine "yarhamukallaah" kui aevastaja ütleb "älhāmdulilleeh" Aevastaja vastab sellele: "Yahdiikumullaahu wa yuSlihu bāälākum" ("Juhatagu teid Jumal ja parandagu teie olukorda.")
- "Haigete külastamine" Haiget peaks külastama korduvalt sobilikel aegadel ning haige juures ei peaks olema liiga kaua ega põhjustama temas lootuse kaotamist Jumala suhtes.
- "matuserongkäigule järgnemine, surnu eest palvetamine ning matmise juures olemine" See on meestele ja mitte naistele.

" **islamipärane etikett mošesse või majja sisenedes ja neist väljudes**" Mošesse peaks sisenema parema jalaga ja ütleva: „Bismillehi waSSaläätu wassäläämu ’alää rasuulilleeh. Allaahumma iftah lii äbwääbä rahmatik.“ (Jumala nimel ja olgu Jumala kiitus ja rahu Jumala sõnumitoojaga. Oo Jumal, ava mulle oma armu väravad.) Väljuma peaks vasaku jalaga ja ütleva: „Bismilleehi waSSaläätu wassäläämu ’alää rasuulilleeh, allaahumma innii äsäluka min faDlik.“ (Jumala nimel ja olgu Jumala kiitus ja rahu Jumala sõnumitoojaga, oo Jumal, tõesti, ma palun Sinult Sinu heldust.)

Majja sisenetakse ja majast väljutakse parema jalaga. Majast väljudes öeldakse: „Bismilleehi tawakkaltu ’alaa Allaah wa lää haula wa lää quwwata illää billeeh. Allaahumma innii a’uudhu bika än aDilla au uDall, au äzillä au uzäll, au aZlim au uZlam, au ädžhāl au yudžhāl ’aleiyya.“ (Jumala nimel, ma olen pannud oma lootuse Jumala peale, ei ole võimu ega jõudu välja arvatud Jumalas. Oo Jumal, ma otsin Sinult kaitset selle eest, et ma teisi eksiteele viiks või et mind ennast eksiteele viidaks; või selle eest, et ma põhjustaks teisi vigu tegema või et mind põhjustataks vigu tegema; või selle eest, et et ma teistele ülekohut teeks või et minule ülekohut tehtaks; või selle eest, et ma teeks halba või et minule tehtaks halba.)

Majja sisenedes öeldakse: „Allaahumma innii äsäluka khairal-maulidži wa khairal-makhradži. Bismilleehi walädžnää wa bismilleehi kharadžnaa, wa ’alallaahi rabbinaa täwäkkälñää.“ (Oo Jumal, ma palun Sinult head sisenemist ja head väljumist. Jumala nimel oleme me väljunud ja Jumala nimel oleme me sisenenud ning Jumalasse, meie Issandasse oleme pannud oma usalduse.) Seejärel tervitatakse *salaamiga* oma peret.

- " õnnistuse palumine vastselt abiellunud paarile " Ütlema peaks: "Baarak Allaahu läkumaa wa baaraka 'aleikumaa wa džama'a beinakumaa fii khair."

- " kaastunde avaldamine lahkunu lähedasele " Seda tehakse vaid kolme päeva jooksul ja mitte pärast seda.

Seitsmeteistkümnendes õppetund

Hoiatus širgi ja teist sorti pattude eest

Hoiatus širgi ja teist sorti pattude eest. Nende hulka kuuluvad "seitse hävitavat pattu", milleks on: širk Jumala suhtes (ehk Jumalale kaaslase omistamine või kellegi kummardamine Tema kõrval); maagia; hinge tapmine, mille Jumal on ära keelanud, välja arvatud õigustatult; intress; orvu raha valesti kasutamine; lahinguväljalt ära jooksmine; vooreslike usklite naiste süüdistamine. Samuti käib siia alla vanematu suhtes sõnakuulmatu olemine; sugulussidemete lõhkumine; valetunnistuse andmine; valelik vanne; naabrile kahju tegemine; ülekohus inimeste vere, vara ja au osas; meelemürkide tarvitamine; hasartmängude mängimine; tagarääkimine; laimu levitamine ning muu, mille on ära keelanud Auväärne Jumal või Tema sõnumitooja.

Tähtsad kommentaarid:

"**Širk Jumala suhtes**" See hõlmab nii suuremat kui väiksemat širki.

"**Maagia**" Selle alla käivad loitsud vihkamise/lahkuviimise või kiindumuse põhjustamiseks. Kes seda teeb või on sellega rahul, on uskmatu. Keelatud on maagiaga tegelejaid külastada, minna nende veebilehtedele või vaadata maagiaga seotud telekanaleid, lugeda ajalehtedes ja ajakirjades olevaid horoskoope. Maagiast ei ole lubatud vabaneda maagia abil, vaid seda tehakse islamipärase Koraani retsiteerimisega, Jumala palumisega ning lubatud ravimeetoditega nagu näiteks vere väljutamise läbi kuppudega.

" **Hinge tapmine, mille Jumal on ära keelanud**" Ei ole vahet, kas see on moslem, lepinguga mittemoslem, moslemite võimu all elav mittemoslem või mittemoslem, kellele on tagatud turvalisus moslemite poolt.

" **Välja arvatud õigustatult**" Neid kategooriaid on kolm: "Mõrvar, abielurikkuja ning islami mahajätja, kes eraldub kogukonnast." (Seda tehakse ainult moslemiriigis valitseva võimu poolt)

" **Orb** " See on, kelle isa suri enne, kui ta jõudis puberteediikka.

" **Lahinguväljalt ära jooksmine**" Silmas on peetud armeesid, mis sõdivad Jumala teel.

" **Vooruslike usklike naiste süüdistamine**" siin on mõeldud vabasid naisi ja ei ole vahet, kas nad on abielus või mitte

" **Valelik vanne**" Samuti vandumine muu kui Jumala nimel nagu näiteks vandumine prohveti (rahu olgu temaga), oma au, elu, reputatsiooni, õiguse, haudade või vanaduse nimel.

" **Hasartmängude mängimine**" iga tehing, mis on seotud võitmise ja kaotamisega nagu näiteks lotomäng..

" **Tagarääkimine** " Prohvet Muhammad (rahu olgu temaga) on seda defineerinud oma sõnadega: „Oma venna mainimine sinu poolt nii nagu talle ei meeldi.“

" **Laimu levitamine** " See on jutu levitamine inimeste seas.

Võistluste legaalne staatus

Lubatud ilma autasuta
ning ei ole lubatud

autasuga:

Kõik võistlused välja
arvatud lubatud
kategoorias mainitu.

Absoluutselt

keelatud:

Triktrak, male ja
muu taoline.

Lubatud nii autasuga

kui ilma:

Hobuste ja
kaamelite
võidusõidud ning
vibulaskmise
võistlused. Seda
prohveti (rahu olgu
temaga) ütluse tõttu:
„Ei peaks olema
sabqi (võistlejate
poolt panuste
tegemine), välja
arvatud kaamelite
või hobuste
võidusõidus või
noolte laskmises.“

Kaheksateistkümnnes õppetund

Surnu ettevalmistamine, tema eest palve lugemine ning matmine

Alljärgnevalt on sulle selle detailne selgitus:

Esiteks: Sureval inimesel peaks laskma öelda “lää iläähä illa Allaah” ning seda prohveti (rahu olgu temaga) sõnade tõttu: “Juhendage oma surnutel öelda: “Lää iläähä illa Allaah”. Surnute all on mõeldud siin surevaid inimesi ja need on need inimesed, kelle puhul on suremise märgid selged.

Teiseks: Kui surmas ollakse kindel, suletakse surnu silmad ja seotakse tema habe selle osas edastatud sunna tõttu.

Kolmandaks: Surnud moslemi keha pesemine on kohustuslik, välja arvatud, kui tegemist on märtriga, kes suri lahingus. Sellisel juhul tema keha ei pesta aga ei loeta ka matusepalvust, vaid ta maetakse oma riietes, sest prohvet (rahu olgu temaga) ei pesnud Uhudi lahingu surnuid ega lugenud neile matusepalvust.

Neljandaks: Surnu pesemise kirjeldus: kaetakse tema intiimpiirkond. Siis teda tõstetakse natuke ja pigistatakse kergelt tema kõhtu. Seejärel mässib pesija enda käe ümber riidetüki või midagi muud taolist ja peseb teda sellega. Seejärel teeb ta surnule wuduu’, mis on nagu enne palvust tehtav wuduu’. Siis pestakse tema pea ja habe vee ja *sidri*-ga (jujuubipuu) või millegi sarnasega.

Siis pestakse tema parem külg, siis vasak, niimoodi kolm korda ning iga kord tõmmates käega üle kõhu ning kui midagi temast väljub, siis pestakse see ära. Seejärel blokeeritakse avaus puuvilla või muu sellisega. Kui see ei peata (rooja) väljumist, siis puhta saviga või kassaegsete meditsiiniliste vahenditega nagu plaastrid jms. Seejärel tehakse tema wuduu' uuesti ning kui kolm korda pesemise järel ei saa puhtaks, siis pestakse kuni viis või seitse korda. Seejärel kuivatatakse surnu riidega ning pannakse parfüümi tema kaenlaalustele ja reite ülaosadesse ning kehaosadele, mis pannakse maha täiskummarduse ajal. Hea on kui lõhnastatakse kogu keha. Surnulinad lõhnastatakse viirukitega. Kui surnu vuntsid või küüned on pikad, lõigatakse ka neid, kuid kui see ka tegemata jäetakse, pole sellest probleemi. Juukseid ei lasta vabaks ning samuti ei raseerita intiimpiirkonda ega tehta ümberlõikust, sest selle kohta pole tõendeid. Naise juuksed punutakse kolmeks salguks ning lastakse tema selja peale langeda.

Viiendaks: Surnu surilinasse mässimine. Parim on mässida mees kolme valgesse riidesse, mille hulgas ei ole ei särki ega turbanit nii nagu tehti prohvetiga (rahu olgu temaga). Ta mässitakse sellesse järk-järgult ning kui ta mässitakse särki, alakeha katvasse riidesse ning linasse, siis pole ka probleemi.

Naine mässitakse viide riidesse: pikk särk, *khimaar*, alakeha kattev riie ja kaks lina. Väike poiss mässitakse ühte kuni kolme riidesse ning väike tüdruk mässitakse särki ja kahte surnulinasse. Kohustuslik on kõigi puhul vähemalt üks riie mis katab terve keha.

Kui inimene sureb aga ihraami seisundis, siis pestakse ta vee ja *sidr*-iga ning mässitakse tema üla- ja alakeha katvatesse linadesse või millessegi muudesse. Tema pead ega nägu ei kaeta ning teda ei lõhnastata, sest ta tõstetakse Ülestõusmispäeval üles *talbiyat* lausuvana nagu on tugevalt edastatud Jumala sõnumitoojalt (rahu olgu temaga).

Kui ihraami seisundis olija on naine, siis mässitakse ta surnukeha nii nagu teisedki surnud, kuid teda ei lõhnastata ja tema nägu ei kaeta niqaabi ega käsi kinnastega. Tema nägu ja käed kaetakse surilinaga, millesse ta mässitakse. Nii nagu eelnes selgitus naise surilinasse mässimise kohta.

Kuuendaks: kõige suurema õigusega inimene surnut pesema, temale matusepalvet lugema ning matma on inimene, kelle surnu on selleks oma testamendis määranud. Seejärel tema isa, siis vanaisa ning seejärel tema lähimad sugulased. See käib mehe kohta.

Surnud naise pesemise õigus on kõige suurem tema poolt testamendis määratud naisel, seejärel tema emal, siis tema vanaemal ning seejärel kõige lähemal sugulasel naiste hulgast.

Samuti on abikaasal õigus pesta oma abikaasa surnukeha, sest (Abu Bakr) As-Siddiқи surnukeha pesi tema abikaasa ning 'Ali pesi oma abikaasa Faatima (olgu Jumal temaga rahul) surnukeha.

Seitsmendaks: Viis, kuidas palvetatakse surnu eest. Surnu eest palvetamisel on neli takbiiri. Pärast esimest takbiiri (“Allaahu akbar”) loetakse Al-Faatiha suurat ning on hea, kui selle järel loetakse üks väike suura või üks-kaks värssi ning seda korrektse hadiithi tõttu, mis on edastatud Ibn ‘Abbaasilt (olgu Jumal temaga rahul). Seejärel tehakse takbiir, mille järel palutakse prohvet Muhammadi (rahu olgu temaga) eest nagu tašahhudis. Siis tehakse kolmas takbiir ja öeldakse: „Allaahumma ighfir lihaiyyina wa mäiyyitinää, wa šāahidinää wa ghaaibinää, wa Saghiirinaa wa käbiirinaa, wa dhäkärinäa wa unthäänää, allaahumma män ähyeitahu minnää fä-ähyihi ’alä-l-islääm, wa män tawaffeitahu minnää fätawaffahu ’alä-l-imään. Allaahumma igfir lähu warhamhu wa ’aafihi, wa’fu ’anhu, wa äkrim nuzulähu wa wassi’ mudkhalahu, waghsilhu bilmääi wa-thhäldži wa-l-barad, wa naqqihi min ä-l-khaTaayaa kämää yunaqqa äth-thäub ä-l-äbyaD min äd-dänäs. Wa äbdilhu daaran khairan min daarihi, wa ählän khairan min ählihi wa adkhillu ä-l-džanna, wa a’idhu min ’adhaabil-qabr, wa ’adhaabi-nnaar, wafsaah lähu fii qabrihi wa nuwwir fiihi. Allaahumma lä tahrinnää ädžrahu wa lää tuDillänää ba’ädahu.“ („Oo Jumal, andesta meie elusatele ja meie surnutele, meie kohalolijatele ja meie puudujatele, meie väikestele ja meie suurtele, meie meestele ja meie naistele. Oo Jumal, kellel Sa lased meist elada, siis lase tal elada moslemina ja kellel Sa meie seast surra lased, siis lase tal surra usklikuna. Oo Jumal, andesta talle, ole temaga armuline, anna talle heaolu, vabanda ta, tee tema saabumiskoht auväärseks, tee tema sisenemiskoht laiaks. Pese teda vee, lume ja rahega ja puhastada ta pattudest nagu puhastatakse valge särk mustusest. Asenda tema kodu parema koduga, tema pere parema perega ja lase tal siseneda Paradiisi ning kaitse teda hauakaristuse ja Põrgutule karistuse eest. Tee tema haud avaraks ja tee see talle valgusküllaseks. Oo Jumal, ära jäta meid ilma tema tasust ega ära saada meid eksiteele pärast teda.“

Siis tehakse neljas takbiir, mille järel tehakse üks *salaam* paremale poole.

Iga takbiiri juures on soovituslik käed tõsta.

Kui surnuid on rohkem kui üks, kasutatakse mitmust, öeldes „Oo Jumal andesta neile...“ jne.

Kui surnu on laps, öeldakse talle andestuse palumise asemel: „**Oo Jumal, tee temast ettejäudja ja aare oma vanemate jaoks ning vastuvõetud eestkostja. Oo Jumal, tee tema läbi nende mõlema kaalud raskeks ning suurenda tema läbi nende tasu. Lase tal ühineda õiglaste eelnevate usklikega ning pane ta Aabrahami (rahu olgu temaga) hoole alla ning kaitse teda läbi oma armu Põrgu piina eest.**“

Sunna on, et imaam seisab surnud mehe pea juures ning naise keha keskkoha juures. Kui on mitu surnut, siis surnud mees on imaamile kõige lähemal ning naine on *qibla*-le (palvesuunale) kõige lähemal. Kui nendega on ka lapsi, siis pannakse poisslaps naisest ettepoole, siis tuleb naine ning siis tüdruk. Poisi pea on mehe peaga samal joonel ning naise keha keskosa on mehe peaga samal joonel. Samamoodi tüdrukuga: tema pea on naise peaga samal joonel ning naise keha keskosa on mehe peaga samal joonel. Palvetajad seisavad kõik imaami taga, välja arvatud siis, kui üks inimene ei leia imaami taga kohta, siis võib ta seista imaami kõrvale, temast paremale poole.

Kaheksandaks: viis, kuidas surnut maetakse. Islami järgi peaks olema haua sügavus võrdne poolega mehe pikkusest. Hauas peaks *qibla* suunda olema kaevatud väike „kamber“, kuhu asetatakse surnu tema paremale küljele ja tema surnuriiete sõlmed seotakse lahti, kuid seda ei võeta ära, vaid jäetakse sinna. Surnu nägu ei paljastata, olenemata sellest, kas tegemist on mehe või naisega. Seejärel laotatakse tema ümber tellistest sein, mis kaetakse saviga, et see kindlalt püsiks ja kaitseks teda pinnase eest. Kui telliseid ei leita, siis tehakse seda millegi muuga nagu näiteks plaatide, kivide või puiduga, mis kaitseb teda pinnase eest. Siis pannakse tema peale muld (või muu pinnas) ning seda tehes on soovituslik öelda: „Bismilleehi wa ’alää milläti rasuulilleeh.“ (Jumala nimel ja Jumala sõnumitooja religiooni kohaselt.) Haua peale jäetakse käelaba kõrgune kuhi pinnast ja selle peale pannakse väiksed kivikesed, kui neid leidub ning siis piserdatakse see veega.

Lahkunu ärasaatjatel on soovituslik seista haua juures ja surnu eest Jumalat paluda, sest prohvetil (rahu olgu temaga) oli kombeks surnu matmise juurest ära minnes seista haua juures ja öelda: „**Paluge oma vennale andestust ja paluge talle kindlust, sest teda küsitletakse praegu.**“

Üheksandaks: Samuti on lubatud sellel, kes surnu eest ei palvetanud, teha seda pärast tema matmist, sest prohvet (rahu olgu temaga) tegi seda. Seda aga tingimusel, et see toimub kuni kuu aega pärast matmist ning kui see periood on pikem kui kuu, siis ei ole lubatud haua peal palvust teha, sest ei ole edastatud, et prohvet (rahu olgu temaga) oleks palvetanud mingil haul rohkem kui kuu aega pärast surnu matmist.

Kümnendaks: Surnu perel ei ole lubatud inimestele toitu valmistada ja seda Džariir ibn 'Abdullah Al-Badžali, auväärse *sahaabi* (olgu Jumal temaga rahul) ütluse tõttu: „**Me pidasime surnu pere juurde kogunemist ja peale matmist toidu valmistamist keelatud leinamiseks.**“ Mis puutub aga toidu valmistamisesse neile või nende külaliste jaoks, siis selles pole probleemi. Sugulastel ja naabritel on lubatud neile süüa teha, sest kui prohvetini (rahu olgu temaga) jõudis uudis Dža'far ibn Abi Taalibi surma kohta Šäämis, käskis ta oma perel Dža'fari perele süüa teha ja ütles: „Tõesti, nende juurde on tulnud see, mis nad hõivatuks teeb.“ Ei ole ka probleemi selles, kui surnu perekond kutsub oma naabrid või kedagi teist sööma seda toitu, mis neile on kingitud ning selle jaoks ei ole mingit piiratud aega, mida islamiseaduses teada oleks.

Üheteistkümnendaks: Naisel ei ole lubatud leinata surnut rohkem kui kolm päeva, välja arvatud oma abikaasa puhul ja siis on tal kohustus leinata teda 4 kuud ja 10 päeva. Kui ta on aga rase, siis kuni lapse sünnini, kuna see on kinnitatud kindlas sunnas prohvetilt (rahu olgu temaga). Mehel ei ole aga lubatud leinata kedagi ei oma sugulaste ega teiste seast.

Kaheteistkümnendaks: Meestel on soovituslik vahetevahel haudu külastada ja surnute eest Jumalat paluda ning neile armu küsida. Samuti et tuletada meelde surma ja seda, mis tuleb pärast seda. Seda prohveti (rahu olgu temaga) ütluse tõttu: „**Külastage haudu, sest need tuletavad teile meelde teispoolsust.**“ Tal oli kombeks õpetada oma kaaslastele, et nad ütleksid haudu külastades: „**Ässäläämu 'aleikum ähl äd-diyaari min al-mu'miniin wal-muslimiin. Wa innää in šaa Allaah bikum läähiquun. Näsälu-llaaha länää wa läkum äl-'aafiya. Yarhamilleehu äl-mustaqdimiina minnää wal-musta'khiriin.**“ (Rahu olgu teiega, eluasemete (st haudade) elanikud usklike ja moslemite seast. Ja tõesti, kui Jumal seda soovib, ühineme me teiega. Me palume Jumalalt endile ja teile heaolu. Et Jumal oleks armuline meie seast esimeste (siia) saabujatega ning hiljem (siia) saabujatega.)

Naistel ei ole lubatud haudu külastada, sest sõnumitooja (rahu olgu temaga) „**needis naisi, kes külastavad haudu**“. Samuti kuna nende poolt haudade külastamise puhul on karta *fitnat* (katsumus, kiusatus) ning vähest kannatlikust.

Samuti ei ole neil lubatud matuserongkäigule järgnemine surnuaeda, sest sõnumitooja (rahu olgu temaga) keelas neil seda teha. Mis puutub aga surnu eest palve tegemisse mošees või palvepaigas, siis see on lubatud nii meestele kui naistele.

See oli viimane, mis sai kokku kogutud ja olgu Jumala õnnistused ja rahu prohvet Muhammadiga, tema pere ja kaaslastega.

Haudade külastamise kategooriad

Islamipärane külastamine

Külastus kavatsusega tuletada seeläbi meelde teispoolst, võtmata haudade jaoks ette reisi. Külastus kavatsusega paluda Jumalat endale ja surnutele selle läbi, mis on edastatud ning mitte tehes midagi, mis läheb islamiga vastuollu.

Negatiivne uuenduslik

külastamine:

Haudade juurde minemine, et Jumalat paluda.

Širki sisaldav külastus:

Külastus kavatsusega paluda haudades olevaid surnuid.

Küsimused

1. Moslemi kommete alla käib islamipärase etiketi ja süsteemi järgimine. (Õige – Vale)
2. Minu usk käsib mul käia läbi halbade inimestega ja hoiduda eemale headest inimestest. (Õige – Vale)
3. Islam on õpetanud meid käituma hästi teenijate, tööliste ja teistega. (Õige – Vale)
4. Ma käin läbi nendega, kes teevad teistele haiget oma sõnade ja tegudega. (Õige – Vale)
5. Kui keegi mind mõnitab, siis mõnitan ma teda vastu. (Õige – Vale)
6. Islam on õpetanud mind aitama abivajajaid ja nõrku. (Õige – Vale)
7. Moslemi õigus teise moslemi suhtes on see, et ta teda haiguse ajal külastab ja palub Jumalalt talle tervenemist. (Õige – Vale)
8. Naabrite saladuste väljauurimine on üks moslemite omadustest. (Õige – Vale)
9. Kõige armastatumad inimesed Jumala jaoks on need, kes on teistele inimestele kõige kasulikumad. (Õige – Vale)

10. Majast väljumise palvus on „Jumala nimel oleme me väljunud ja Jumala nimel oleme me sisenenud ning Jumalasse, meie Issandasse oleme pannud oma usalduse“. (Õige – Vale)
11. Kui ma aevastan ja ütlen „Älhamdulilleh“ ja keegi ütleb mulle „Olgu Jumal sinuga armuline“, siis ütlen ma talle „Juhatagu teid Jumal ja parandagu teie olukorda.“ (Õige – Vale)
12. Jumala meenutamine kaitseb moslemit ja toob ta Auväärsele ja Ülistatud Jumalale lähemale. (Õige – Vale)
13. Mis on märk selle kohta, et sa armastad oma usuvenda või -õde?
.....
14. Üks neist asjadest, mis näitab puudulikku usku on kadedustunne oma moslemist venna või õe suhtes. (Õige – Vale)
15. Mis asjad põhjustavad inimeste armastust?
.....
16. Meelemärkidest on keelatud vaid alkohol. (Õige – Vale)
17. Söögi ja joogi peale ei ole soovitatav puhuda. (Õige – Vale)
18. Soovitatav on lakkuda sõrmi pärast söömise lõpetamist ja enne käte pesemist. (Õige – Vale)

19. Parim on olla mõõdukas otidu, riiete ja enda kaunistamise osas. (Õige – Vale)
20. Kõige suurem õigus surnut pesta, tema eest palvetada ja matta, on ....., seejärel ....., seejärel ..... ja seejärel.....
21. Surnu eest tema võla äramaksmine on...
- kohustuslik soovituslik lubatud
22. Surnu matmise legaalne staatus on, et se on... soovituslik
- kohustuslik kogukondlik kohustus
23. Sureval inimesel „lää iläähä illa Allaah“ öelda laskmine on...
- kohustuslik soovituslik keelatud
24. Selle inimese, kes ise surnut pesta ei aita, surnu pesemise juures kohalolemise legaalne staatus on...
- keelatud lubatud mittesoovitatav
25. Surilinate sõlmed seotakse lahti, kui surnu hauda pannakse. (Õige – Vale)

26. Abikaasa ei peaks oma surnud abikaasta pesema, sest abieluleping lõppeb surmaga. (Õige – Vale)
27. Mees ja naine võivad pesta seda, kes on .....
28. Kel jääb matusepalvus palvetamata, võib palvetada ....., kui ei ole möödunud rohkem kui .....
29. Surnu pärast nutmine on lubatud ilma igasuguste piiranguteta. (Õige – Vale)
30. Surnu asetatakse haua sisemusse kaevatud „kambrisse“ näoga *qibla* poole. (Õige – Vale)

Sisukord

Autori sissejuhatuse seletus.....2

Esimese õppetunni seletus: Al-Faatiha suura ja mõned lühikesed suurad.....4

Väljavõtteid raamatust „Taisiir Al-Kariim Ar-Rahmaan“.....6

Sissejuhatuse ja Koraani seletuse küsimused.....39

Teise õppetunni seletus: Islami tugisambad.....63

Kolmanda õppetunni seletus: Imaani ehk usu sambad.....72

Neljanda õppetunni seletus: Tauhiidi ja širgi kategooriad.....78

Viienda õppetunni seletus: Ihsaan.....83

Küsimused tauhiidi kohta.....84

Kuues õppetund: Palve tingimused.....93

Seitsmenda õppetunni seletus: Palve sambad.....97

Kaheksanda õppetunni seletus: Palve kohustuslikud osad.....99

Üheksanda õppetunni seletus: Tašahhudi seletus.....100

Kümnenda õppetunni seletus: Palvuse soovituslikud osad.....101

Üheteistkümnenda õppetunni seletus: Palve kehtetuks muutjad.....103

Unustamise täiskummardus (sudžuud as-sahw).....105

Kokkuvõtlik illustreeritud palve kirjeldus.....106

Palvete kokkuvõte.....116

Küsimused palvuse kohta.....120

Kaheteistkümnenda õppetunni seletus: Väikse rituaalse pesemise ehk wuduu tingimused.....125

Kolmeteistkümnenda õppetunni seletus: Väikse rituaalse puhastuse kohustuslikud osad.....127

Neljateistkümmes õppetund: Väikse rituaalse puhtuse tühistajad.....128

Kokkuvõtlik illustreeritud väikse rituaalse pesemise õpetus.....130

Mõned islami tugisammastega seotud punktid.....133

Küsimused puhtuse kohta.....137

Zakaat ehk kohustuslik almus.....	140
Küsimused zakaati kohta.....	145
Paastumine.....	150
Küsimused paastumise kohta.....	157
Hadž.....	160
Küsimused hadži kohta.....	168
Viieteistkümnenda õppetunni seletus: Enda kaunistamine islamipäraste väärtustega iga moslemi puhul.....	173
Kuueteistkümnnes õppetund: Islamipärase etiketi järgimine.....	174
Seitsmeteistkümnenda õppetunni seletus: Hoiatus širgi ja teist sorti pattude eest.....	178
Kaheksateistkümnnes õppetund: Surnu ettevalmistamine, tema eest palve lugemine ning matmine.....	181
Küsimused surnu ettevalmistamise, tema eest palve lugemise ja matmise kohta.....	189

Kasutatud kirjandus

[1]. Püha Koraan

[2] "Taisiir Al-Kariim Ar-Rahmaan Fii Tafsiir Kalaam Al-Manaan“, šeikh Abdurrahman ibn Nasir As-Sa'di (olgu Jumal temaga armuline) [Suri aastal 1376 AH].

[3]. "Sahiir Bukhari", imaam Abu 'Abdullah Muhammad ibn Ismael Al-Bukhari (olgu Jumal temaga armuline) [Suri aastal 256 AH].

[4]. "Sahiir Muslim", imaam Abu Hussein Muslim ibn Al-Hadžžaadžby Imam Abee Husayn Muslim ibn Al Hadžžaadž An-Neisaabuuri (olgu Jumal temaga armuline) [Suri aastal 261 AH].

[5] "Šarh Al-Mumti' 'Alaa Zaad Al-Mustaqni“, šeikh Muhammad ibn Saalih Al-'Utheimiin (olgu Jumal temaga armuline) [Suri aastal 1421 AH] .

[6]. "Al-Qaul Al-Mufiid 'Alaa Kitaab At-Tauhiid“, šeikh Muhammad ibn Saalih Al-'Utheimiin (olgu Jumal temaga armuline) [Suri aastal 1421 AH].